

Handboek van den soldaat (K.A.J. Brussel)

bron

Handboek van den soldaat (K.A.J. Brussel). Algemeen secretariaat der K.A.J., Brussel z.j. [ca. 1930]

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_han003hand01_01/colofon.htm

© 2008 dbnl

Verklaring⁽¹⁾

Ik verklaar kind te zijn der Heilige, Roomsche, Katholieke Kerk.

Moest een doodelijk ongeval mij overkomen of moest ik bij hoogdringendheid naar het gasthuis vervoerd worden, dan vraag ik een katholiek priester bij me. Op mijn sterfuur, eisch ik de gebeden der katholieke Kerk. Dat is mijn stellig verlangen. In het volle gebruik mijner vermogens vraag ik er de uitvoering van.

(Datum en handteeken)

Eenzelvigheid

Naam

Voornaam

Beroep

Woonplaats

Adres

Plaats en datum der geboorte

Regiment

Kompagnie

Batterij

Eskadron

Kazerne

Garnizoen

Nummer van het geweer

Nummer der bajonet

Datum van oproeping

Nummer van de fiets

Nummer van het uurwerk

Klas 19

Stamnummer

(1) We raden onze kameraden, soldaten aan, de dubbele afdruk dezer verklaring te onderteekenen, er een exemplaar van los te scheuren en bij hun eenzelvighedsstukken te steken welke ze altijd bij zich dragen.

Beste Kajotter,

Dit boekje is de vrucht van lange jaren ondervinding. Uw mede-Kajotters, die voor u hun militairen dienst volbrachten, hebben er de vruchten van hun ondervinding in samengevat.

Gij staat nu op uw beurt op den drempel van dit nieuwe tijdperk van uw leven. Misschien zijt ge reeds onder de wapens? Wat al gevaren biedt u het soldaten-leven aan? Wat al zielemoordenaars beloeren u.

De Kajottersbeweging heeft aan u haar beste zorgen besteed; zij heeft van u willen maken een katholiek in merg en been, een karaktervol mensch, een apostel... Gij hebt ook het uwe bijgedragen om onze beweging uit te breiden, schooner en sterker te maken

Thans doet ge uw intrede in de kazerne.

De K.A.J. mag en wil u niet verlaten; zij wil naast u blijven waken op uw leven; zij wil uw ziel en uw lichaam in volle gezondheid bewaren. Zij roept u ook op tot apostolaat in de kazerne.

* * *

In dit boekje vindt ge alles wat noodig is om getrouw te blijven aan uw Kajottersideaal. Lees het, herlees het, overweeg het verlies het nooit; maar vooral tracht het in praktijk te stellen.

Wanneer ge zult uitgevoerd hebben al wat dit boekje u aanbeveelt, dan zult ge niet alleen de kazerne verlaten beter dan gij er zijt ingetreden, maar dan zult ge ook om u heen een machtig en weldoend apostolaat hebben uitgeoefend.

Kajotter-soldaat,

Gods zegen en Maria's voorspraak sterken u!

Hoofdstuk I

Wat legt de militiewet op?

Belangrijke opmerkingen

Vriend, als de tijd komt, soldaat te worden, zult ge verschillende geschriften en papieren ontvangen welke betrekking hebben tot uw dienst. Lees ze aandachtig, allemaal. Verstaat ge ze niet, raakt ge uit uw toestand niet wijs, of meent gij het slachtoffer te zijn van een vergissing of van vergetelheid, wend u dan zonder wachten tot het gemeentebestuur: daar moet men u alle noodige inlichtingen geven.

Een speciale dienst voor Kajotters-soldaten bestaat ook bij het Algemeen Sekretariaat; hij staat ter beschikking zoowel der leden als der afdeelingen.

In sommige streken bestaat ook een inlichtingsdienst in het werk der zedelijke voorbereiding tot den legerdienst.

Ook in de soldatenkringen kunt gij over inlichtingen beschikken.

1. Normaal verloop van den legerdienst.

1° De dienstplichtige wordt bij de Wervingsreserve ingelijfd vanaf het jaar waarin hij 17 jaar oud wordt.

- 2° Zijn militieklas wordt aangeduid door het jaartal van dat jaar waarin hij 20 jaren oud wordt.
- 3° Hij wordt voor een bepaald korps of dienst aangeduid en binnengeroepen door zijn korps- of dienstoverste op den datum, welken de Minister van Landsverdediging jaarlijks vaststelt.
- 4° Hij voleindigt zijn termijn van werkelijken dienst: 12 of 17 maanden (zie verder).
- 5° Na verloop van het werkelijk diensttermijn
 - a) wordt hij in onbepaald verlof gezonden;
 - b) blijft hij gedurende 15 jaar deel uitmaken van het werkelijk leger en van de reserve-troepen;
(In deze 15 jaar is begrepen het termijn van werkelijken dienst);
 - c) Na verloop van die 15 jaar, gaat hij voor 10 jaar over tot de landweertroepen.

2. De wervingsreserve.

Deze instelling heeft voor doel de jongelingen van drie nog-niet-binnengroepen klassen beschikbaar te stellen voor het land in oorlogstijd, om hun een militaire voorbereiding te kunnen geven voldoende om hen bij het veldleger in te lijven als het nood doet.

De wervingsreserve kan enkel in geval van oorlog of wanneer het grondgebied bedreigd is, onder de wapens geroepen worden.

- 1° Jaarlijks moet het Gemeentebestuur de lijst opmaken van de Belgen die 16 jaar oud zijn en die vanaf het daaropvolgend jaar in de wervingsreserve moeten ingelijfd worden.
- 2° De belanghebbenden moeten daarvan verwittigd worden. Bij deze verwittiging is er een inlichtingsnota gevoegd; het is nuttig die aandachtig te overlezen.

- 3° Een jongeling die, in het jaar waarin hij 16 jaar wordt, deze verwittiging van inschrijving in de wervingsreserve niet heeft ontvangen van het gemeentebestuur, moet hiervan onmiddellijk kennis geven aan het College van Burgemeester en schepenen van die gemeente waar hij in het bevolkingsregister stond ingeschreven.
- 4° Eveneens moet de jongeling die, regelmatig verwittigd, bij vergissing meent ingeschreven te zijn (als hij bijv. den vereischten ouderdom niet heeft) aan het zelfde College een klacht indienen.
- 5° Aan de verplichtingen vermeld onder 3° en 4°, worden de belanghebbenden elk jaar, door middel van aanplakbiljetten herinnerd.
- 6° Ieder Belg wordt het jaar dat hij 17 jaar wordt in de wervingsreserve ingeschreven; daarin blijft hij tot hij naar het actieve leger overgaat of tot hij vrijgesteld wordt of heelemaal geschrapd.
- 7° Alwie op 31 December van het jaar waarin hij 19 jaar wordt niet in de wervingsreserve ingeschreven is, wordt aanzien als dienstweigeraar. Wie aan dienstweigering deed, wordt verplicht tot drie jaren dienst.
- 8° Het laatste geval nu: iemand is ingeschreven in de wervingsreserve en wordt opgeroepen tot den werkelijken dienst; zoo hij binnen de drie dagen niet aanwezig is, wordt hij als weglooper of deserteur beschouwd.

3. Verblijf in den vreemde.

Wie ingeschreven is in de wervingsreserve moet, zoo hij zich voor minstens één maand in het buitenland wil begeven, den burgemeester en den bevelhebber van het wervingsbureau van die afwezig-

heid verwittigen en aan die beide overheden daarbij mededeelen:

- 1° den datum van vertrek;
- 2° den datum van terugkomst;
- 3° den naam en het adres van zijn 'borgman', die hij op eigen verantwoordelijkheid aanduidt om hem al de mededeelingen aangaande de militiezaken over te maken.

4. Vervroeging van den dienst.

Voor sommige jongens kan het voordeelig zijn, om beroeps- of familiaangelegenheden, hun dienst één of twee jaar (hoogstens) te vervroegen.

A) Vereischte voorwaarden:

- 1° In de wervingsreserve ingeschreven zijn.
- 2° 18 of 19 jaar oud worden in het jaar van de lichtung waarmede de belanghebbende zijn dienst wenscht te volbrengen.
- 3° Goedgekeurd zijn voor den dienst.

B) Voorgeschreven rechtsvormen:

- 1° De aanvraag tot vervroeging van dienst moet, om in aanmerking genomen te worden, schriftelijk gezonden worden naar den burgemeester der gemeente waar de aanvrager opgeschreven zijn voor de wervingsreserve.
- 2° Die aanvraag moet gedaan worden tusschen den eersten en den 20 Januari inbegrepen van het jaar waarin de aanvrager ten volle 17 of 18 jaar wordt.

De gemeentebesturen hebben bepaalde onderrichtingen gekregen die hen verbieden aanvragen aan te nemen na den 20 Januari.

Na dien datum, tot 15 dagen vóóraler de wervingsbureelen hunne werking sluiten, kan eene aanvraag nog geldig gedaan worden per aangetee-

kenden brief aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

C) Afzien van de vervroeging:

Zoo de dienstplichtige, na aanvraag tot vervroeging, daarvan geen gebruik wenscht te maken, kan hij dat doen zonder eenige formaliteit, zoolang hij niet op het wervingsbureau is voorgekomen.

Het volstaat als hij opgeroepen wordt, niet te komen. Dat achterblijven wordt aanzien als een verzaken aan 't voorrecht der vervroeging. Daarentegen, als op het wervingsbureau de belanghebbende niet goedgekeurd wordt voor den dienst, zal men zijn aanvraag aanzien als niet binnengekomen en zal hij zich bij de jongelingen van zijn klas moeten verwoegen.

5. Uitstel.

Uitstel is eene ontheffing van den dienst in vreedstijd. In oorlogstijd mogen al de uitgestelden onder de wapens geroepen worden; zij worden dan bij de wervingsreserve ingelijfd.

5 soorten van uitstel moet men onderscheiden:

- 1° Gewoon uitstel: voor een bepaalden termijn, namelijk voor één jaar; dat kan vijfopvolgende jaren vernieuwd worden.
- 2° Uitzonderings-uitstel: staat gelijk met uitstel voor een bepaalden tijd, hetwelk onder bijzondere voorwaarden (zie verder) nog drie jaar kan verlengd worden.
- 3° Speciaal uitzonderings-uitstel: staat gelijk met ontheffing van dienst in vreedstijd en wordt in bijzondere gevallen verleend.
- 4° Onbepaald uitstel.
- 5° Buitengewoon uitstel verleend na de aanwijzing tot den dienst of na de inlijving.

Wat moet er gedaan worden?

- 1° De aanvragen tot uitstel moeten schriftelijk ingediend worden bij den burgemeester van de gemeente op dezelfde manier als voor de vervroeging van dienst; geldt het een eerste uitstel, dan moet de aanvraag gedaan worden van den 1ⁿ tot en met 20 Januari in het jaar vóór de inlijving der klas waartoe hij regelmatig behoort; een vernieuwing van uitstel (verlenging) moet aangevraagd in het jaar waarin de klas, waarin hij gehecht is, wordt binnengeroepen.
- 2° De aanvraag moet door den ingeschrevene zelf gedaan worden, en niet door zijn ouders, wier toestemming zelfs niet vereischt wordt.
- 3° De aanvraag tot vernieuwing van uitstel moet ieder jaar gedaan worden, tusschen 1 en 20 Januari.
- 4° Wie geen gebruik wil maken van zijn uitstel moet dit op dezelfde wijze aanvragen en ten laatste 15 dagen vóór de wervingsbureelen hun werkzaamheden van de inlijving sluiten.

a) Uitstel voor bepaalden tijd.

De gewone uitstellen kunnen, zonder andere formaliteit worden verleend door een beslissing, in gemeen overleg, getroffen door den Minister van Binnenlandsche Zaken en den Minister van Landsverdediging.

Zooniet worden ze door den militieraad toegestaan aan de militianen, in volgende rangorde:

- 1° Aan de officieren ter zee, aan de leerlingen der zeevaart- en der visschersscholen, aan de werktuigkundigen, stokers en speciaal opgeleide matrozen van het Staatszeevaartwezen, van de handelszeevaart en de visschersvloot.

- 2° Aan den onmisbaren steun voor vader en moeder of voor één van beiden, of ook, bij het overlijden der ouders, voor zijn grootouders of voor een hunner, of nog voor een of meer broeders of zusters die weezen zijn.
- 3° Aan den vader, weduwnaar met één of meer kinderen.
- 3°*bis* Aan hen die sedert den leeftijd van 18 jaar, hun werkelijke en gewone verblijfplaats hebben in het buitenland, met uitzondering van de Kolonie, de Britsche Eilanden en de aan België grenzende landen.
- 4° Aan dengene die, als zijn klas in werkelijken dienst treedt, een broeder als dienstplichtige (en niet als vrijwilliger) onder de wapens heeft.
Worden twee broeders tegelijkertijd binnengeroepen, dan kan de jongste van het uitstel genieten, tenzij hij (hij zelf en niet zijne ouders) dit recht aan zijn ouderen broeder afstaat.
- 5° Aan den eerst binnengeroepene van een familie met minstens vijf kinderen in leven, t.t.z. aan dengene die het eerst wordt binnengeroepen en niet aan dengene die het eerst in de familie een uitstel vraagt.
- 6° Aan dengene die ter verrechtvaardiging onderwijs-, studie- of leerbelang zou doen gelden.
- 7° Aan dengene die in dienst is van den staat in de kolonie.
- 8° Aan dengene die als onmisbaar wordt opgeëischt door een landbouw-, nijverheids- of handelonderneming waaraan hij zich wijdt voor eigen rekening of voor rekening van zijn ouders.
- 9° Aan dengene die in de kolonie of in den vreemde verblijft en zware nadeelen zou oploopen zoo hij aan zijn taak werd onttrokken.

b) Uitzonderingsuitstel.

We hebben gezien dat uitstel voor bepaalden tijd vijfmaal kan verleend worden, t.t.z. zoolang de dienstplichtigen in ouderdom tot eene der vijf laatste lichtingen behooren.

Zij kunnen opnieuw driemaal uitstel bekomen, namelijk uitzonderlijk uitstel, in de volgende gevallen:

- 1° Officier ter zee zijnde, leerling zijn eener zeevaart- of visschersschool, werktuigkundige, stoker of speciaal opgeleide matroos zijn van het Staats-zeevaartwezen, van de handelszeevaart of de visschersvloot.
- 2° De onmisbare steun zijn van zijn vader en zijn moeder, enz. (gelijk 2° voor 't gewoon uitstel).
- 3° Weduwnaar zijn met een of meer kinderen.
- 4° Sedert den ouderdom van 18 jaar in het buitenland verblijvend. (Zie 3°bis blz. 15).

c) Speciaal uitzonderings-uitstel.

- 1° Een eenige zoon, onmisbare steun van vader en moeder, welke minstens 60 jaar oud zijn, of van een van beiden;
- 2° De oudste zoon, onmisbare steun van zijne moeder, die weduwe is met minstens 4 kinderen ten laste;

De onmisbare steun van een of meer broeders of zusters die weezen zijn en jonger dan 16 jaar;

Al deze dienstplichtigen zijn van den dienst in vreedetijd ontslagen zoohaast ze ophouden te behooren tot eene der zes laatste lichtingen. Maar als uitdrukkelijke voorwaarde tot het bekomen dier gunst legt de wet op, dat het uitstel de drie laatste

malen verleend werd door den *militieraad* om eene der redenen opgegeven onder 1°, 2° en 3°.

De belanghebbenden moeten beroep doen op het recht van die schikking zoohaast ze hun uitstel vragen.

In geen enkel geval mogen twee leden van eenzelfde huisgezin tegelijkertijd van 'n uitzonderingsuitstel gebruik maken.

Een gezin, dat ten volle het voordeel genoten heeft van een uitzonderings-uitstel, kan geen aanspraak meer maken op een tweede uitstel van denzelfden aard, ten voordeele van een tweede lid, tenzij de eerste gestorven of gehuwd is.

d) Onbepaald uitstel.

Een uitstel van onbepaalden duur wordt verleend aan den eerstbinnengeroepene van een familie van minstens zes kinderen in leven die zulks vraagt; nochtans mag, het dagloon van den dienstplichtige terzij gelaten, het gezamenlijk inkomen der leden van zijn familie die onder hetzelfde dak wonen en één enkel huishouden uitmaken, niet meer beloopt dan het dubbel van de minimuminkomsten, dewelke ontslagen zijn van supertaks.

Om dat uitstel te bekomen moet de dienstplichtige het vragen: hij dient eene aanvraag in bij het College van burgemeester en schepenen, tusschen 1 en 20 Januari van het jaar waarin de aanvrager volle 19 jaar oud wordt.

Het verleen van onbepaald uitstel ontslaat voor goed van dienst in vreedestijd, maar de belanghebbende blijft in de wervingsreserve ingeschreven totdat de klas, waartoe hij had moeten behooren zoo hij geen uitstel had bekomen, wordt afgedankt.

In geval van mobilisatie wordt hij dus gevoegd bij dat deel van het leger waar zich de jongelingen van zijn ouderdom bevinden (werkelijk leger, reserve of landweer).

Er dient op gewezen dat in het getal der levende kinderen zijn begrepen de militairen die het leven verloren hebben of verdwenen zijn in den oorlog 1914-1918.

Tenslotte moet, om onbepaald uitstel te verkrijgen, een derde voorwaarde verwezenlijkt zijn, namelijk, in de familie mag vroeger geen lid genoten hebben noch van een dergelijk onbepaald uitstel, noch van een volledige vrijstelling.

e) Uitstel na aanduiding voor den dienst of na inlijving.

Iemand voor den dienst aangewezen (zelfs als hij reeds ingelijfd werd), kan nog uitgesteld en terug bij de wervingsreserve gevoegd worden door eene beslissing van den militieraad. Daarvoor is noodig dat bij hem de voorwaarden verwezenlijkt worden welke hem tot een familiesteun maken, ofwel dat hij weduenaar wordt met minstens één kind.

De militieraad vergadert hiervoor (zelfs buiten zijn normalen zittijd) in de laatste veertien dagen van den loopenden trimester.

Werd de dienstplichtige reeds ingelijfd, dan kan hij, in afwachting eener beslissing, in verlof zonder soldij gezonden worden.

Om voldoening te bekomen moet hij liefst per aanbevolen brief eene aanvraag richtien tot den gouverneur der provincie.

Beslist de militieraad ten zijnen voordeele, dan wordt de belanghebbende afgedankt en maakt hij geen deel meer uit van het leger.

Wordt de vernieuwing van uitstel niet aangenomen, dan wordt hij bij de loopende lichte ingelijfd; maar er wordt rekening gehouden van den tijd dat hij reeds onder de wapens is geweest.

6. Het wervingsbureau.

Het wervingsbureau is gedurende een tijdperk van drie maanden ongeveer werkzaam; datum van begin en einde worden jaarlijks vastgesteld.

De ingeschrevenen worden op bepaalden dag en uur opgeroepen.

Er dient op gewezen dat een gebrek of ziekelijkheid van welken aard ook, geen reden is om niet ingeschreven te worden of om niet naar het wervingsbureau te komen.

De dienstplichtige die opgeroepen wordt voor het wervingsbureau en om eene of andere reden onmogelijk op den aangeduiden dag kan komen, zou hiervan onmiddellijk het gemeentebestuur moeten verwittigen.

Degenen die na de voorgeschreven oproeping niet naar het wervingsbureau komen, mogen als dienstweigeraars aanzien worden en voor drie jaar bij 't leger worden ingelijfd. Hetzelfde geldt voor degenen die aangeduid zijn om nagegaan te worden in een gasthuis, zooals we verder zullen zien, en er op den aangeduiden dag niet binnenkomen.

De dienstplichtigen mogen volgende bewijsstukken meebrengen:

- 1° Een getuigschrift van hunnen patroon waarin beknopt hun beroep staat aangegeven, zoo zij een geschoold beroep uitoefenen.
- 2° Een getuigschrift of aanduiding eener beroeps- of nijverheidsschool en in 't algemeen elk getuigschrift dat juiste aanduidingen geeft over de

gedane studies of beroepsbekwaamheden.

- 3° Het trouwboekje hunner ouders (voor degenen die behooren tot een huisgezin met minstens vier kinderen).
- 4° Gebeurlijk ook hun eigen trouwboekje.
Het lichamelijk onderzoek der dienstplichtigen heeft met gesloten deuren plaats waar enkel twee geneesheeren, één burgerlijk en één van het leger, aanwezig zijn.

Dit onderzoek moet degenen die ervoor verschijnen bij volgende indeelingen rangschikken:

- a) goedgekeurd: geschikt voor den dienst;
- b) verdaagd: voorloopig ongeschikt;
- c) ontslagen: voorgoed ongeschikt.

In geval van twijfel of meeningsverschil omtrent de geschiktheid, wordt de belanghebbende gedurende, ten hoogste 15 dagen, in een hospitaal ter voorloopige waarneming geplaatst; tegen de beslissing van den deskundigen geneesheer van het hospitaal kan niet in beroep gegaan worden.

Anders is het gesteld met de beslissingen der geneesheeren van het wervingsbureau: hiertegen kan beroep aangeteekend worden, door den ingeschrevene persoonlijk (en niet door de ouders of den voogd) en ook door het Ministerie van Landsverdediging.

Zoo een ingeschrevene dus meent dat hij niet aangeduid is overeenkomstig de lichamelijke geschiktheid die hij denkt te hebben of zoo hij een meerwaardige reden kan doen gelden om 'n andere beslissing te bekomen, moet hij volgenderwijze tegen die beslissing in beroep gaan: binnen de veertien dagen per aanbevolen brief, een beroep met de redenen erbij naar den Gouverneur der provincie zenden.

Deze akte van beroep moet vermelden: naam,

voornamen en verblijfplaats van dengene die beroep aantekent, alsook den datum der beslissing tegen dewelke hij zich verzet. Het handteeken van den beroeper (dengene die beroep aantekent) of de stempel die het vervangt moet wettelijk bekrachtigd worden door een lid van het schepencollege, die dit niet mag weigeren. (Weigert hij, dan moet deze inbreuk op de wet aangeklaagd worden onder op de akte van beroep.)

Het is van belang hierbij op te merken dat al de akten, opgemaakt in toepassing van de wet en de voorschriften op het leger en de aanwerving, vrij zijn van zegel. Na afloop van het lichamelijk onderzoek komt de ingeschrevene op het eigenlijke *wervingsbureel*, waar hij ondervraagd wordt over de studies die hij gedaan heeft, de talen die hij leest en schrijft, het beroep dat hij uitoefent, het beroep en de loopbaan waar hij zich toe bestemt, zijne bijzondere geschiktheden: snelschrift (stenographie), machienschrift (dactylographie), paardrijden, fietsen, moto- of autorijden, duivensport, fotografie; of hij een diploma heeft van vliegenier-stuurman, welk wapen hij verkiest en welk garnizoen.

Het is dus van belang dat elke dienstplichtige, in zijn eigen voordeel, alvorens hij naar het wervingsbureel gaat, voorbereid zij om duidelijk die onderscheidene vragen te beantwoorden.

Al heeft de dienstplichtige ook aangeduid welk wapen hij verkiest, toch zal daarom niet volstrekt gehoor worden gegeven aan zijn aanvraag; doch heeft hij daarentegen zijn voorkeur niet te kennen gegeven als hij op het wervingsbureel is geweest, dan is het later onmogelijk nog eene aanvraag te doen.

7. Verdaging.

De dienstplichtigen, die om hun overzwak gestel, om gebrekkigheden of ziekten tijdelijk ongeschikt bevonden worden voor den legerdienst, worden een jaar uitgesteld.

Deze verdaging mag niet meer dan driemaal vernieuwd worden.

De verdaagde blijft in de wervingsreserve ingeschreven en wordt tot den dienst met die reserve binnengeroepen.

De verdaagde mag in beroep gaan tegen de beslissing die over hem genomen is op de wijze en binnen den tijd die in het vorige paragraaf zijn aangeduid, waar het gaat over de beslissing der geneesheeren van het wervingsbureau.

De verdaagde wordt bij de volgende lichting gevoegd en komt opnieuw voor het geneeskundig onderzoek met de ingeschrevenen voor die lichting.

8. Ontheffing van dienst.

Als de geneesheeren van het wervingsbureau vaststellen dat de ingeschrevene zwak is of aan een ongeneesbare ziekte lijdt, welke vrijstelling meebrengt, verklaren zij hem voorgoed ongeschikt; hetzelfde geldt indien zijn gestel in 't algemeen deze beslissing rechtvaardigt.

De vrijgestelde wordt ontslagen van elken dienst, in vreedetijd, doch ook in oorlogstijd; hij wordt uit de wervingsreserve geschrapt.

9. Vrijstelling van den werkelijken dienst.

Zoo het getal, der voor den dienst aangewezen militianen, hooger is dan 44.000 vermeerderd met

het totaal der verschillende getalsverminderingen op het contingent van de voorgaande klasse, dan worden er vrijstellingen van aktieven dienst verleend.

Deze vrijstelling is geene ontheffing, maar alleen vergunning geen dienst te moeten doen in vreedetijd; zodoende moeten de vrijgestelden wel onder de wapens komen ingeval van oorlog of van geheele of gedeeltelijke mobilisatie.

Wie kunnen nu van 't voorrecht van die vrijstelling genieten en in welke volgorde?

1° Op de eerste plaats de eerst-binnengeropenen van een huisgezin met meer dan vijf kinderen in leven; en dit in verhouding tot het getal kinderen.

Bij de kinderen in leven worden gerekend de soldaten die omgekomen zijn of verdwenen in den oorlog 1914-1918.

2° Op de tweede plaats worden dienstplichtigen vrijgesteld wier huisgezin het meest diensten aan het leger bewezen heeft.

Om een scheidingslijn te trekken tusschen de gezinnen die evenveel zonen aan het leger geleverd hebben, wordt de voorkeur in de volgende orde vastgesteld:

1° Een of meerdere zonen onder den dienst gestorven.

2° Een of meer zonen die in 1914-1918 diensten bewezen hebben, erkend door frontstrepen, volgens het aantal diensten en frontstrepen.

3° Het meest broeders en zusters in leven.

4° Het meest broeders in leven.

5° Een wees van vader en moeder.

6° Een wees van vader.

7° Een wees van moeder.

8° Ouderdom van den vader.

9° Ouderdom der moeder-weduwe.

De reeksen jongelingen welke jaarlijks van die vrijstelling kunnen genieten, worden jaarlijks in Staatsblad en in de pers bekend gemaakt.

De vrijstellingen worden verleend door een bestuurlijke commissie (een beambte van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, een beambte van het Ministerie van Landsverdediging en een officier).

De vrijgestelde dienstplichtigen worden hiervan verwittigd door het wervingsbureel. In de kennisgeving wordt de reden der vrijstelling vermeld.

De op vertoon van onjuiste documenten verleende vrijstellingen worden nietig verklaard, zoo de onregelmatigheid wordt vastgesteld binnen de 5 jaar.

Het is van belang hierbij te wijzen op het belang van het juist invullen van het formulier (voor de samenstelling van het gezin) dat den dienstplichtige voorgelegd wordt op het wervingsbureel.

Wanneer de reden van vrijstelling, die op de bekendmaking voorkomt niet overeenstemt met het ondertekend bewijs, of zoo het ondertekend bewijs niet overeenstemt met de werkelijkheid, moet de dienstplichtige zijn vrijstelling weigeren. Zooniet, loopt hij gedurende 5 jaar het gevaar onverwachts binnengeroepen te worden.

De dienstplichtigen mogen deze vrijstelling weigeren binnen een termijn van 15 dagen, te rekenen van den datum van het ontvangen der bekendmaking. Die weigering wordt gedaan door middel van een aangeteekenden brief aan den Minister van Landsverdediging.

10. Keuze van het wapen en van het garnizoen.

Sommige dienstplichtigen mogen hun wapen kiezen onder zekere voorwaarden:

- 1° de vereischte geschiktheid hebben voor wat lichaam, verstand en beroep betreft;
- 2° geen wapen vragen welk hen verder van hun huisgezin zou verwijderen. Door wapen dient men te verstaan: voetvolk, ruitery, geschut en genie.
- 3° Voor zoover de vereischten van de militaire inrichting het toelaten.

De dienstplichtige die zijn wapen mag kiezen, moet op het wervingsbureel zijn aanvraag als volgt uitdrukken: voor het voetvolk, de ruitery, het geschut of de genie, en niet: het 1° grenadiers, het 1° gidsen, het 1° geschut of het 3° genie: de keus wordt beperkt tot het wapen en niet tot het regiment.

Met deze voorkeur wordt rekening gehouden in de volgende orde:

- 1° voor de gehuwden;
- 2° voor de eerst binnengeroepenen der gezinnen van 4 kinderen;
- 3° de binnengeroepenen der gezinnen van 5 kinderen en meer.

De keuze van het garnizoen wordt toegestaan op dezelfde voorwaarden en wijze.

Voor degenen die niet mogen kiezen wordt zooveel mogelijk rekening gehouden met hun verlangen; doch vermits sommige garnizoenen bij voorkeur aangevraagd worden, is het onmogelijk eenieders wenschen in te willigen.

11. Speciale wapeneenheden.

Wanneer de dienstplichtigen ingedeeld worden tusschen de verschillende wapen- en diensteenheden, houdt men rekening met den beroepsaanleg der belanghebbenden en met hun aanvraag om van een bepaald korps, dienst of gespecialiseerde inrichting deel uit te maken; ook sommige lichamelijke hoedanigheden (gestalte, gezichts- en gehoorsscherpte, gespierdheid enz.) kunnen daarvoor in aanmerking komen⁽¹⁾.

a) Lijst der korpsen en diensteenheden waarvoor rekening wordt gehouden met den beroepsaanleg:

- Regiment voor spoorwegen (Antwerpen).
- Regiment der verbindingstroepen (Vilvoorde).
- Geschut van het Ruiterskorps (Leuven).
- Luchtvaart.
- Ruiterij (Brasschaat, Beverloo, Brussel, Spa).
- Reperage-dienst van het geschut (Brasschaat).
- Leger-automobiel-vervoerdienst (Brussel en Antwerpen).
- Regiment cyclisten (Brussel, Eupen-Malmedy).
- Genie-cyclisten (Tervuren).
- Genie (Antwerpen, Tervuren, Namen, Luik).
- Vestingsregimenten (Luik, Namen).
- Regiment Legergeschut (Antwerpen).
- Regiment van grondverweer tegen vliegtuigen.
- Intendantie-inrichtingen (Antwerpen, Luik, Namen, Brussel).

(1) Nochtans moeten wij onze vrienden waarschuwen voor de keuze van zekere wapeneenheden, zooals bijv. den vliegdienst, waar een heele hoop soldaten uitsluitend bezigheden krijgen, welke met de techniek van het beroep niets te maken hebben. Alvorens naar het wervingsbureau te gaan zich dus eerst goed op de hoogte stellen.

Krijgsgasthuizen (Antwerpen, Brussel, Brugge, Beverloo, Luik, Namen).

b) *Voorwaarden:*

De dienstplichtige, die tot een der hoogervermelde inrichtingen is toegelaten, mag zijn beroep blijven uitoefenen gedurende zijn aanwezigheid onder de wapens; maar om toegelaten te worden moet hij de volgende voorwaarden vervullen:

- 1° Eén der beroepen uitoefenen aangeduid op 'n aanplakbiljet in de wachtzaal van het wervingsbureel. (De lijst is te lang om hier weer te geven.)
- 2° Binnen bepaalden tijd, na aanwijzing voor den dienst, een aanvraag richten tot de bevoegde legeroverheid om de vereischte proef af te leggen.
Deze aanvraag, per gefrankeerden brief, moet bevatten: naam, voornamen, datum en plaats der geboorte; gemeente waar men ingeschreven is voor den dienst; beroep en juist adres (gemeente, straat en nummer);
- 3° Zich vertoonen op den dag en het uur door den bevelhebber der eenheid vastgesteld, voorzien van de bewijsstukken welke bij den oproep zijn voorgeschreven;
- 4° Slagen in de proef van bekwaamheid welke voorgeschreven is.

Het wervingsbureel bezorgt aan de dienstplichtigen die zulks vragen de noodige inlichtingen betreffende 1° en 2° der voorwaarden.

Het is van belang er op te wijzen dat de dienstplichtigen, welke in rechte hun garnizoenplaats niet mogen kiezen (zie de voorgaande paragraaf), toch het garnizoen dat ze verlangen kunnen bekomen, zoo ze lukken in de proef voor een korps of technischen dienst van dit garnizoen, volgens de hoogervermelde lijst.

12. Verandering van korps.

Enkel in het belang van den dienst mogen veranderingen van korps toegestaan worden. Alleen de Minister heeft hierover te beslissen, en wanneer het belang van den dienst niet in de zaak betrokken is, mogen hem zelfs voor die zaak geen aanvragen toegezonden worden.

Deze regel kent slechts één enkele uitzondering: veronderstellen we een dienstplichtige die zonder betwisting recht had op de keuze van het wapen (zie voorgaande paragraaf) en die ten gevolge eener vergissing uit onwetendheid of vergetelheid vanwege de militaire overheid de aangevraagde wapeneenheid niet verkregen heeft; dan kan hij verandering van korps bekomen op de volgende voorwaarden:

- 1° De aanvraag moet gedaan worden voordat veertien dagen verlopen zijn sinds zijn binnenkomen onder de wapens.
- 2° Zijn aanwijzing voor een bepaalde eenheid mag niet het gevolg zijn van zijn eigen nalatigheid en evenmin voortvloeien uit de noodzakelijkheid voor het leger en voor de verdeeling der legermacht aldus te handelen.
- 3° Vraagt de dienstplichtige over te gaan naar een eenheid waarvan de rekruten reeds binnen zijn, dan moet hij, om voldoening te bekomen, erin toestemmen zijn dienst met de volgende klas te doen; evenwel wordt hem de tijd, gedurende dewelke hij in zijn eerste korps gediend heeft, als werkelijken dienst toegerekend.

13. Duur van den legerdienst.

De duur van werkelijken dienst is op 12 maand bepaald. Nochtans zullen, gedurende het

tijdperk dat zich uitstrekt van de klas 1937 tot en met de klas 1941, volgende militianen tot 17 maand dienst gehouden worden:

- 1° De militianen die aangewezen zijn tot opleiding in de reservekaders.
- 2° De gewone militianen van de infanterie, behalve de mitrailleur-bataljons en Kompagnies Mortieren van 76.
- 3° De gewone militianen van de wielrijdersregimenten en van een gedeelte der Ardenner Jagers.
- 4° De gewone militianen die bestemd zijn om het gebeurlijk tekort aan vrijwilligers bij het Cavaleriekorps, de vestingsregimenten en de grenswielrijders-eenheden aan te vullen.

Worden geroepen om de eenheden uit te maken waarvan sprake in 2°, 3° en 4°:

- a) De militianen die, op het wervingsbureel, of binnen een termijn tot 15 dagen na hun verschijnen op dit bureel, één van die eenheden kiezen om hun dienst te vervullen.
- b) In zooverre het aantal van deze militianen onvoldoende is, de eerste zoon van elk gezin, die als militiaan voor den dienst is aangewezen, en niet kandidaat-reserve-gegradeerde is.

Indien een militiaan wegens lichamelijke of beroeps-eigenschappen, niet bij één der voormelde korpsen kan worden ingedeeld of gehandhaafd, wordt hij overgeplaatst naar de categorie militianen tot 12 maand dienst aangewezen. In dit geval wordt de verplichting, tot dienst bij een der voormelde eenheden, overgedragen op den volgende zoon, die voor den dienst is aangeworven.

Zoo het aantal militianen, die een verlengden dienst te vervullen hebben, de behoefte overtreft,

dan wordt de rest die slechts tot 12 maand geroepen is, geschild met inachtneming van de samenstelling van het gezin.

Bij gelijk aantal kinderen wordt er rekening gehouden met:

- a) het aantal zonen van het gezin die reeds soldaat zijn geweest;
- b) het aantal zonen die nog zullen soldaat worden.

Indien verscheidene gezinnen gelijke aanspraken doen gelden, dan wordt de orde van voorrang bepaald op dezelfde wijze als voor de vrijstellingen van werkelijken dienst. (Zie n° 9, blz. 22.)

Vergoeding.

- a) De militianen die, zooals vermeld onder 1° hierboven, gekozen hebben 17 maand dienst te doen, ontvangen met ingang van de 13^e maand een maandelijksche vergoeding van 500 frank (den militianen betaald).
- b) De militianen die, krachtens 2° hierboven, gehouden zijn tot 17 maand dienst, bekomen op *hun aanvraag* vanaf de 13^e maand een maandelijksche vergoeding van 300 frank.

De vorm en het termijn waarin de aanvragen moeten ingediend worden, alsmede de betalingswijze worden bij Koninklijk Besluit bepaald.

In de volgende gevallen kan de aktieve dienstdijd verlengd worden:

- 1° Indien de dienstplichtige opgesloten is geweest tengevolge eener veroordeeling uitgesproken door een militair of door een gewoon gerechtshof, dan wordt zijn dienstdijd verlengd met den termijn van zijn opsluiting.
- 2° de dienstplichtige, die met gevang of cachot

is gestraft geworden, moet voor elken dag gevang of cachot twee dagen langer dienen.

- 3° De dienstplichtige, die onwettig afwezig is, wordt voor elken dag afwezigheid 4 dagen onder de wapens gehouden, zonder echter 100 dagen te overschrijden⁽¹⁾.
- 4° De soldaten, die bij het einde van hunnen dienstdienst hunne militaire opleiding niet voltrokken hebben, en dit uit reden van slecht gedrag, slechten wil of werkelijke nalatigheid, kunnen onder de wapens gehouden worden gedurende hoogstens 100 dagen.

In alle geval mogen ze in toepassing van 1°, 2°, 3° en 4°, in 't geheel slechts 100 dagen hoogstens onder de wapens gehouden worden.

14. Ontslag der militairen.

De ingelijfd, wier dienst- of kamptermijn eindigt op een Zondag, een Maandag of een der dagen waarop de dienst voor heel den dag als 's Zondags geregeld is, worden volgens de volgende regeling naar huis gezonden:

- 1° Wanneer de dag, waarop de belanghebbenden recht hebben in onbepaald verlof te gaan.
 - a) een Zondag is;
 - b) valt op den 1 Januari, den 8 April, den 21 Juli, den 11 November, den 24 November, op O.H. Hemelvaart, O.L. Vrouw Hemelvaart,

(1) Er dient wel op gelet dat dit weerhouden onder de wapens om die verschillende redenen in niets de verplichting vermindert eerst den tijd uit te dienen dien men om een of andere reden buiten zijn eenheid heeft doorgebracht (onwettige afwezigheid - desertie - opsluiting, verblijf in het gasthuis of thuis om reden van verwonding of ziekten welke niet aan den dienst kunnen toegeschreven worden, enz.).

Allerheiligen, Kerstmis en wanneer deze feestdagen niet op eenen Maandag vallen, mogen zij den vooravond van dien dag vertrekken.

- 2° Zij mogen twee dagen voor den einddatum vertrekken wanneer deze
- a) een Maandag is;
 - b) de dag is die volgt op Allerheiligen, Kerstmis en dat deze feestdagen 's Dinsdags, 's Woensdags of 's Donderdags vallen.
- 3° Zij mogen 's Vrijdags vertrekken wanneer 's Maandags hun diensttijd uit is en dat het 's Zaterdags Zondagdienst is.

15. Heroproeping in vreedestijd.

Terwijl zij deel uitmaken van het aktieve leger, of dezes reserve, worden de militianen van de verschillende wapens en van de vervoerkorpsen onderworpen aan verschillende wederoproeping onder de wapens voor een totalen duur van ten hoogste 42 dagen.

Gedurende dezelfde periode worden de militianen van de infanterie, de legerkorps-artillerie, de infanterie-divisies, de artillerie van het ruiterskorps, het grondverweer tegen luchtvaartuigen, de regimenten wielrijders, de genie-troepen, de ruitersregimenten en de gemengde regimenten, onderworpen aan één of meer aanvullende wederoproeping welke, samen met die volbracht bij toepassing van vorige alinea, den maximum duur van de wederoproeping op 58 dagen kunnen brengen.

Al de militianen aangeduid voor de reservekaders en de onderofficieren militianen van de genie worden onderworpen aan wederoproeping

welke in het geheel 74 dagen niet mogen overtreffen.

Tijdens den duur der wederoproeping en ontvangen de gehuwde militianen, *die zulks aanvragen*, een dagelijksche vergoeding van 14 frank verhoogd met den wettelijken kindertoeslag.

De vergoeding wordt echter niet verleend indien de samengestelde inkomsten van den militiaan en zijn echtgenoot meer bedragen dan het dubbel van de minimum-inkomsten (welke ontslagen zijn van supertaks).

16. Verandering van adres. Verblijf in den vreemde.

Ieder soldaat, die zijn ontslag heeft bekomen, moet onmiddellijk zijn korpsoverste op de hoogte stellen van elke verandering van adres zoolang hij behoort tot de reserve-troepen, namelijk tot zijn 45ste jaar.

Eene nalatigheid kan u doen veroordeelen als deserteur door het krijgsgerecht en een jaar gevangenisstraf voor gevolg hebben.

Om zich naar het buitenland te begeven, moeten de soldaten in werkelijken dienst eene aanvraag indienen bij hun korpsoversten. Zijn zij niet meer onder de wapens, dan moeten zij die aanvraag doen bij den bevelhebber der rijkswacht van hun kanton; doch dit geldt enkel wanneer zij meer dan 28 dagen afwezig zijn.

Hoofdstuk II

Kajotter, bereid u voor!

Gij weet wat al inspanning de K.A.J. zich getroost om onze jonge werkbroeders tot het arbeidsleven voor te bereiden. Gij weet bij ondervinding hoe die voorbereiding broodnoodig is. Uw soldatenleven zal nieuwe bezigheden meebrengen, nieuwe plichten, nieuwe rechten, voordeelen en moeilijkheden.

Gij hebt geleerd als een echt Kajotter te leven, gij streeft naar de volmaaktheid in gansch uw leven. Gij wilt nu ook een flink en goed soldaat zijn. Welnu, dan moet gij u voorbereiden...

1. Uw lichaam.

Verzorg vooreerst uwe gezondheid. Op uwen ouderdom is men zorgeloos; men gelooft niet aan mogelijke gevaren. Veel jongens van rond de twintig laten zich knakken door zorgeloosheid. Vóór dat ze de dertig bereiken, zijn ze versleten, zoo de tering ze nog niet vroeger wegmaait. Lees dan de raadgevingen die we verder aanhalen.

Neem van nu af goede gewoonten aan. Ge zult er zooveel bij winnen! Beoefen de sport met methode en gematigdheid. Alle Kajotters zouden moeten kunnen zwemmen. Het zwemmen is een ideale sport. Indien gij methodische gymnastiek beoefent, perfect!

2. Uwe stemming.

De kazerne zal niet zoozeer verschillen van de fabriek, de werkplaats of het bureel. Dagelijks vindt ge om u heen heel wat ellenden en gemeenheden. Met volharding hebt ge gestreden; bij een val hebt gij u reeds moedig heropgericht.

Oefen u thans in ondernemingsgeest, tucht, uithoudingsvermogen, karaktervastheid, optimisme.

De militiedienst moet niet en mag niet in uw leven ingelascht zijn als een verloren tijdspanne. Zij die zulks ondervinden hebben het zelf gewild.

Hebt ge de gelegenheid tijdelijk een studiekring (voor zedelijke voorbereiding tot den legerdienst) te volgen, laat dan die kans niet voorbijgaan. Derwijze wordt uw houding duidelijk. Gij zult eerbied afdwingen bij uw kamer-makkers, en desgevallend zelfs bij uwe oversten.

3. Uwe familie.

Denk er aan dat uw heengaan in den familiekring zal gevoeld worden. Uw loon zal bij het wekelijksch budget ontbreken en God weet hoe zwaar dit valt, vooral in kroostrijke gezinnen.

Bekommer u derhalve om den toestand van uw ouders, broeders en zusters. Zorg er voor dat de broodwinning verzekerd zij vooraleer gij vertrekt.

Gij bewijst thuis een heele reeks kleine diensten. Dat werd u in de K.A.J. meermalen op het hart gedrukt. Vooraleer te vertrekken, zorg ervoor dat die diensten blijven voortduren.

Dan zal er gerustheid, betrouwen en fierheid huizen in vaders en in moeders hart, wanneer ge vertrekt.

4. Uw geldbeugel.

Het ware voorzeker niet aan te raden een spaarpotje te voorzien voor den ‘dienst’, zooals er sommigen een hebben met het oog op carnaval, kermissen en dies meer. Maar de soldij van een soldaat of zelfs van een korporaal kan niet volstaan om u sigaretten, allerlei noodzakelijke en nuttige voorwerpen en deftige ontspanning te verschaffen.

Uwe ouders zullen voorzeker wel een handje toesteken, als 't hun mogelijk is. Maar indien ge dan een paar honderd frankkens op uw spaarboekje hadt staan, zouden die best te pas komen en ge zoudt er heel wat meer vreugde aan beleven ze deftig te gebruiken, zelfs indien uw ouders in staat zijn u wat mee te geven.

5. De K.A.J.

Gij zijt Kajotter sinds twee, drie, vier jaar! Hebt gij wel eens overdacht wat gij uwe organisatie verschuldigd zijt? Bekijk toch uw leven, onderzoek even uw ziel. Is het onze beweging niet die krachtig bijdroeg tot uwe vorming, die raad gaf in moeilijke crisis-uren? Gij zult een flink soldaat zijn in de mate dat ge een flink Kajotter waart. Wees dus niet ondankbaar.

Gij zijt lid, misschien bestuurslid. Gij moet instaan voor een plaatsvervanger. Hoe dikwijls heeft men het niet herhaald ter gelegenheid onzer propaganda-tochten: ieder Kajotter moet instaan voor een nieuw lid! Hebt gij er ooit één aangebracht?

Gij hadt misschien verontschuldigen in te brengen. Thans hebt gij er geen meer. Beweren

dat ge op uw 20 jaar, na de verkregen vorming, niet één nieuweling - één enkele - kunt aanbrengen, dat staat gelijk met de bewering dat de K.A.J. een grappenmakerij is; ons programma ijdele woordenkramerij; en onze methodes, kwakzalverrecepten!...

Zijt ge bestuurslid, dan is uw verantwoordelijkheid nog grooter, want dan staat het leven zelf van uwe afdeeling op het spel. Wacht niet tot ge op 't punt staat te vertrekken om uw plaatsvervanger te kiezen, hem te vormen, hem geduldig op de hoogte te brengen van uw taak.

Vooraleer ge optrekt, moet ge tusschen uw makkers een *briefwisselaar* uitkiezen, die belooft u de 'belangwekkende' nieuwsjes mee te delen, u uit te noodigen op de vergaderingen welke gij dank aan uwe verlofdagen zult kunnen bijwonen.

Zoodra gij van het wervingsbureel uw bericht tot inlijving hebt aangekregen, zorg er dan voor dat de schatbewaarder uwer afdeeling aan het gewestelijk bestuur uw naam, voornaam en volledig militair adres overmake, het nummer uwer lidkaart en den datum uwer inlijving. Zoo zult ge terstond in voeling komen met de andere Kajotters die dezelfde kazerne betrekken.

6. De mannen uwer klas.

Er zullen er 45.000 zijn, herkomstig uit alle hoeken van 't land, jongens van verschillenden stand, van verschillende zedelijke waarde ook. Een jaar lang zult gij met hen hetzelfde leven deelen. Dat brengt tusschen u en hen ontegensprekelijk zedelijke samenhoorigheid en wederzijdsche verplichtingen tot stand.

Onder dezen hoop zijn ruim de helft Katholieke

jongelingen gelijk gij. Nog nauwer banden moeten hen samenbinden.

Men zal soldaten-vergaderingen beleggen. Gij zult er aan deelnemen voor uzelf, maar ook voor de anderen. Gij hebt het recht niet uw deel van verantwoordelijkheid in de propaganda van u af te schudden.

Welk een geweldige vooruitgang indien alle soldaten, vooraleer hun dienst aan te vangen, met een aalmoezenier of 'n 'ancien' eens openhartig konden spreken!

Gij moet meewerken tot de aanwerving van Katholieke soldaten, van Kajotters in 't bijzonder, opdat onze legeraalmoezeniers de soldaten van hun garnizoen zouden kennen, en ook dezen waarop ze kunnen staat maken. Uw afdeeling zal u desaangaande de noodige inlichtingen verstrekken. Werk dus mee!

7. De retraite.

De soldatendienst maakt al een heel stuk van ons leven uit. Een Kajotter - 'n echte - is op zijn 20ste jaar nog niet 'versleten'. En nochtans is het een mijlpaal in het leven en loont het wel de moeite dat wij er even bij stilstaan en onze vereffening eens opmaken, als goede beheerders van de 'talenten', welke de Meester ons ter beschikking stelde.

Om dit ernstig te doen is er kalmte en overweging noodig, t.t.z. een afzondering of *retraite*.

Misschien hebt ge ze getrouw elk jaar bijgewoond, sinds een uwer makkers u meetrok naar een dezer Kajotters-retraiten en gij er gansch omgevormd van zijt teruggekeerd met een onuit-

puttelijken voorraad van licht, van genade, van bovennatuurlijke vreugde.

Is het zoo, dan weze uw laatste retraite vóór het vertrek nog meer ingetogen en meer beslist dan ooit te voren.

Denk ook aan de anderen; trek ze mee op uwe beurt. Herinner u uw eigen vooroordeelen, uwe schuchterheid in het begin. Men kan zoo licht iemand overtuigen, als men een weinig ondervinding bezit en er iets voor voelt.

En gij, kameraad, voor wie deze retraite de eerste zou zijn, denk er aan dat op uw en ouderdom het leven van een mensch dikwijls wordt beslist.

Gij gelooft werkelijk dat gij eene onsterfelijke ziel in u draagt, dat God Bestaat, dat Hij rechtvaardig en goed is. Reeds hebt gij een en ander van 't leven ondervonden. Vooraleer deze bladzijde van uw levensboek om te slaan, maak uwe rekening op... ga op retraite...

Totnogtoe hadt ge misschien de gelegenheid niet of hebt ge ze verkeken. Dat is voorbij; maar laat nu deze kans niet ontsnappen. Tracht inlichtingen in te winnen bij uw gewestelijk verbond.

Uw land dienen ontslaat u niet van den dienst in 't leger van Christus. Vooraleer op te trekken, zult ge uw 'kamp' doen... en het wachtwoord gaan vernemen.

8. De laatste dagen.

Een of andere avond, teruggekeerd van uw werk, vindt ge op den hoek van de kast uw 'oproepingsbevel'. 't Zal voor binnen een maand, binnen veertien dagen, voor morgen misschien zijn.

Nochtans, indien ge den datum uwer oproeping

kent, ga dan kijken op het gemeentehuis, ten minste indien gij uw brief geen week op voorhand hebt ontvangen, vooral indien anderen hem reeds in hun bezit hebben. Het zal u allerlei lasten vermijden.

Uw K.A.J.-afdeeling of uw parochiale bond zullen, bij gelegenheid van het vertrek der militieplichtigen, een intiem feestje inrichten. Stem welwillend toe in dien vriendschapsblijk. Het zal de anderen al evenveel goed doen als uzelf.

Leg een klein bezoek af bij uwen onderpastoor. Dat zijt ge wel verschuldigd aan de priesters, die zich misschien van uwe wieg af, om uwe ziel bekommerd hebben. Denk er aan dat zij ook een hart hebben, waarin we al te dikwijls slechts onze smarten en miseries zoeken uit te storten, wijl we zelfzuchtig onze edelmoedige droomen en vreugden voor ons alléén houden.

9. Uw reisgoed.

Het eerste noodzakelijke: *het prentje met uw kajottersgebed*. 't Is het eerste wat in uw kastje moet hangen. Vergeet het niet!

Doe geen goed kostuum aan om naar de kazerne te gaan; 't zou er erg gehavend kunnen uit komen. Draag liever een klak mee dan wel een hoed. Zorg voor een soldaten-valies of een treffelijke verpakking om er uw burgerskleeren in te doen tot ge ze terug thuis kunt brengen.

Ziehier enkele voorwerpen die ge best kunt mede dragen: *een scapulier (medalie), een paternoster, een kerkboek (missaal, indien ge er een bezit), zeep, een hemd, 2 handdoeken, 2 paar wollen sokken (vermijd katoenen), 6 zakdoeken, het noodige scheergerief, een spiegelkje, een tandenborstel, een metalen drinkbeker,*

een flink pennemes (ook een tafelmes), een sterk maar goedkoop uurwerk, wat naaigerief (witte, zwarte, roode en khaki draad), een potlood, wat briefpapier, kaarten, postzegels, een hangslot voor uw kastje, een paar leesboeken, enkele vodden om 't geweer te kuischen.

Ge moet u ook voorzien van een weinig voedsel voor den dag der aankomst, alsook van boter of gelei voor uw brood.

Neem niet te veel geld mee. Binnen de veertien dagen keert ge terug naar huis en dan zult ge nauwkeuriger de hoeveelheid geld kunnen bepalen die ge noodig hebt. Leen geen geld aan kameraden, tenzij in uitzonderlijke gevallen. Die weigering zal hun meestal ten goede komen.

Vergeet uw eenzelveidsbewijs niet, het gezondheidsboekje dat men u op het wervingsbureel ter hand stelde en uw 'Soldaten-Handboek'.

Iets wat ge niet moet meedragen is uw haar! Laat u goed kortwieken vooraleer binnen te gaan. Ge weet dat het reglement hiervoor uitdrukkelijk is en letterlijk op de 'schachten' wordt toegepast.

10. Vertrek.

Zoo het eenigszins mogelijk is, ga dan dien morgen naar de mis en te Communie. Ge zult er u zooveel te sterker door bevinden. Het ware prachtig indien alle Kajotters-dienstplichtigen dit deden. Ook familieleden medevragen.

Steek uw kenteeken goed zichtbaar op uw jas, als op onze groote Kongresdagen. Draag het bij uw intrede in de kazerne, zolang gij uw burgerpak zult aanhebben.

Alle Kajotters, alle Katholieke jongelingen moeten u kunnen herkennen. Van de eerste dagen

af moet ge met hen, in uw kompagnie, in uw kazerne, het 'ééne zedelijke front' verwezenlijken. Al de anderen ook moeten, enkel door u te bezien, reeds weten welke 'geest' u bezielt.

Trek er dan maar stout op af, met een lach op uw wezen. Wat geeft het of ge metaalbewerker, schrijnwerker, mijnwerker, rekenplichtige, spoorwegbediende... of soldaat zijt, indien ge besloten zijt een mensch en een christen te zijn, vóór alles en spijs alles!

Hoofdstuk III

De dagelijksche bezigheden

1. Bij uw aankomst.

Vertoon u eerst op het bureel uwer compagnie. Daarna zal de verdeeling plaats hebben in de kamers. Zeer dikwijls komt men er toe de plaats te nemen die men wil. Leg het zóó aan boord, dat ge van meet af een of meerdere Kajotters of andere Katholieke jongelingen weet te ontdekken, indien er zijn.

Tracht nevens elkaar te liggen, of tenminste in dezelfde kamer. Let er ook aandachtig op, dat uw bed in goeden staat en uw stroozak zuiver is. Mijd, indien ge kunt, de bedden met twee verdiepingen, al zijn ze ook van veeren voorzien.

Laat uw zaken niet nalatig liggen. Sluit ze zorgvuldig op in uw valies of in uw kast.

Den eersten dag zal men u samenbrengen om de lezing te aanhooren van een beknopt overzicht der militaire wetten. Van dat oogenblik af, zijt gij wettig ‘militair’.

Gedurende de eerste rusturen, 's middags en 's avonds moet de kantien de verzamelplaats zijn van alle katholieke jongelingen. De eerste dagen zal het kenteeken op het burgerpak het geschikte middel zijn om elkander gemakkelijk te herkennen.

De ‘anciens’ zullen ook de lijst hebben van de ‘schachten’ die binnenkomen en wier adres

tijdig aan het Algemeen Sekretariaat werd overgemaakt. Zoo zal men elkander ontmoeten om elkaar wederzijds stoffelijk en zedelijk hulp te bieden.

Dit in-aanraking-komen is een der zaken waaraan ge het meeste belang moet hechten. De ouderen weten hoe gemakkelijk men zich laat afzonderen in de eenvormige massa der soldaten. Voor vele deftige jongelingen is die afzondering, waaraan zij den moed niet hadden zich van den eersten dag af te onttrekken, de oorzaak geweest van ontmoediging, van zorgeloosheid en van de droevigste nederlagen.

Kajotter-soldaat, bewaar onder uw khakikostuum den edelen korpsgeest, de broederlijke kristelijke solidariteit waarnaar het leven onzer beweging u onweerstaanbaar heeft doen snakken.

Tracht zeer eenvoudig en openhartig in voeling te komen met de ouderen uwer compagnie, wacht u zoowel voor schuchterheid als voor aanmatiging. Laat thuis ook zoohaast mogelijk wat nieuws weten; het zal hun zooveel deugd doen.

2. Uwe uitrusting.

Den eersten dag zal men beginnen met het uitdeelen der verschillende voorwerpen voor kleeding en uitrusting. Kom vooreerst niet te laat en doe een goede keus, vooral van schoenen. Deze moeten wat grooter zijn dan de gewone maat.

Verander zelf niets aan uwe kleeven. Op dit punt zijn de reglementen zeer streng. Een kapoot inkorten b.v. is een voldoende reden om de doos in te vliegen. Het is eveneens verboden de knopen en de kenteekens te veranderen. Ge zult dat ten andere gauw van de ouderen te weten komen.

Verspil uw tijd en uw geld niet aan prullen. Het militair kostuum, goed naar maat en met zorg onderhouden, is deftig genoeg. De fierheid van een goed soldaat zit elders dan in zijn uniform.

Al de stukken uwer uitrusting moeten uw *stamnummer* dragen.

Dit wordt met vetten inkt gedaan, met bijzondere stempels. Men zal u daaromtrent de noodige inlichtingen verstrekken. Doe dit werkje van geduld met zorg, en vooral: vergeet niets. Het zal u allerlei last sparen bij de inspecties en u behoeden voor dieverijen van kameraden die zoo nauw niet kijken.

Verwaarloos niet in een verloren oogenblik (en niet een half uur vóór de inspektie) deze stamnummers op de verschillende voorwerpen na te kijken. Door het gebruik worden deze nummers zooniet weggevaagd dan ten minste onduidelijk gemaakt.

De overheden zullen voor dit punt streng optreden daar het U zelf den meesten last zal uitsparen bij verlies of verdwijning wegens diefstal.

Laat nimmer uw kleeren in wanorde. Springt er een knoop af, of een naad los, herstel dan zonder uitstel en met zorg. Maak geen knoop vast aan uw kapoot of uw vest met kleine metalen ringetjes, die de stof stukscheuren, maar naai ze met draad vast.

Sommige soldaten gebruiken het militair linnen niet en brengen van huis hun eigen linnen mee. Ge zult zelf best zien of het linnen mee. Ge zult zelf best zien of het linnen dat ge krijgt fatsoenlijk is en zuiver. Wollen truien zijn veel praktischer, 's winters, dan het ondergoed dat het leger u bezorgt.

Om uw linnen thuis te laten wasschen, zult ge altijd aanvullend linnen moeten hebben. Het ware

nuttig ook op dit goed een stamnummer (in rooden draad) te naaien.

Een gansch bijzondere zorg moet ge dragen voor uwe wapens. Laat nooit op uw bed of elders stukken liggen van uw geweer, uw karabijn of uw machiengeweer, of zelfs uw wapentasch. Het is zeer nuttig het nummer van uw wapens in uw notaboekje te schrijven. Zoo zult ge, bij vergissing, de uwe steeds terugvinden.

Uw kleeven moeten geplooid en gerangschikt liggen op uw rek of kast, *volgens de voorschriften van het reglement*. Hetzelfde geldt voor het beddegoed. Een oudere zal er fier op gaan u aan te toonen hoe dat alles gedaan moet worden.

Draag zorg voor uwe 'cassette'. Wanneer een overste door de kamers komt, telt meestal de goede aanblik van uwe 'cassette'. Zorg ervoor dat uwe kleeven schoon opgeplooid liggen, dat ge regelmatig het stof afneemt; uw ransel en eetketeltje met orde schikt.

Breng ook van thuis een stevig slot mee om uwe boeken, toiletgerief, en andere persoonlijke zaken te kunnen bergen. Vergeet nooit wanneer ge de kamer verlaat voor oefening enz... het deurtje te sluiten. Dit is van zeer groot belang. Ook in het gesloten gedeelte van uwe 'cassette' moet er orde heerschen; overlaad het niet met papier, vuil linnengoed, enz...

3. Inenting.

Twee of drie dagen na Uw binnentreden in de kazerne zal uwe compagnie naar de infirmerie geleid worden voor de eerste inenting.

Maak u daarover niet ongerust. Laat u zeker niet opmaken door zotte praat als b.v. 'de pro-

ducten die daarvoor gebruikt worden, zijn van minder gehalte, enz.'. Wees gerust, zulke inenting, die voor velen misschien de eerste is en de laatste zal zijn, kan u niet anders dan goed doen.

Na de inenting zult ge heel den dag vrij zijn. Een goede raad: doe niet zooals de meesten die zich bij de minste ongemakkelijkheid dadelijk te bed leggen. Blijf, integendeel, zooveel mogelijk in beweging en wanneer uw arm of schouder wat stijf is, och kom, ge zijt toch geen jongen meer van 5 jaar!

Er zullen zoo twee inentingen gebeuren.

4. Onderzoek van den dokter.

Elken morgen hebt gij gelegenheid het onderzoek van den dokter aan te vragen. Men beweert wel eens - en deze aanklacht is niet heelemaal ongegrond - dat dit onderzoek een groote comedie is. Indien dit onderzoek echter een comedie is dan is het grootendeels de schuld van de soldaten zelf. Stel u eens in de plaats van den geneesheer, die iederen dag honderd, ja zelfs honderd vijftig zieken moet onderzoeken waarvan minstens acht op tien ingebeelde zieken of beter 'karottentrekkers' zijn, die liever een heelen dag luieren dan zich wat te vermoeien op oefening.

Gij moogt daar niet aan meedoen en wanneer de gelegenheid zich voordoet moet gij aan uwe makkers 'het verkeerde' van deze handelwijze doen inzien.

Er is echter aan dezen mistoestand een droevig gevolg verbonden: ernstige jongens die werkelijk ziek zijn, durven stilaan het ziekenrapport niet meer vragen en verstoppen liever hun zwakheid of pijn...

Daar moet gij absoluut tegen opkomen; bijzonder wanneer gijzelf in het geval zijt, en ook niet aarzelen uwe makkers die in dit geval verkeeren te verplichten het onderzoek aan te vragen.

5. De oefening.

Ziedaar de gewichtigste brok van uw soldatenleven. Gij zult er het grootste deel van uw tijd aan besteden. Wanneer de trompet of klaroen de verzameling blaast voor de oefening en de sergeant van de week in de kamers komt roepen: 'In tenue' is de tijd voorbij om u nog te scheren of uw geweer te poetsen. Er zijn soldaten die gedurende heel hun dienst aan 't staartje komen bij de verzameling. Wees niet van dat soort, integendeel.

Uw uitrusting weze goed in orde, uw wapens krakend net; verder wacht ge in 't gelid, op uw gewone plaats het 'Geeft acht' af.

Ziet ge dat een van uw kameraden iets vergeten heeft, dat zijn gordel scheef zit, of zijn bretellen verwrongen hangen, zeg het hem vriendelijk en steek hem een handje toe.

Weldra zal de 'eerste' of de adjudant zijn manschappen voorstellen aan den officier van dienst; dan: 'gelederen van vier, voorwaartsmarsch!'

Het hanteeren van wapens, veldwerken, werpen van granaten en de oefeningen in gesloten gelid zullen een goed gedeelte van den tijd, vooral in 't begin, in beslag nemen. Daarna komt de beurt aan den 'velddienst', die de verschillende oefeningen omvat der voorposten, schildwachten, benaderingsmarsch, enz.

De sport zal eenige namiddagen in beslag

nemen. De marschen geschieden 's morgens; soms 's nachts. Het doel hiervan is de soldaten te gewennen aan de troepenverplaatsingen, die zich in tijd van oorlog onvermijdelijk voordoen. Zij geschieden trouwens, zelfs in den zomer, met kapoot aan en in volledige uitrusting.

Zeker is het heel lastig en men is gemakkelijk geneigd dit ‘onmenselijk’ te noemen... Beschouw de zaak echter praktisch en gij zult dadelijk begrijpen. Tot wat dient of beter welk is gewoonlijk het einde van een marsch in oorlogstijd? Bivouac of kantonnement; het is heel zeker dat diegenen die het meest roepen omdat ze gedurende den dag de kapoot moeten dragen ook het meest zouden klagen, moesten ze die 's nachts niet hebben.

Och kom, wij klagen toch zoo gemakkelijk. Neem deze gelegenheid (dit noodzakelijk kwaad) te baat om u zelf lichamelijk maar vooral zedelijk te harden en te sterken.

Om die oefeningen, die niet altijd zonder last en vermoeienis zijn, juist te beoordeelen, moet gij er u eerst van overtuigen dat ze niet volkomen van belang ontbloot zijn en hun reden van bestaan hebben. Eens soldaat moet gij uw plicht doen.

In uw vak hadt ge misschien een tamelijk afwisselende bezigheid, maar in onze fabrieken en bureelen is het werk van de massa toch heel weinig ‘aantrekkelijk’ en zeer eentonig. En toch vervullen zij een onmisbare rol.

Gij moet er toe komen al de oefeningen, niet automatisch, maar uit eigen beweging, goed af te werken. Deze moeten instinctmatig zijn, vlug en zeker, zooniet is men een slecht soldaat.

Maar dat ‘geweer-schouderen’, zult ge zeggen, en de paraden en de revues en de lange

marschen, waarvan men gebroken en nat van 't zweet terugkeert?... Dat alles helpt uw ledematen en uw wil buigzaam maken en sterk. 't Heeft allemaal zijn nut.

Het zal u niet altijd licht vallen de zaken van dien kant te beoordeelen, en gij zult voorwendsels vinden bij de vleet om de oefening zonder overtuiging te doen, met slordigheid en alleen met de bekommernis geen straffen op te loopen.

Toch zou dit niet redelijk zijn: althans een Kajotter onwaardig. De militaire dienst met al zijn onderdeelen is niets anders dan *uw plicht van staat*. Trouwens: heel die voorraad van uithoudingsvermogen, tucht, zelfverloochening en wilskracht zal uzelf en veel anderen ten goede komen.

Bij het terugkomen van de oefening zult ge misschien wel erg vermoeid zijn, zal u de lust bekruipen u te ontlasten van uwe uitrusting, alles te werpen waar het vliegen wil en u uit te strekken op uw bed - wat trouwens verboden is.

Vooraleer rust te nemen, vooral wanneer ge een bui op het lijf hebt gekregen, doet ge best uw wapens te drogen, den laadstok door den loop te schuiven. Laat ook uw kleeren drogen en borstel het slijk van uwe schoenen. Zijt ge bezweet, wasch dan ten minste uw aangezicht en uwe handen, indien er gelegenheid toe bestaat. Daarna kunt ge rusten en 't zal u goed doen.

In alles komt het er op aan, bijzonder in 't begin, U niet te laten ontmoedigen en veel goeden wil te toonen...

De meeste soldaten treden in het leger binnen met vooropgezette gedachten die gewoonlijk overdreven en dikwijls valsch zijn. In al hun oversten zien ze gewoonlijk 'tirannen' of 'beulen' die niets anders zoeken dan straffen. Het is onbetwist-

baar dat, zooals trouwens overal, er ook in het leger oversten zijn die veel en groote gebreken hebben. Maar stel U de vraag: ‘Hoeveel patroons zijn er die nooit hun personeel uitschelden? en die altijd en op alle gebied korrek zijn...?’ Er zijn er zeker en zoo zijn er ook in het leger... Daarom veel goede wil. Aarzel ook niet uit misplaatste vrees, wanneer ge moeilijkheden hebt, uitleg te vragen of te geven over uw geval aan uw luitenant b.v. Ge zult zien dat ge er dikwijls goed zult bij varen.

6. De theorie.

Naargelang de wapens, worden de oefeningen aangevuld door een zeker aantal uren theorie. Door de gedurige herhalingen en de droogte van de stof komen deze uren zeer saai voor aan de meeste soldaten. Ze zijn er nochtans noodig. Dat ze gedurig moeten herhaald worden komt grootendeels hierdoor: dat vele soldaten zich moeilijk op de hoogte stellen van deze eenvoudige kennis.

Doe uw best om er zooveel mogelijk profijt uit te halen om beter het ‘waarom’ van de beweging die ge doet en de wapens die ge hanteert, te verstaan.

Na enkele weken worden een tien tot vijftiental soldaten naar gelang hun aanleg, handigheid en toewijding uitgekozen om opgeleid te worden tot korporaals. Gebruik geen ‘flauwe’ middelen om tot deze kandidaten te behooren maar wanneer ge uitgekozen wordt aarzel dan niet deze benoeming aan te nemen. Doe het niet voor de strepen of de gemakkelijkerheid. Ge zult er echter menige gelegenheid hebben om de mannen uwer ploeg bij te staan en hun goed te doen.

7. De karweien.

Er zijn er een heel hoopje en ge zult er algauw van op de hoogte zijn. Ontwijk ze nooit als uw beurt daar is. Het ware een onfeilbaar middel om zoowel de kameraden als de korporaals en de sergeanten tegen u te krijgen.

Zeer dikwijls worden de corvee-lijsten slordig en willekeurig opgemaakt en valt men op diegenen, die niet tegenpruttelen. Ge moet geen 'goedzak' zijn, maar van den anderen kant moet g'er niet tegen opzien al eens een karweitje buiten uw beurt aan te pakken. Steek een handje toe waar het nuttig is, wees gediensstig in de kazerne, zooals ge 't waart op uw werk. Zoo past het een Kajotter.

De rol van een 'kamer-wachter', die u zal te beurt vallen, en die niet altijd van een leien dakje zal lopen, omvat het kuischen der kamer, de verantwoordelijkheid voor het kuischgerief en voor alles wat zich in de kamer bevindt. Dat zal u beletten van 's avonds uit te gaan, tenzij een welwillend makker u wil vervangen.

Wees nochtans voorzichtig! Geraakt er iets verloren, dan zult gij de gebroken potten betalen. Dat gebeurt vooral wanneer een groepje soldaten in de kazerne blijft en de lust hen bekruipt eens alles 't onderste boven te zetten.

Om de beurt zal uwe kompagnie de 'piketwacht' hebben. 's Avonds kunt ge niet buiten en gansch den dag door - t.t.z. van de eene wachtparade tot de andere - zult ge de verschillende karweitjes krijgen buiten de kompagnie, zoo b.v. de keukens, het onderhoud der koeren, enz...

8. De wacht!...

Gewoonlijk is ze voorbehouden aan de soldaten die hun onderrichting achter den rug hebben (ongeveer na 3 maand). Wanneer uwe beurt daar is, zal men u daags te voren verwittigen.

Maak tijdig uw boekje klaar: uwe wapens goed in orde, uw zak, uw gordel: uw eetketeltje, uw schoenen en handschoenen.

Staat ge op wacht, geef dan aandacht op de wachtorders, wees niet slordig, omdat ge meent door niemand gezien te zijn. Wees ook hier rechtzinnig en gewetensvol.

9. Inspekties en uitpakken.

Het uitpakken geschiedt in de kamer en gewoonlijk 's Zaterdag na den 'grooten kuisch'. Het bestaat hierin, dat men volgens een voorgeschreven orde op zijn stroozak de voorwerpen der uitrusting naast elkaar legt, goed zuiver, in orde, geplooid of opgerold, voorzien van het stamnummer en geplaatst zooals de ouderen u dat zullen wijzen.

Het gebeurt wel eens dat na den wasch het stamnummer van uw linnen verdwijnt: zorg er dan voor dat het er weer duidelijk op komt.

Hoofdzaak is uwe zaken proper te houden (vooral uw wapens en uw eetketeltje) en reglementair geteekend.

Uwe knopen moeten overal goed vastgemaakt zijn, met draad, niet met ringetjes. Laat geen tabaksstof of overschot van beschuiten in uw zakken zitten. De voeding van uw kapoot of vest mag nergens gescheurd of los zijn. Uwe reserveschoenen moeten van binnen en van buiten zuiver zijn.

Geregeld wordt er inspectie gehouden van de wapens. Soms zal het de majoor, soms de kolonel, soms de generaal zijn die de inspectie houdt. In den grond is dit alles bijna hetzelfde. Volgens den graad, zal men er wat meer vorm aan geven; dat is alles.

Wilt ge altijd in regel zijn, dan moet ge op elk oogenblik voor de inspectie gereed zijn. Trouwens, die zorgzaamheid zal uzelf op de eerste plaats ten goede komen.

10. Paardenvolk en artilleristen.

Voor den soldaat te paard of den artillerist blijft alles, wat we voor het voetvolk zegden, ook van tel. Opvallend is het dat bij de ruitery en het geschut de dienst meer nauwgezet is en scherper wordt onderhouden!

Daarom ook ziet er de kamer in een regiment ruitery heel anders uit dan bij het voetvolk.

Gedurig-aan moet er gekuischt en gepoetst.

Bij marschen en manoeuvres is het paard hoofdzaak, of toch bijna. Maar voor den dienst wordt het ruimschoots vergoed door de aanhoudende zorgen die het vereischt.

Het getuig, de teugels, de trossen, de zadeltassen, de kettinkjes en kinkettingen eischen dagelijksch poetsen.

De regen of het slecht weder, het stof, het eenvoudig zweeten van het paard, verknoeien in een paar minuten de uitslag van verschillende uren werk.

Roest is hier de hoofdvijand: om een net getuig te hebben, moet men dagelijks den roest te keer gaan.

In 't begin kan dit wel zwaar vallen. Er bestaat

nochtans geen reden u den schrik op het lijf te jagen. Men is kontent en fier - als het voorbij is - tot de ruitery te behooren.

Heel wat oefeningen geschieden te paard. Derhalve drage men veel zorg voor zijn paard. Behandel het als een trouwe 'makker'. Een paard is zeer gevoelig en kent gauw zijn meester. Geen brutaliteit dus, maar voorzichtigheid.

Het paard is voor zijn berijder wat zijn berijder voor hem is. Heel wat paarden - tengevolge van vorige ruwe behandelingen - worden moeilijk. Het roskammen moet altijd met groote zorg gebeuren. Zoodra er iets hapert, verwittig den brigadier.

Dat alles neemt heel wat tijd in beslag, zonder dan nog te gewagen van de talrijke 'stalwachten'.

De uren om uit te gaan worden er dikwijls door verkort, want bij het paardenvolk blijft er altijd wat te kuischen.

Niet zelden is men zoo vermoeid, dat men waarlijk den moed niet meer heeft zich in tenue te zetten om uit te gaan.

Doodmoe blijft men dan in de kamer, uitgestrekt op het bed, heelemaal af. Is onze ruiter vrij, dan moet hij den moed hebben zich in tenue te zetten en uit te gaan, al ware het maar om eens in een ander midden en in andere lucht te ademen. Hij heeft dat nog meer noodig dan de piot.

11. Het Kamp.

Op het einde van den dienst, verlaten de regimenten de kazerne en gaan zich vestigen in groote kampen om gedurende zes weken schietoefeningen en manoeuvres te doen. In ons land bevinden deze

kampen zich te Beverloo en te Elsenborn. Een der tochten - van de kazerne naar het kamp of omgekeerd - geschiedt in dagmarschen, te voet, te paard, of per fiets, volgens de regimenten. Die lange tochten brengen natuurlijk heel wat vermoeienis en moeilijkheden mee.

Het voetvolk zal er wel het ergst aan toe zijn. Daarom mag de piot geen enkele der raadgevingen voor de dagmarschen verwaarloozen, die gegeven worden vóór het vertrek. Vooral de voeten moeten goed verzorgd worden. De slechte staat der schoenen; sokken die te veel gestopt zijn, verhitten de voetzolen en veroorzaken er zeer pijnlijke blaren. De kompagnies hebben vet, talkpoeder en formol ter beschikking, welke de soldaten, die gevoelig zijn aan de voeten, best kunnen gebruiken.

Eveneens moet men er voor zorgen, eer de dagmarschen beginnen, dat heel de uitrusting zóó geschikt is, dat zij de bewegingen niet hindert. In elk geval make men gebruik van de eerste halt om de uitrusting volmaakt in evenwicht te brengen; het is beter vijf minuutjes rust op te offeren, dan uren pijn te lijden en deel te maken van het peloton der sukkelaars, die achterblijven. We moeten het als een punt van eer aanzien frisch en welgestemd de marschen ten einde te brengen. Op het kantonnement of de legeringsplaats aangekomen, beginne men met zich te wasschen, zelfs vooraleer te eten en te rusten. Zoodra de Kajotter zijn krachten heeft hersteld en 't zwaarste zijner vermoeienissen heeft afgeschud, zet hij zich in tenue en loopt '*een wandelingsken maken*', in gezelschap van enkele goede kameraden. Nochtans trekken wij de aandacht onzer Kajotters op een gewoonte, erg in gebruik gedurende de dagmarschen: het bier der streek gaan proeven. Daar

het toezicht der oversten wat moeilijker is dan in het garnizoen, komt het licht tot dwaasheden en braspertijen, die zelfs na het appel van 's avonds worden voortgezet. Kajotter, neem nooit deel aan dat soort van overdaad. Het geld, dat ge van de spaarkas hebt gehaald om u eenige extratjes gedurende uwen legerdienst te verschaffen, moet ge aan nuttiger zaken besteden. Bewaar daarbij uwe krachten voor den tocht van den volgenden dag.

Een andere, niet minder nuttige raadgeving: 's avonds, vóóraleer u uit te strekken op het stroo, doet ge goed uw persoonlijke voorwerpen goed op orde te leggen om ze 's anderendaags 's morgens vlug terug te vinden. Men moet soms zeer vroeg opstaan en het gebeurt wel meer dat er in de schuren of andere plaatsen waar de soldaten gekantonneerd zijn, geen licht te vinden is.

Het is een bewezen feit, dat het meerendeel der voorwerpen, welke de soldaten bij het einde van hun dienst niet kunnen teruggeven, verloren gingen gedurende de tochten naar het kamp. Na er zich van bediend te hebben, werpt men ze waar ze vliegen willen, ze geraken onder het stroo en 's anderendaags 's morgens daar er haast bij is, en 't nog niet licht is, moet men optrekken zonder ze teruggevonden te hebben.

Om te vermijden dat ge ze moet terugbetalen: plaatst ze in goede orde en draagt er veel zorg voor.

* * *

Het leven in het kamp valt nogal zwaar. De oefeningen duren langer en zijn moeilijker dan in het garnizoen; dikwijls geschieden ze op het oogenblik der groote hitte en dat maakt ze nogal vermoeiend.

Toch moet het verblijf in het kamp niet aanzien worden als ondraaglijk. Lange rusturen worden den soldaten voorbehouden, en wie er op redelijke wijze weet gebruik van te maken, vindt er ruimschoots gelegenheid om de vermoeienis der oefening af te schudden.

De oefeningen in 't kamp zullen U soms nog meer vervelend voorkomen dan in 't garnizoen daar ge gedurende vele oefeningen niet zult weten wat ge doet, waar ge U bevindt, wat er U te wachten staat...

Vergeet echter niet dat het kamp de eenige gelegenheid is voor officieren en bijzonder voor de hogere officieren om hunne kennissen in te diepen en te verbeteren.

De Kajotters moeten het voorbeeld niet navolgen van duizenden andere soldaten, die de gewoonte hebben al hun vrije avonden in de militaire kinema's door te brengen. Die vertoonzalen, zeer talrijk vooral te Beverloo, zijn weinig gezond. Er wordt daar gerookt, op den grond gespuwd, men zweeft er deerlijk en wie meent er wat ontspanning te vinden, komt er dikwijls met een zwaar hoofd uit en meer vermoeid dan vóór hij er binnentrad.

Kajotter, voor u is er wat beters. Rond de kampen vindt ge uitgestrekte bosschen en schoone wandelingen. Verlaat uwe veel te enge kamer en ga wat gezonde lucht opsnuiven. Tracht andere goede kameraden mee te krijgen, vooral de overige Kajotters. Maak te zamen 'n prettige wandeling onder de mastboomen.

Gebruikt de bosschen als leeszaal; speelt er met de kaart, het lievelingstijdverdrijf van den soldaat; spreekt er over de K.A.J., die ge weldra gaat terugvinden.

De mastbosschen zijn uiterst geschikt voor de

overweging; ge moet er uw gedachten al eens laten gaan naar God en naar hetgeen de toekomst voor u besloten houdt, want uw dienstitijd loopt naar zijn einde.

De omgeving der kampen, nog meer dan die der kazernen, is verre van zedelijk. Het meerendeel der herbergen komen verdacht voor. Sommige uwer ongelukkige makkers zullen er gaan zoeken wat zij 'plezier' noemen. Tracht z'er uit te houden; in elk geval, onder geen enkel voorwendsel, zult gij er een voet binnen zetten.

Kantienen vindt ge in 't kamp bij de vleet; hebt ge dorst, ga daar dan heen, liever dan elders. Gij zult er de meeste moderne inrichting vinden; drank en andere koopwaren zijn er uitstekend en worden u aan zeer lage prijzen verkocht.

Het kamp valt dikwijls samen met het einde van den dienstitijd. Eindig uw kamp en uwen dienst op zijn kajottersch, zonder u te bekommeren om hetgeen anderen over u denken, die minder bezorgd zijn dan gij om het goede te doen.

12. De Oversten.

De militaire tucht gaat onvermijdelijk gepaard met een zekere ruwheid en koelheid. Dat moet u niet afschrikken. Onder uwe oversten, zooals tusschen uwe makkers, zult ge menschen vinden zeer verschillend in waarde, in technisch en vooral in zedelijk opzicht.

't Is natuurlijk spijtig voor de soldaten en voor het leger zelf. Toch blijft het uw plicht eerbiedig en deftig te zijn tegenover uw oversten. Ge zult er trouwens bij winnen, zelfs indien de bevelen soms slecht gegeven of meermaals tegengesproken worden.

‘In 't leger’, zullen anderen zeggen, ‘moet ik niet trachten te begrijpen!’ ‘Wat een vertrouwen’, zou een snul denken, ‘wat een nederigheid!’ Ge zult niet veel tijd noodig hebben om in te zien dat onder die gezegden minder loffelijke gevoelens schuilen. Er bestaat een domme hoogmoed, die geen enkel gezag erkent en in iederen overste, wie het ook zij, een type ziet die er alleen op uit is zijn mannen te vervelen.

Bij de K.A.J. hebt ge geleerd dat alle wettig gezag, hoe gering het ook zij, van God komt. Gij weet bij ondervinding dat de gezagbekleeders soms onwetend en lafhartig kunnen zijn.

Spijts dit alles, zult gij gehoorzamen met fierheid, zooals het een waar soldaat past. Anderen zullen slaafs gehoorzamen, alleen uit vrees voor straf, altijd knorrend, en alle bevelen op voorhand ongerijmd vinden.

Gij hebt verstand! De K.A.J. heeft U weetgierig gemaakt en begeerig uw daden te beredeneeren.

Nu ge soldaat zijt, moet ge uw verstand niet onttronen, maar tracht alles te begrijpen, help de anderen begrijpen, eenvoudig en vriendelijk. Wees niet zoo kleingeestig als die anderen, die zich interessant willen aanstellen met den militairen groet te ontloopen, in de kazerne zoowel als op de straat. Groet vrij en vrank de oversten die ge tegenkomt⁽¹⁾.

De militaire reglementen leggen de oversten eveneens zware verplichtingen op. Ziehier wat het tuchtreglement zelf daromtrent inhoudt:

‘De leden der militaire overheid, tot welken

(1) Zie verder bl. 128 de lijst der onderscheidingsteekens van de verschillende graden.

graad zij ook behooren, moeten hun ondergeschikten bejegenen met goedheid, met rechtvaardigheid; voor hen welwillende leiders zijn, belang in hen stellen en ze behandelen als mensen, waaraan zij solidair verbonden zijn in het vervullen eener gemeenschappelijke zending en verplichting tegenover het land.

Alle gestrengheid die niet volstrekt noodig is, elke straf waarvan de aard niet bepaald is door het reglement, of zou ingegeven zijn door een ander gevoel als de plicht, elke handeling, elk gebaar, elk kwetsend woord van een overste tegenover een ondergeschikte zijn streng verboden.'

13. Het rapport van den Kommandant.

Dit rapport heeft plaats rond 11.30 u. als men terugkomt van de oefeningen. De zitting begint met het ondervragen der soldaten, die om een of andere overtreding aangeklaagd werden. Eerst krijgt de onderofficier, daarna de soldaat zelf het woord; waarop dan een vermaning of een straf volgt.

Verlangt ge een gunst te bekomen, vraag dan 's morgens aan den sergeant der week, die het 'appel aan den voet van het bed' doet, dat hij u opschrijve voor het rapport.

Gewoonlijk vraagt de onderofficier naar de reden. Ge zijt niet verplicht hem te antwoorden en wanneer ge de reden liever niet bekend maakt kunt ge hem beleefd antwoorden 'om persoonlijke redenen'.

Ingeval ge een min of meer vertrouwelijk onderhoud zoudt wenschen met den kommandant of diens plaatsvervanger, moet ge 's morgens bij het aanvragen van het rapport duidelijk aangeven:

‘persoonlijk onderhoud’. Het geval kan zich b.v. voordoen voor zedelijke aangelegenheden.

Rond 11.30 uur wacht ge aan de deur van het bureel der kompagnie tot men u binnenlaat. Ge neemt uw muts af, stelt u in positie, en zet dan eenvoudig uwe aanvraag en uwe redenen uiteen.

Alvorens heen te gaan, vraagt ge: ‘Is er niets meer tot uwe orders, mijn kommandant (of luitenant)?’, daarop maakt gij het reglementaire ‘rechtsomkeer’ en gaat heen.

14. Klachten.

Ziehier de verschillende artikels van het tuchtreglement, die hiermede betrekking hebben:

101. - Ieder militair die meent het voorwerp te zijn van een onverdienden of onrechtmatigen maatregel, mag een klacht indienen.

102. - Alleen individueele klachten zijn geoorloofd. Zij moeten geuit worden in eerbiedige bewoordingen, binnen de hierna bepaalde tijdruimte; zij worden zorgvuldig en zonder uitstel onderzocht. Eens die tijdruimten voorbij, worden geen klachten meer aangenomen.

103. - Alvorens een klacht in te dienen, moet de ondergeschikte vragen *gehoord te worden* door den overste, die den bedoelden maatregel trof. Deze aanvraag moet geschieden den *volgenden dag* (de feestdagen rekenen niet mede) *op zijn vroegst*; op zijn laatst, *den tweeden dag* na den dag dat hij kennis kreeg van bedoelden maatregel.

De overste moet kalm en welwillend den ondergeschikte aanhooren en desgevallend zijn ongelijk erkennen.

Oordeelt hij dat de redenen, die de klacht steunen, niet gegrond zijn, dan zal hij trachten den

betrokkene te doen begrijpen dat de maatregel die te zijnen opzichte werd genomen, noodzakelijk was. Slaagt hij daar niet in, dan wordt de klacht van rechtswege 's *anderendaags op zijn laatst* voor den onmiddellijk-hoogerstaanden gezagbekleeder gebracht.

104. - In beginsel worden de klachten schriftelijk geformuleerd. Zij mogen evenwel mondeling ontvangen worden, tot aan den korps- of detachements-overste, wanneer het korporaals en soldaten betreft.

105. - Geldt het een mondelinge klacht, dan vraagt de belanghebbende het 'rapport' aan van den bataljons- of regimentskommandant.

Voor onderofficieren, korporaals of soldaten wordt die aanvraag mondeling gedaan aan den compagnie-kommandant, op het uur van zijn rapport, en desgevallend ingeschreven op het dagelijksch rapport, om langs hiërarchischen weg overgemaakt te worden.

106. - Geldt het een schriftelijke klacht, dan wordt deze op dezelfde wijze langs hiërarchischen weg overgemaakt. De oversten, die zich bevinden tusschen den klacht-indiener en den overste waartegen de klacht ingediend, mogen haar in geen geval tegenhouden; deze laatste alleen neemt er kennis van en maakt ze daarna over aan den bestemming, zonder de minste bemerking of aantekening.

107. - Wordt er geen gevolg gegeven aan zijn klacht, dan mag de ondergeschikte, die zich onverdiend getroffen blijft voelen - binst een tijdruimte van twee dagen, volgend op het oogenblik dat de beslissing hem werd bekend gemaakt - vragen in beroep te gaan bij den overste die in rang volgt op dien welke men aanhoorde...

108. - De straffen en tuchtmaatregelen waarover de aanklacht werd ingediend, worden geschorst vanaf het oogenblik waarop de klachtindiener 'het rapport heeft aangevraagd' of zijn schriftelijke klacht heeft neergelegd; de belanghebbende blijft in voorloopig arrest tot het hogere gezag uitspraak heeft gedaan.

109. - Indien de klacht een straf meebrengt, dan mag deze slechts opgelegd worden door den gezagsbekleeder waarbij de belanghebbende in beroep ging; de ongegronde klachten moeten altijd streng gestraft worden.

15. De postbode.

Rond den middag worden de korporaals der week 'geblazen'. Zij ontvangen van den sergeant-postbode de briefwisseling bestemd voor de soldaten der kompanie en deelen deze onmiddellijk uit.

De korporaal verwittigt de soldaten voor wie een postmandaat is toegekomen. Deze mandaten worden aan de belanghebbenden uitbetaald door den sergeant-postbode, op diens bureel.

Het heeft zijn belang nogmaals te wijzen op het gevaar, bankbriefjes in de brieven te verzenden.

16. De soldij.

De soldij is als volgt bepaald:

Korporaal of brigadier: 0,60 fr. per dag.

Soldaat: 0,30 fr. per dag.

Wanneer een militair van ondergeschikten rang zich in het hospitaal bevindt, trekt hij slechts halve soldij.

Gewoonlijk wordt de soldij uitbetaald den 2^{en}

en den 17^{en} van de maand door den rekenplichtige der compagnie. De militairen teekenen 'voldaan' op den soldij-staat, welke in bewaring is op het bureel der compagnie.

Voor de vergoeding na de 12e maand: zie blz. 30.

17. Verlofdagen en Permissies.

a) *Gunstverlof*. In beginsel mag er per maand werkelijken dienst één verlofdag zonder soldij toegekend worden aan de soldaten van goed gedrag.

Doorgaans wordt er geen verlof gegeven gedurende de vier eerste maanden van den dienst, welke meer bijzonder onderrichtingsmaanden zijn, tenzij om een gewichtige reden.

Zoodra de instructie ten einde loopt en de reeks verlofdagen aanvangt, omvatten deze gewoonlijk verschillende dagen tegelijk.

b) *Dringende verlofdagen*. Dringende verlofdagen kunnen vergund worden om ernstige redenen - zooals ziekte of afsterven van een naasten bloedverwant, de geboorte van een kind - en bij gevallen die niet altijd op voorhand kunnen voorzien worden. De soldaten moeten voorzichtig zijn waar het dergelijke verlofdagen geldt. Sommigen doen bedrieglijk zulke redenen gelden. Het is een gebrek aan rechtschapenheid en het is bovendien gevaarlijk, daar men voor dat soort redenen een strenge controle pleegt uit te oefenen. Onmiddellijk wordt een telegram verzonden naar de Rijkswachtbrigade der plaats van den verlofganger, om zich te vergewissen omtrent de juistheid der aangegeven reden.

Die verlofdagen worden niet afgetrokken van de gunst-verlofdagen.

c) *Verlofdagen voor uitzonderlijke redenen*. De soldaten kunnen verlofdagen krijgen om uitzonderlijke redenen, waarover de korpsoverste uitspraak doet. Dat soort verlofdagen worden enkel toegestaan wanneer ze gewettigd zijn door onvoorziene omstandigheden, welke zich voordoen na het indienst-treden, en wanneer een belangrijke persoonlijke of familie-aangelegenheid op het spel staat.

Zoo heeft men bijv. het geval van een soldaat, die een examen moet afleggen, dat van belang is voor zijn toekomst, of wiens familie, door het overlijden van den vader, zich in moeilijke omstandigheden komt te bevinden.

In beginsel beperkt tot een tijdsruimte van een maand tot zes weken hoogstens, telt dit verlof om uitzonderlijke redenen, niet als dienstdienst. De soldaat, die er mocht gebruik van maken, moet onder de wapens blijven na het heengaan der klas, gedurende een tijdsruimte overeenkomend met dit verlof.

d) *Permissies*. Buiten de verlofdagen, kunnen de soldaten die goeden dienst verrichten, toelatingen verkrijgen om de kazerne te verlaten 's Zaterdag's 's namiddags, om 18 uur (6 uur), om 's Zondag's 's avonds met den laatsten trein, die vóór middernacht vertrekt, weer te keeren. Deze toelatingen worden toegestaan aan 50 ten honderd van het werkelijk aantal soldaten per compagnie.

De soldaten, die niet te ver van het garnizoen wonen en door hun dienst in de kazerne niet weerhouden worden, kunnen door hun kommandant ontslagen worden van het appel van

's Zondags middags en alzoo een deel van den dag in hun familie doorbrengen.

De kommandant der kompagnie kan ook aan de voorbeeldige soldaten de middernachtvergunning schenken, waardoor het hun toegelaten is op weekdagen tot 23 of 24 uur buiten de kazerne te blijven. De middernachtvergunning stelt de soldaten in de mogelijkheid een voordracht of een feest bij te wonen, avondlessen te volgen, enz.

e) Toelatingen kunnen gegeven worden aan de militairen, die geen trein moeten nemen om huiswaarts te keeren.

1° van Zaterdag tot Maandagavond met Paschen en Pinksteren;

2° van den vooravond tot den avond van O.L. Vrouw Hemelvaart, Allerheiligen en Kerstmis.

18. Zondagdienst.

a) *Dagen waarop de dienst geregeld is als 's Zondags.*

Den 1 Januari.

Den verjaardag van de geboorte van Z.M. den Koning.

Den 21 Juli (eerste dag der Nationale feesten).

Den 11 November (verjaardag van den wapenstilstand).

Den naamdag van Z.M. den Koning.

De Maandagen van Paschen en Pinksteren.

Op O.H. Hemelvaart, O.L. Vrouw Hemelvaart, Allerheiligen en Kerstmis.

b) Den verjaardag der geboorte van H.M. de Koningin is de dienst vanaf 's middags geregeld als op de Zondagen.

19. Bezoeken aan de militairen.

Behalve in uitzonderlijke omstandigheden, mogen er geen bezoeken gebracht worden aan de militairen, tenzij in de tijdruimten tusschen den morgen- en den namiddagdienst, na 18 uur in de week en vanaf 8 uur op Zondagen en andere dagen waarop de dienst als 's Zondags is geregeld. Die bezoeken eindigen bij het avondappel.

De uren waarop de spreekkamers toegankelijk zijn, worden uitgeplakt.

Hoofdstuk IV

De gezondheid: de uwe en die uwer kameraden

In dit hoofdstuk zult ge eenige praktische raadgevingen vinden, welke van pas kunnen komen om zelf gezond te blijven en om uwe kameraden werkelijke diensten te bewijzen.

Vooreerst de algemeene gezondheidstoestand der kamer: hier moet de korporaal-kameroverste eene bijzondere taak vervullen; hij moet zorgen dat het er zindelijk uitziet, dat de lucht ververscht wordt. Dat voorkomt heel wat ongesteldheden.

Een Kajotter, die bekwaam is brankardierziekenverpleger te spelen in zijn kompanie, mag die gelegenheid niet laten voorbijgaan: een prachtig middel om uitstekende diensten te bewijzen.

Wees dan fijngevoelig, voorzichtig, geduldig en goed, en ge zult wonderwel de gezondheid uwer kameraden dienen: lichamelijke gezondheid maar terzelfdertijd de gezondheid hunner ziel. Op den ziekenverpleger rust de strenge verplichting ernstig de gezondheidsleer en de diensten van het Rood Kruis te kennen; trouwens dat zal later nog goed van pas komen in uw arbeidersleven.

Achtereenvolgens bespreken we nu:

- A. - Enkele raadgevingen van gezondheidsleer.
- B. - De geneesmiddelen tegen enkele ziekten en ongevallen.

- C. - Wat ge moet doen als ge ziek zijt.
- D. - Een paar woorden over venerische ziekten.

A) Uit de gezondheidsleer

1. Zindelijkheid voor het lichaam.

Als zindelijkheid voor het lichaam altijd noodzakelijk is, dan is ze het nog meer bij de menschen die gemeenschappelijk samenwonen.

Wordt de huid niet voldoende verzorgd dan stelt men zich bloot aan menige kwaal. Aangezicht, hals, hoofd en handen moeten alle dagen flink gewasschen worden en het betaamt dat men de handen wassche vóór iederen maaltijd.

Iedere week moeten de soldaten onder de stortbaden. Om te beginnen enkele oogenblikken onder de volle waterstraal staan en het water maar eens flink over 't lichaam laten spoelen; dan zeepe men zich in, daarna draaie men het kraantje weer open om het schuim af te spoelen; terzelfdertijd neme men ook een voetbad.

De slechte inrichting der baden in sommige kazernen en kampen en het gebrek aan toezicht zijn nog al dikwijls oorzaak dat de soldaten zich volstrekt onbetamelijk en onwaardig gedragen⁽¹⁾.

Een Kajotter doet nooit mee aan zulke mis-

- (1) De ergerlijke feiten moeten aan het A.S. der K.A.J. worden medegedeeld, met nauwkeurige aanduiding der omstandigheden. Zie hier de tekst van een ministerieel schrijven van 23 April 1927, dat aan duidelijkheid niets te wenschen overlaat:
 ‘Bij menige gelegenheid heeft men klachten geuit omdat de soldaten verplicht zijn heelemaal uitgekleeed onder de stortbaden in de gezamenlijke badzalen van sommige kampen en kazernen te gaan. Opmerkingen van denzelfden aard werden reeds gemaakt over de baddiensten, waar enkel de gelegenheid bestaat zich uit te kleeden en te wasschen onder de oogen der anderen.

Het wordt tijd met deze verkeerde handelwijze, die een aanslag is op de zedigheid en de zedelijkheid, heelemaal af te breken door te eischen dat hier ook de elementaire maatregelen worden toegepast welke steeds zijn voorgeschreven geweest in elke openbare badinrichting.

In afwachting dat de bevoegde dienst der militaire gebouwen verbetering brengen zal aan de vroegere gebrekkelijke inrichting der stortbaden en gemeenschappelijke badlokalen, wordt er aan de soldaten opgelegd een zwembroek of hun linnen broek aan te doen om zich naar de plaats te begeven waar ze zich uitkleeden voor het bad. De maatregelen welke de korps- of detachementsoversten voorschrijven voor het gebruik der bad- en stortbadlokalen moeten aangeplakt worden in die lokalen en in de twee landstalen duidelijk voorschrijven dat een dier twee kleedingstukken moet gedragen worden. Een streng toezicht moet uitgeoefend worden om dezen zedigheidsmaatregel te doen naleven, terwijl het overtreden ervan als zware fout moet aangeschreven worden op de verantwoordelijkheid der oversten welke aangeduid zijn voor het toezicht van deze belangrijke dienstverrichting.’

plaatste fratsen en geestigheden. Hij wast zich vlug en bekommert zich niet om zijn gebuur. Hij dwingt eerbied af, zonder aanstellerigheid, maar beslist.

De nagels snijde men kort af. Het haar moet ten minste om de week met zeep worden gewasschen. Kam, borstel, schaar, muts, handdoeken, servetten enz. wezen alleen voor streng persoonlijk gebruik. Vooral het scheermes mag nooit door een ander gebruikt worden.

Weigeren is soms moeilijk, maar het moet. De mogelijke gevolgen zijn van te groot gewicht. Een schram met een scheermes gemaakt kan de gevaarlijkste microben overbrengen in het bloed. En laten we niet vergeten dat in den dagelijkschen

omgang, iedereen voor zijn medemensch een haard van besmetting kan worden.

2. De kleeding.

Uwe kleeding moet u gemakkelijk en goed passen; ze moet niet spannen om hals en borst.

Het is gek zijn geld te vergooien aan allerlei vreemde ‘fantasie’-opschik, die u gewoonlijk niet staat, en die indruischt tegen de legerreglementen.

Gij moet trachten net en fatsoenlijk voor te komen in uw voorgeschreven pak en leeren eenvoudig leven.

Uw muts opzetten om u te behoeden tegen de koude en vooral tegen de zon.

Hemden van flanel zijn de beste.

Schik gansch uw uitrusting zóó dat ze zoo weinig mogelijk hindert. Een piot loopt zich soms doodmoe, omdat de last ongelijk verdeeld hangt.

3. De voeding.

Nooit meer eten dan uw eetlust vergt.

Niet eten tusschen de maaltijden in, om de maag niet te vermoeien.

Het is een betreurenswaardige gewoonte onder de oefeningen allerlei snoeperij te knabbelen. De leurders, die ze verkoopen, hebben alleen hun winst voor oogen en bekommeren zich niet het minst om de kwaliteit van hun waren of om de gezondheid der soldaten.

Vóór een zware oefening, als ge wat vermoeid zijt, of het warm hebt, moet ge uw maag niet overladen met voedsel dat moeilijk verteert.

Maak matig gebruik van vleesch. Eet traag en kauw de spijzen goed. Zooniet legt ge uwe maag

overwerk op. Drank gebruikt ge met kleine teugjes.

Gebruik zoo weinig mogelijk kruiden: peper, mostaard, prikkelende spijzen. Ze ontsteken licht de spijsverteringsorganen.

4. Mondverzorging.

Verwaarloosde of niet rein gehouden tanden brengen vaak maagziekten mee. Iederen morgen dus de tanden wasschen met een tandenborstel.

Veel soldaten zouden gedurende hun dienstdienst deze uitstekende gewoonte moeten aannemen voor het leven. Zeker ware het bespottelijk deze gewoonte, als men ze heeft, prijs te geven onder zijn dienstdienst uit nalatigheid.

5. De oefeningen.

Voor menig Kajotter, vaak opgesloten in een fabriek of in een muffig bureel, kunnen deze maanden, doorgebracht in open lucht, een buitenkuur zijn... als hij er maar gebruik van weet te maken.

Men kan een geleidelijke training doormaken, zonder ooit den graad van het eigen weerstandsvermogen te overschrijden. Nauwkeurig voere men de bewegingen der turnoefeningen uit, die voor doel hebben de longen te verruimen⁽¹⁾.

Marscheeren is de beste lichaams oefening, omdat onder 't gaan alle spieren in beweging komen. Maar zorg hier nogmaals voor een geleidelijke training.

(1) Wie eenigszins lijden mocht aan hart, lever, nieren, ingewanden en zoo meer, moet den dokter verwittigen en mag niet paardrijden, daar dit ongevallen zou kunnen veroorzaken.

Onder de marschen weinig drinken en met kleine teugjes, en nooit besmet of te koud water gebruiken; ook geen onrijpe vruchten of alcoholosche dranken.

6. Draag zorg voor uw voeten.

Na marschen en oefeningen hebt ge soms blaren op uw voeten of is het vel er afgescheurd. Om verdere verwikkelingen te voorkomen, moet ge bijzonder zorg besteden aan uw voeten, uw schoenen en uw kousen.

Uw voeten moet ge altijd zuiver houden. 's Zomers, ten minste eens per dag, een voetbad nemen en daarbuiten ook nog na de groote marschen.

De nagels regelmatig afsnijden, anders groeien ze in het vleesch, wat zeer pijnlijk is. Als uw voet gekwetst is, wasch dan eerst de wonde uit met gekookt water en leg er een hechtpleister op. Zoo raakt uw schoen de wonde niet meer.

Doe geen nieuwe schoenen aan om op marsch te gaan. Smeer uwe schoenen om de acht dagen in, dan blijft het leer zacht. Natte schoenen laat ge drogen zonder te dicht bij het vuur te zetten, zooniet verhardt het leer en krimpt het.

Als ze eenigszins versleten zijn laat ge ze dadelijk herstellen, en als ze van den schoenmaker terugkomen, kijkt ge ze eens even na, om te zien of ge uw voeten nergens aan kunt bezeeren.

Verscheidene malen per week van kousen veranderen, vooral 's Zomers. Zorg ook dat ze niet geplooid zitten of dat er geen gaten in zijn.

7. De rust.

Vermoeienis is een soort vergiftiging van het

gestel. De rust moet het gestel van die giften ontlasten. Onvoldoende rust leidt tot overspanning, oorzaak van allerlei ziekten.

Als ge u doodmoe voelt, ga dan liggen en tracht te slapen. Maar al te dikwijls denken de soldaten rust te vinden in ontspanning, die het gestel nog verder uitput. Goed slapen is dus van belang: een volwassen man heeft 7 tot 8 uren slaap noodig. De slaap wordt bevorderd als de kamer frisch verlucht is, als het er stil is en donker.

Zorg dat uwe maag niet overladen zij vóór ge slapen gaat, en voer dan ook op dat oogenblik geen ophitsende gesprekken. Tabak en alcohol kunnen oorzaak zijn van slapeloosheid.

8. De kamer.

Eerst en vooral een zindelijke kamer! Stof is vergift voor de longen. De tering, die heden ten dage zooveel slachtoffers maakt, wordt voortgezet door microben, gedragen door het stof. Dus niet droog afstoffen of uitkeeren. Keer met nat zand of zaagmeel uit en stof de verschillende voorwerpen af met een natte vod.

Verboden te spuwen!

's Morgens, als iedereen op en aangekleed is: alle ramen openzetten. Slechts langs eenen kant om tocht te vermijden, en ze, zooveel mogelijk, den ganschen dag open laten. Zelfs 's nachts moet een luchtkoker openblijven.

De kamer moet enkel een slaapzaal zijn en geen refter, of speel- of rookzaal. Daar zijn speciale plaatsen voor aangeduid: refter, koer, enz. Zoo gaat ge u ook enkel wasschen in de waschzaal, die er voor gemaakt is, of op de koer.

9. De inentingën.

a) *Tegen de pokken*. De pokken zijn een vreeselijke ziekte, vooral om de verwickelingen die er mee gepaard gaan. In den loop der tijden heeft ze soms schrikbarend geheerscht.

Dank zij de inenting heeft er zich gedurende den oorlog 1914-1918 geen enkel doodelijk geval van pokziekte voorgedaan in het leger. Ieder dienstplichtige moet ingeënt of opnieuw ingeënt worden binnen de 1^e maand na zijn inlijving. De dokter ent u driemaal in den arm in.

b) *Tegen typhus*. De typhus is een zeer besmettelijke ziekte, veroorzaakt door besmet water of rauwe groenten.

De inspuiting beveiligt voor een of twee jaar tegen besmettingen. Aanstonds na de inlijving wordt ge tweemaal achtereenvolgens ingespoten tegen den typhus.

B) Geneesmiddelen tegen allerlei kwalen en ongevallen⁽¹⁾

1. Verkoudheid.

Hoofdvalling. Strijk 's avonds, vóór ge slapen gaat, boorvaseline (vaseline boriquée) in uwen neus en op de lippen. Vermijd den tocht en plotselinge veranderingen van temperatuur.

(1) De aangeduide medikamenten bevinden zich gewoonlijk in alle militaire ziekenzalen en hulpposten. In de kazernen worden de medikamenten al te dikwijls op groote schaal verkwist. De soldaten geven zich geen rekenschap van den hoogen prijs der apothekers-produkten. De Kajotters zullen hierin het voorbeeld geven van spaarzaamheid en eerlijkheid.

Hoest. Bestrijk borst en rug met jodium-tinctuur. Als ge koorts hebt, vraagt ge het rapport van den dokter.

2. Hoofdpijn.

Ga rusten op een frissche plaats in het lommer. Gij kunt ook een poeder of een tablet aspirine of pyramidol nemen. Het voorhoofd betten met koude kompressen.

3. Verstopping.

Tracht dagelijks een stoelgang te hebben op een vast uur. Indien noodig kunt ge de werking der ingewanden bevorderen door 's avonds vóór het slapengaan 'n koffielepel gacalcineerd magnesium, opgelost in wat suikerwater, in te nemen.

4. Buikloop.

In dit geval is het goed eens een dag uit te vasten. Daarna neemt ge vóór uw maaltijden een tablet bismuth, aangelengd met wat suikerwater, of ook nog een koffielepel bedarende elixir. Voeten en buik warm houden.

5. Slechte spijsvertering.

Vasten en alleen warme thee drinken. Het is ook goed een purgeermiddel in te nemen: een lepel bitterzout (Engelsch zout) in een glas water.

6. Bezwijming.

Den zieke dadelijk op den grond uitstrekken,

het hoofd zoo laag mogelijk. De kleeren losmaken en hem overbrengen naar een frissche, welverluchte plaats. Zijn lichaam flink inwrijven met een handdoek; traag en verschillende keeren met een open fleschje ether of ammoniak onder zijn neus doorgaan. Hem licht slaan op aangezicht en lichaam met een in koud water gedoopte handdoek.

7. Wonden en sneden.

Eerst de wonde wasschen met zuiver water. Op de kwetsuur legt ge een gaaskompres, gedoopt in gekookt water, daar bovenop een stuk droog katoen en dan verbindt ge alles samen met een windsel. Dit verband vernieuwt ge dan alle dagen.

8. Brandwonden.

De huid reinigen met zuurstof-water en zeep. Dan strijkt ge er een laag zeer zuivere vaseline over en ge legt een droog verband.

9. Bloeduitstortingen.

Als een wonde bloedt volstaat gewoonlijk: een droog verband om het bloed te stelpen. Is het zoo erg dat het bloed de windsels doordrenkt, dan vernieuwt ge het verband.

10 Neusbloeden.

Nijp de neusgaten dicht, adem langs den mond en strek den arm langs den kant van het bloedend neusgat loodrecht omhoog.

11. Steken.

Als ge door een insekt gestoken wordt, haalt ge eerst den angel uit het vel; dan branden met een druppeltje ammoniak.

12. Kneuzingen.

Leg een kompres in koud water gedoopt. Een kompresverband zal het zwellen beletten.

C) Wat doen wanneer ge ziek wordt?

1. In de kazerne.

's Morgens bij het appel zegt ge dat ge het rapport van den geneesheer vraagt en op het aangeduide uur gaat ge naar het onderzoek. Als ge verwond zijt aan de voeten, moet ge uw schoenen medenemen.

De dokter kan 1° u naar het hospitaal sturen; 2° u vrijstellen: a) van allen dienst gedurende 24 uren; b) van oefeningen en karweien; c) van sommige bepaalde oefeningen; d) van het dragen van sommige bepaalde stukken uwer uitrusting of bewapening.

De dokter schrijft de geneesmiddelen voor, die de ziekenverpleger u dan zal bezorgen.

Een Kajotter is vrijmoedig en rechtschapen en daarom is hij geen 'karottentrekker'. Karottentrekkerij kan trouwens streng gestraft worden.

Wanneer ge denkt u op die wijze slim en verstandig aan te stellen, vergist ge u; ge geeft immers blijk van oneerlijkheid en onoprechtheid.

Sommige soldaten, alhoewel ze erg ziek zijn,

melden zich niet op het ziekenrapport, omdat ze vreezen dan geen vrijaf of geen verlof voor den Zondag te zullen krijgen.

Onlangs herinnerde een Ministerieel schrijven er aan dat een toelating tot verlof alleen dan mag ingehouden worden als de soldaat *den dag zelf* van het vertrek ziek wordt verklaard.

Ziehier wat artikel 108 uit het tuchtreglement, onlangs opnieuw bevestigd door een Ministerieel schrijven van 4 Mei 1927, over de noodige eerbaarheid bij het geneeskundig onderzoek voorschrijft:

‘De gezondheidsonderzoeken geschieden in daartoe bestemde lokalen en derwijze, dat de gezondheid en de eerbaarheid, alsook de gevoeligheid van sommigen, in acht genomen worden.’

Een echt Kajotter beoefent de kristelijke broederliefde ten opzichte van zijn zieke of gekwetste kameraden. Hij gedenkt ze vooral in zijne gebeden; hij brengt hun zoo mogelijk een bezoek.

2. In verlof.

Als ge thuis ziek valt en ge kunt na uw verstreken verlofdagen uw garnizoen niet vervoegen, dan moet ge den kommandant van de plaats, welke het dichtst bij uwe verblijfplaats ligt, verwittigen.

Dan zult ge het bezoek krijgen van den garnizoensdokter en naar gelang zijn uitspraak zult ge óf naar uw regiment gestuurd worden, óf naar een hospitaal overgebracht, of tehuis worden verzorgd.

De Rijkswacht op ronde kan komen zien of ge thuis niet aan den arbeid zijt.

3. In het krijgsgasthuis.

Om in het gasthuis opgenomen te worden, moet ge drager zijn van een toegangsbewijs, geteekend door den dokter. Van als ge in het hospitaal aankomt, moet ge uw linnen en kleeding uitwisselen tegen een hospitaal-uniform. Geld en waarden worden opgesloten in de kas van den officier, die aan het hoofd staat, en die er u een ontvangstbewijs voor geeft.

De familie mag de zieken bezoeken op Zondagen en Donderdagen van 12 tot 13 uur. Het is verboden in het hospitaal spijzen of drank binnen te brengen.

De Krijgsaalmoezenier leest mis in het hospitaal op Zon- en Feestdagen; dagelijks brengt hij een bezoek aan de zieken om de godsdienstige hulp te verleenen aan degenen, *die daartoe den wensch uitdrukken.*

Een Kajotter maakt zijn aanwezigheid aan den aalmoezenier bekend, zoodra hij er toekomt.

Op het bed van de zieken, die sakramenten ontvangen, moet een kamerschut opgesteld worden. Dit om alle onbescheidenheid vanwege de kameraden te voorkomen.

Als een zieke het hospitaal verlaat, moet hij voorzien zijn van een toelating om weg te gaan. Hij heeft het recht op een vrijkaartje op het spoor.

D) Een gewichtige zaak

Kajotter, wat hier volgt is wellicht niet van onmiddellijk praktisch belang voor u. Dank zij uw ouders en uwe kristelijke opvoeding zijt ge een zuivere en gave jongeling gebleven. Maar uw ondervinding heeft u geleerd, dat vele uwer werk-

broeders en kameraden hun hart en lichaam niet onbezoedeld hebben bewaard.

Wie met vuur speelt, verbrandt zich gemakkelijk. Over kwesties van dezen aard moet ge een juist begrip en een gezond oordeel hebben, want het is ongehoord welke vooroordeelen, valsche voorstellingen en flauwe moppen er over dit onderwerp de ronde doen.

In den loop der eerste weken van uwen diensttijd, organiseert de krijgsoverheid anti-venersche voordrachten met lichtbeelden. Gewoonlijk beschouwt de dokter-voordrachtgever de zaak enkel van fysisch-geneeskundig standpunt uit, zonder er den *zedelijken* en dus den *gewichtigsten kant* van in het licht stellen.

Wij zijn er volstrekt van overtuigd dat zulke voorlichting niets uithaalt; dat ze alleen een gelegenheid aan de hand doet voor ongezonde praatjes en aanmerkingen vanwege de soldaten en dat ze niet daadwerkelijk zwakheid en val belet.

Dat juist begrip en dat gezond oordeel zullen de korte woorden die volgen, u geven. Zoo zult gij vrijmoedig en met den noodigen eerbied en schroom over de zaken kunnen spreken.

1. De wet van het leven.

Gij weet dat de mensch van nature uit handelt naar zekere vaste wetten.

De Voorzienigheid heeft ons de noodige organen geschonken om ons in het leven te houden (maag, hart, longen...). Door het werk, door de rust, door de voeding maken wij van deze organen gebruik, die zoo hun normale verrichtingen uitoefenen.

Om ons het onderhouden van deze wet gemak-

kelijker te maken, heeft God aan die verrichtingen een zekere voldoening verbonden. Het is een genot te eten, te drinken, frissche lucht in te ademen. Maar juist dit genot brengt er ons toe de organen der spijsvertering niet alleen te gebruiken, maar ook te misbruiken, en niet enkel te eten om te leven, maar te eten om het genot dat er aan vast is en zoo te leven om te eten. Men overdrijft in het gebruik van spijs en drank en men schaadt zijn gezondheid.

Het goed gebruik der levenswet baart het leven; misbruik baart den dood!

2. De wet der voortplanting.

God heeft twee geslachten geschapen, elk begaafd met eigen 'geslachtsorganen', om door de vereeniging van twee personen het menschelijk leven voort te zetten.

Ook hier gaat deze levensverrichting gepaard met genot, dat ons opnieuw in de verzoeking zal brengen, die daad te stellen alleen om het genot dat er aan vast is, en te beletten dat ze haar normaal verloop hebbe en haar doel bereike.

Iedere maal dat men deze daad stelt buiten het huwelijk, of dat men ze in het huwelijk zoo stelt dat men de voortplanting van het menschelijk geslacht belet, zondigt men zwaar.

Hier nogmaals baart een trouw naleven der wet het leven, misbruik integendeel, den dood!

3. Een opwerping.

Al dadelijk een opwerping, een van die redeneeringen die er zoo maar uitgeflapt worden: 'Wij hebben geslachtsorganen - zoo beweren

ze - ze moeten dus normaal werken; dat is een eisch van de natuur. En daarbij, op twintigjarige leeftijd kunt ge niet rein blijven.'

Die laatste bewering is niet waar! en wordt gewoonlijk maar staande gehouden door hen, die hun eigen bedorven gedrag moeten goedpraten.

De ondervinding is daar: duizenden en duizenden jonge mannen en jonge meisjes zijn rein gebleven tot aan hun huwelijk, anderen zijn het hun leven lang gebleven om zich vrij en vollediger te kunnen wijden aan het gebed en aan de zielen. Al de priesters, kloosterlingen en kloosterzusters hebben de gelofte van eeuwige zuiverheid gedaan.

Ten andere, de verklaringen der dokters zijn hierin afdoende en beslist.

Hier hebt ge de uitspraak van de 'Conferentie voor Lichamelijke en Zedelijke Voorzorg' gehouden te Brussel in 1911.

'Aan de mannelijke jeugd moet men vooral voorhouden dat de zuiverheid en de onthouding, niet alleen: niet schadelijk zijn, maar nog: dat deze deugden ten zeerste zijn aan te prijzen van geneeskundig- en gezondheidsstandpunt uit.'

Nog andere uitspraken:

De geslachtsdrift, zegt Versterlen, professor aan de Universiteit van Tubingen, is niet blind noch zoo almachtig, dat ze niet beheerscht en onderworpen kan worden door wil en verstand. De jonge man zoo goed als het jonge meisje, moet leeren zich te bedwingen tot de tijd gekomen is.

Hij weze er van overtuigd dat zijn vrijwillig offer zal beloond worden met een bloeiende gezondheid en een immer jonge kracht.

'Men kan er niet genoeg op drukken, dat onthouding en reinheid in volledige overeenstemming zijn met de physiologische en zedelijke wetten

en dat de involgving van de geslachtsdrift niet meer te rechtvaardigen is door de physiologie en door de zielkunde dan door de zedeleer en den godsdienst.’

4. De wegen der onkuischheid.

Die wegen heeten: gewaagde en dubbelzinnige gesprekken, schunnige liederen, onvoorzichtige en onbescheiden blikken, onzedige gebaren, zedellooze platen en kaarten, liefderomannetjes, geheime samenkomsten, gevaarlijk verzet als dans en drank.

P. Schilgen, S.J., teekent als volgt de twee ergste gelegenheden: De H. Schrift maakt ons op de twee ergste gelegenheden in het bijzonder opmerkzaam: ‘Wijn en vrouwen brengen zelfs wijzen ten val en verleiden verstandigen tot strafwaardige handelingen’ (Eccles. XIX, 2).

‘...Het geheim, vertrouwelijk verkeer met een persoon van het andere geslacht is zonder twijfel de gevaarlijkste van alle kwade gelegenheden...’

...Dit gevaar wordt door het gebruik van alcohol nog grooter. Langzaam-aan wordt de geest als in een fijnen nevel gehuld en bedwelmd; de rustige kracht tot overleggen verzwakt, het geweten sluimert in. De hooge, edele gedachten verdwijnen, de voornemens worden vergeten. Het brengt de menschen in een overmoedige uitgelaten stemming. Tegelijk wekt het de drift in het lichaam op. Slechts gesprekken prikkelen wellicht nog den hartstocht. Een vage drang tot de zonde doet zich aldoor sterker gevoelen, geleid door lichtzinnige kameraden, door zinnelust verlost.

‘In dronkenschap vonden, volgens de uitspraken der geneesheeren, de meesten: den treurigen moed

om aan het kwaad het eerste offer te brengen van de jeugdige frischheid van hart en lichaam. In dronkenschap zijn tallozen telkens weer gevallen en hebben zich daarbij de schandelijke ziekten, dien ontzettenden vloek der onreine zonden, op den hals gehaald. “Ik wist niet meer wat ik deed”, jammerden zij dan later.⁽¹⁾

Dit alles hebt gij leeren kennen op het werk, op het bureel, in den trein; nu zult ge voor hetzelfde duivelsche booze opzet komen te staan in de kamer, op marsch en onder de rustpoozen.

Ontwijk die gevaren waar het kan. En als ge er een geschikte kans toe ziet, laat ge aan een of ander van die vieze kameraden, die u wat meer genegen is, eens hooren dat ge met die soort geestigheden niet gediend zijt.

Moest men u waarlijk uitdagen met boos opzet, door zaken die geen kleinigheid meer zijn, dan kunt ge een beroep doen op de overheid. Gebruik echter dit middel alleen in den uitersten nood, want dit kan u onvergeeflijk hatelijk maken.

Wat er ook gebeure, blijf kalm. Ga 's avonds vóór het Tabernakel van een nabijgelegen kerk knielen en bid O.L. Heer om kracht.

5. Het geheime kwaad.

Het wordt bedreven als men zich schuldig maakt aan zelfbevlekking en men vrijwillig de levenskiemen, ons door de Voorzienigheid toevertrouwd, uitstort.

En dit zijn de gevolgen van die daad:

- 1) Ze verdierlijkt en ze verstompt den mensch

(1) Hardy Schilgen S.J.: ‘Jonge Helden’.

en sommigen brengt ze tot krankzinnigheid en verlammenen waanzin.

- 2) De wil verzwakt, men wordt aan de zonde verslaafd en men zinkt immer dieper in het slijk.
- 3) Men wordt ongevoelig voor verheven gevoelens: Een onkuischaard kan het ideaal van uw apostelschap niet verwezenlijken.
- 4) Het wordt het uitgangspunt van een aantal andere zonden, want voor een bedorven ziel is de zedenwet van geen tel meer.
- 5) De onkuischaard voelt zich akelig ellendig, de schande vervolgt hem en de schande beloert hem.
- 6) De gezondheid kwijnt en een sterke kerel verwordt door de onkuischheid tot een wrak.
- 7) En vooral, de heiligmakende genade van het doopsel is verloren, de onkuischaard is geen kind van God meer. Een goede biecht alleen schenkt hem de vriendschap van Jezus terug.

Kajotter, bid dikwijls voor die stumperds, voor uw gevallen broeders, opdat ze den moed zouden hebben zoo gauw mogelijk weer op te staan!

6. Zondige betrekkingen.

Men stelt de daad die bij normaal verloop kinderen moet verwekken; maar men stelt ze óf buiten het huwelijk, óf zóó dat ze haar doel niet kan bereiken. Deze daad heeft denzelfden nasleep van gevolgen als het geheime kwaad en daarenboven stelt de aanraking van een publieke vrouw bloot aan zekere ziekten, venerische of geslachtsziekten: weeke sjanker, gonorrhoe, syphilis.

a) *Weeke sjanker*. Een microob, de ducray-bacil, wordt door den besmetten persoon overgedragen

op dengene, die er door geslachtelijk verkeer mede in betrekking komt.

Spoedig vertoont zich een etterzweer en de besmetting breidt zich min of meer erg uit over sommige lichaamsdeelen.

Deze kwaal kan genezen.

Het echt gevaar bestaat hierin dat men dan heel gemakkelijk aangetast wordt door andere microben.

b) *Gonorrhoe*. De gonococussen, microben dezer ziekte, vermenigvuldigen ongehoord snel en worden overgedragen bij het lichtste geslachtelijk verkeer.

Een goed-verzorgde zieke kan er vanaf zijn met gedurende enkele weken pijnen te doorstaan, beperkt tot bepaalde lichaamsdeelen, maar het is geen zeldzaamheid de besmetting een grootere uitbreiding te zien nemen en erge storingen in het organisme te zien verwekken.

Laten we enkel als een der veelvuldigste verwickelingen vermelden de gewrichtsontsteking, die de gewrichten vaak zóó verwringt dat de lijder voor de rest van zijn leven kreupel blijft.

Ze kan oorzaak zijn van hevige aandoeningen aan het hart, waardoor het op een paar dagen met den zieke gedaan is.

Om de groote aanstekelijkheid der ziekte, om den langen duur van het besmettingsgevaar, laadt degene, die besmet werd, een groote, een verschrikkelijke verantwoordelijkheid op zich.

Het gebeurt alle dagen: een jonge man denkt zich genezen en hij ziet er waarlijk ook zoo uit; hij trouwt en bij het eerste verkeer besmet hij zijn vrouw. En voor de vrouw is de gonococcus de ergste vijand. Hij is de oorzaak van onvruchtbaarheid of ingeval van zwangerschap brengt hij

de ergste verwickelingen mee, eerst voor de moeder en later voor het kind.

c) *Syphilis*. Het zou ons te ver voeren al de stoornissen op te noemen, die syphilis-spirochaet in gansch het lichaam door kan teweegbrengen. Alle organen, alle lichaamsdeelen kunnen erdoor aangetast worden.

Syphilis is oorzaak van algemeene verlamming, van veel hartaderontstekingen, van bloedvloeijing in de hersenen; zij is het uitgangspunt van talrijke nier- en leverziekten. De ziekteverschijnselen van syphilis kunnen zich voordoen op elken ouderdom.

En deze ziekte is zooveel te erger, dat ze zoo buitengewoon aanstekelijk is en erfelijk.

Deze korte samenvatting toont voldoende de onberekenbare gevolgen aan (voor gansch een familie) waarmede worden.

Het is een feit: vele jonge mannen doen hun eerste geslachtelijke bevindingen op gedurende hun dienstdtijd. Onze katholieke soldaten moeten voor de anderen onberispelijke voorbeelden zijn. Ze moeten hun kameraden kunnen voorlichten en hun, bescheiden maar vrijmoedig, op de dreigende gevaren wijzen⁽¹⁾.

7. En gij!...

Gij kent onze Kajottersroepingen. Onze Lieve Heer gewaardigt zich al meer en meer uit onze

(1) Over 't onderwerp kunt ge de volgende boeken lezen:

Hoornaert: 'De strijd om de kuisheid'.

Toth Tihamer: 'Reine Jeugdrijpheid'.

E.P. Schilgen: 'Gij en Zij'.

'De Familie', vijf brochures door E.P. Muckermann, Leuven, Vlaamsche Drukkerij.

Al deze werken zijn te verkrijgen bij den verkoopdienst der K.A.J.

rangen zijn priesters en kloosterlingen te kiezen. Het is een zegen Gods en de K.A.J. gaat er fier op.

Nochtans zijn de meesten onder ons geroepen om een huisgezin te stichten.

O.L. Heer heeft het huwelijk verheven tot een sakrament, een edele, heerlijke en grootsche roeping.

Bedwing de zinnelijke wellust en het geluk zal in uw hart groeien. Als het levensgenot gezocht wordt in het misbruik der levenskrachten, dan komt er een nevel van mistroostigheid over de ziel hangen en wroeging knaagt aan de kern van het hart.

Vooruitziend en wel bewust van de verstrekkende gevolgen van zijn zedelijk gedrag, moet de opgroeiende man principieel en onvoorwaardelijk weerstand bieden aan alle verlokkingen van de natuurdrijf. Zijn besluit moet luiden: 'Zooals men het water van een snelvlietenden stroom indamt, het dan in stalen buizen van een electriciteitswerk leidt en dwingt turbines te drijven, die in een verren omtrek licht en kracht verspreiden; zoo wil ik ook deze natuurkracht indammen in de dijken van de kristelijke tucht en moraal, tot zij, indien zulks God wil is, volgens mijn vrij besluit en in mijnen dienst, de schenkster van leven, geluk en zegen wordt in het rechtmatig huwelijk. Daarom houd ik de wacht aan deze schutsdijken, opdat zij niet ondergegraven worden door slechte mensen, zinnelijke lectuur en voorstellingen. Ik wacht mij voor lichtzinnige uitgelatenheid, onmatigheid, opdat niet in een onbewaakt oogenblik het onstuimige water den dam zal doorbreken en verschrikkelijk ongeluk stichten. Ik wil de gebiedster van mijne zinnen

blijven en niet hun slaaf worden.⁽¹⁾

Door uw doopsel zijt gij kind van God geworden; door het huwelijk zult gij het gezin van onzen Hemelschen Vader vergrooten. Zoo zult gij in uw leven hebben medegewerkt aan het groote werk dat waarlijk de moeite loont: God verheerlijken in het grootste getal zielen mogelijk.

Mijn vriend, zult gij onder de lange wacht weeral eens denken aan uwe goddelijke zending? Zult gij dit niet vergeten?

(1) E.P. Schilgen, S.J.: 'Zij en Gij'.

Hoofdstuk V

Zielehoogten in het soldatenleven

1. Houd u fier!

Men spreekt van Kajottersfierheid, van arbeidersfierheid. Dat begrijpt ge, ge weet wat er onder steekt, omdat gij 't beleefd hebt. Kajottersfierheid! Zoo klinkt het in uw feestelijke betoogingen. Kajottersfierheid! Ge moet er voor uitkomen in de kleine omgeving van uw werkmiddelen en eerbied afdwingen voor uw waardigheid en de waardigheid der anderen.

Voor een jaar staat ge voor een nieuw ambacht. Uw midden is veranderd en ook uw kostuum... Bewaar uw fierheid!

Uw fierheid als man op de eerste plaats: geen kuddegeest; niet den grooten hoop achternalooopen. Blijf uzelf: overdenk wat ge willen zult en wil wat ge doordacht hebt. Laat u niet ontzenuwen door den dagelijkschen sleur en slenter van het soldatenleven, met zijn stoffelijke beslommeringen, zonder ideaal en zonder verheven gevoelens.

Wees voornaam en beleefd, ook in de kazerne, ook met uwe kameraden. Zou men er niet bij schreien 's Zondags 's avonds als men een kompartiment verlofgangers gade slaat?

Ge wilt zedelijken invloed uitoefenen op uwe

kameraden? Goed. Doch daarom geen misplaatste gemeenzaamheid tegenover hen, door in de kazernen hun ruwe taal en hun manieren aan te nemen.

En uwe beroepsfierheid als soldaat! Streef er naar goed gezien te zijn door uw oversten; doch geen mouwvagerij, geen overdrijven ijver.

Ge moet u niet blauw stooten om het geweer te doen klinken, telkenmale 't geschouderd moet worden. Vraag het rapport van den kommandant niet om een karwei meer te doen of eens op den hoop toe de wacht te kloppen.

Loop de kamer niet rond om aan uw kameraden den blinkenden loop van uw geweer te laten zien en bewonderen... Bij de eerste gelegenheid de beste gieten ze er koffie in. Ge moet hen niet afgunstig maken.

Blijf vooral een fier kristen: dat omvat ten slotte alles. 'Elk zijn gedacht', zullen sommigen zeggen. Nu goed, maar niemand komt ooit te weten wat zij eigenlijk wel denken. Treedt gij tenminste, gehard door uw fabrieks- of bureelleven, onbeschroomd en vrijmoedig tegenover de anderen op.

'De godsdienstige jonge man kan enkel een fier zelfbewustzijn hebben. Alleen hij kan met opgeheven hoofd door de wereld gaan, die voor God weet te buigen. De godsdienstzin en het goed geweten maken ons niet hoogmoedig en onuitstaanbaar, maar ze schenken ons een vasten ruggegraat tegenover de wankelen zeden van heden. Kijk om u heen in de wereld. Zij die zich lichtzinnig uitlaten over God en godsdienst, buigen gewoonlijk gedwee voor menselijke belangen en zelfzuchtige doeleinden. De godsdienstzin schenkt ons een zelfvertrouwen, dat niet gedooft dat we bangerig naar de meening van anderen zouden omzien om er

onze daden naar te richten. De godsdienstige jonge man weet met even sterke hand het uitwendig verloop van het leven te mennen, zo goed als hij de volstreekte heer en meester is voor zijn eigen innerlijk leven, zijn wenschen, zijn neigingen, zijn streven⁽¹⁾.

2. Ontwijk de verantwoordelijkheid niet.

De K.A.J. is een leidersschool. Hebt gij er gebruik van gemaakt? Zoo ja, dan vindt ge in het leger een uitstekende gelegenheid om als leider en veroveraar te volmaken.

Neem aan korporaal of sergeant te worden, niet uit ijdelheid - ge zoudt gauw ontvuld zijn - maar uit nobele eerbij, uit toewijding en zelfs uit plicht.

Uw geweten verplicht u uw beroepsbezigheid zóó in te richten, dat ge op de beste manier het beste werk voortbrengt. Als ge er de noodige hoedanigheden toe bezit, dan zijt gij ook in geweten verplicht zoo goed mogelijk uw dienst te doen.

Uw 'strepen' zullen u niet in geur van heiligheid zetten. Dat zult ge gauw ondervinden. Daar is reden toe!

Alle gezag is een last. Het wordt gedragen op volgehouden vorming en vervolmaking, op bezonnenheid en volharding, op voorzichtigheid en moed.

Voor die taak worden gewoonlijk de verstandigste en de handigste mannen uitgekozen, als ze iets van de twee talen kennen. Een goed Kajotter is daar gemakkelijk voor bekwaam.

(1) Dr. Toth Tihamer: Reine Jeugdrijpheid.

Lever geen half werk. Tucht berust op een vakkundig en zedelijk overwicht, vooral bij de lagere graden.

Gij moet met uw manschappen zij-aan-zij leven; vandaar dat zij uw leemten en tekorten gauw hebben opgemerkt. Anderzijds beschikt ge over zeer weinig bruikbare en geschikte dwangmaatregelen. En het feit dat ge nog een ‘schacht’ zijt, zal uw gezag op nog wat losscher schroeven zetten.

Bij den aanvang zult ge om uwe onhandigheid menige onaangename bemerking te slikken krijgen vanwege uwe oversten. Ge zult uw mannen niet voldoende in de hand hebben, een oefening zal al eens verkeerd afloopen en die of die karwei maar half en half gedaan worden. Daarom moet ge de armen niet laten zakken. Blijf kalm en houd er den moed in.

Bedenk maar goed dat de soldaten altijd eerst naar uw eigen doenwijze kijken eer ze luisteren. Zonder een overdreven ijver aan den dag te leggen, moet gij een voorbeeld zijn van tucht, bekwaamheid en uithoudingsvermogen. Laat altijd blijken dat ge precies de verplichtingen kent van uw mannen... en ook de uwe!...

Wees eenvoudig in uwen omgang en gedienschtig voor allen, maar nooit te vertrouwelijk. Treedt altijd beslist op, recht voor de vuist en onpartijdig.

Wees stipt en nauwkeurig in uw dienst. Denk na eer ge handelt, denk na terwijl ge handelt, en na uw handeling, denk nog eens na om zelf uw daad te beoordeelen, want ‘eerst gedaan en dan bedacht, heeft menig man in 't leed gebracht’.

Met den dag zullen uw mannen u leeren waardeeren, zelfs als zij zelf geen voorbeelden zijn.

De soldaten zullen uw vaste en redelijke beslistheid verkiezen boven de onuitstaanbare

grilligheid der meeste korporalen en sergeanten, die met tegenzin en zonder ideaal hun ambt vervullen, en er maar liefst den room van aflikken.

Wees bewust van de maat van zedelijken invloed, die aan uw graad vastzit. De beteekenis van ieder woord, van ieder voorbeeld van u, wordt verhoogd met het onloochenbaar aanzien van uw gezag.

Wanneer ge het leger verlaat, zult ge in uw leven menschenkennis en al de zedelijke hoedanigheden van een leider meedragen.

3. Wees goed.

Een goedhartig soldaat dat is een leeuw zonder tanden, meent ge wellicht. Toch niet, en van meet af zeg ik u: doe uw best om goed te zijn, om dienst te bewijzen; zeg al eens een goed woordje, tap een fijne mop, glimlach en pink een oogje naar een maat, dat hij er een warme en welgemeende, maar bescheiden sympathie in aanvoele.

Wees goed, maar mannelijk. In het dagelijksche gemeenschappelijke leven kan men zoo honderden kleinigheden voor elkaar doen. In het begin staat uw aandacht daar zoo niet op, maar al doende wordt dat een gewoonte.

De anderen zullen er ook aan wennen, en ze zullen zelf naar u toekomen. Word het dan niet moe lastig gevallen te worden en houd vol.

Sommigen zullen u wel een ‘goeie ziel’ vinden. Anderen zullen zich op afstand houden en koel blijven tegenover u. Ga hun dan zelf een of anderen uitleg vragen, doe hun een klein pleziertje of zoo iets. Ge zult ze er blij mee maken.

Laat uwe groote belangstelling gaan naar zieke of gekwetste kameraden. Als het kan, breng ze

een bezoek in het hospitaal of in de ziekenzaal. Ze liggen daar wellicht verlaten en zijn er heelemaal 'onder door'. Met een kort bezoek maakt ge er voor altijd uwe vrienden van.

Er ligt meer geluk in te geven dan te krijgen. In het leger evengoed als in den familiekring en in de maatschappij moeten wij de zelfzucht uit ons leven weren en er de kristelijke naastenliefde in laten heerschen, gelijk ze uit het Evangelie spreekt.

Geloof me vrij, ongemerkt zult ge de sympathie om u heen voelen groeien. Lijk op de fabriek, het werkhuis of het bureel, zult ge het vertrouwen van uw kameraden winnen en allengs zullen ze u volgen.

In dit boekje staat er geen bijzonder hoofdstuk over het apostolaat in de kazerne, om de eenvoudige reden dat gansch uw soldatenleven van kristelijken geest moet zijn. Dit boekje werd voor u geschreven, maar niet enkel voor u. Door u en in u moeten al de soldaten het lezen!

Het is niet voldoende een katholiek soldaat te zijn. Ge moet luisteren naar de stem van den Paus en de bisschoppen, die u oproepen om dienst te nemen in het leger der Katholieke Actie.

4. Vrije tijd.

Wanneer men sommige wapenafdeelingen als de ruitery bijvoorbeeld of sommige diensten uitzondert, zullen u veel snipperuurtjes gelaten worden: tusschen de oefeningen in, onder de wachturen of oefeningen op het plein, 's avonds.

In 't begin weet ge niet wat er mee te doen; vrije tijd is dan verloren tijd. Ge moet er tegen ingaan, zooniet gaat gij met uw tijd ook nog zelf verloren.

Onder den oorlog bekende een jager heel typisch an zijn aalmoezenier: ‘Als ik op rust ben, voel ik mijn hart min wel te pas. Ik heb den indruk dat ik den berg afga.’

Vlucht de ledigheid. In het leger meer dan elders is zij het oorkussen van den duivel. Daarom gebruik uw vrijen tijd goed, en zorg dat ge een bezigheid hebt telkens ge vrij zijt van dienst. Zorg vooral voor bezigheid 's avonds.

5. Lees.

Hoeveel boeken hebt ge reeds gelezen in uw leven? Een? Vijf, tien, vijf en twintig? Wat heeft dat te beteekenen? Och zoo weinig!

In uw burgerlijk leven hadt gij daartoe geen tijd. Zoo meendet ge tenminste. Nu hebt ge tijd. Ge kunt het niet loochenen. Maar ja, waar lezen?

In de kamer? Maar daar maken ze zoo een helsch spektakel en ge kunt er nog niet eens rustig zitten. En ge hebt van die menschen die daar niet tegen kunnen: ze gooien u een oorkussen naar het hoofd. De kantien? Daar zijt ge er nog erger aan toe!

Daar zijn toch van uw voorgangers geweest die duizenden bladzijden hebben weten te lezen, zelfs in de kamer. Dat ligt er aan. Ze wisten zich voldoende aan te stellen om gerust gelaten te worden. Ze waren verstandig in de keuze van hun lektuur en ze namen er eenvoudige boeken, als bijv. levensbeschrijvingen⁽¹⁾.

(1) In sommige garnizoenen bestaan er voor soldaten boekerijen, met leesalen. Eveneens bestaan er in de soldatenkringen. Vindt ge geen boeken in een bibliotheek uwer garnizoenstad, vraag er dan in uwe K.A.J.-afdeeling of aan den dienst der Kajotterssoldaten.

In enkele kazernen en in menige soldatenkring bestaat een leeszaal, waar het stil is, en waar ge kunt lezen en zelfs studeeren.

En als ge het een beetje verstandig aan boord legt, dan bekomt ge wellicht de toelating om in de eetzaal der compagnie of om 's avonds na zes uur in het bureel te gaan zitten.

In het leger meer dan elders moet ge uw plan weten te trekken. Niet als een karottentrekker, die alle karweien weet te ontduiken om ze aan een ander over te laten, maar als iemand die uit de omstandigheden haalt wat er te halen is.

6. Uw krant.

Blijf het maatschappelijk leven van uw volk en streek meeleven. Lees een dagblad maar koop er geen...

Een soldaat moet spaarzaam zijn. Dat ze u het blad van thuis sturen. Broer of zus zal dat wel doen. Ze zullen het wel eens vergeten, in het begin vooral... 't geeft niks... dring aan. Ze zullen aldus elken dag aan u denken en uw gedacht zal ook elken dag naar huis toe gaan.

Of als ze thuis nu geen krant krijgen... of als ze niet veel waard is... wat ook al gebeurt, vraag ze dan aan een kameraad-Kajotter of aan uw onderpastoor.

Als ge er af en toe een koopt, dat het dan een goede zij. Het moeten nu toch niet alleen de socialisten, de sportmannen zijn die hun pers steunen!

En als ge het blad gelezen hebt, laat het dan maar op tafel of op uw bed liggen. Anderen kunnen het dan ook lezen in plaats van een slecht... of samen met hun slecht, wat toch al iets beter is.

7. Illustraties.

Wat ge daarvan in de handen ziet van uw kameraden is geen onschuldig ‘mannekenspapier’, waarachtig niet! Trouwens, ge hoeft naar de kazerne niet te gaan om menschen te ontmoeten die graag met vieselikheden omgaan. Ze brengen het zelfs zoo ver, dat ze met hun schoone plaatjes onder de oogen van iedereen loopen. Ze vinden het zelfs zeer smaakvol er den binnenwand van hun schap mee te versieren.

Anderen geven postkaarten rond in denzelfden aard, die verkocht worden in de winkeltjes vóór de kazerne of bij het kamp.

In dit geval moogt gij niet lijdzaam toezien! Ge hoeft uw kameraden daarom niet in 't openbaar een uitbrander te geven, vooral niet in het begin. Laat goed blijken dat ge met dat goedje niet gediend zijt. Laat aan de bedoelde heeren maar duidelijk hooren, dat zulke soort prenten in de kazerne verboden zijn op straf van ‘politiekamer’. Later kunt ge kordater optreden.

Vraag raad aan den aalmoezenier. Hij zal u wel leiding geven en er zelf tusschenkomen als hij het geraadzaam acht. Ondertusschen ruimt ge alle vieze knoei, die u onder de hand valt, op en verspreidt ge, in de maat van het mogelijke, fatsoenlijke illustraties, vooral den ‘Jonge Werkman’ die ge elke maand aankrijgt.

8. Lessen en voordrachten.

Af en toe zult ge wacht of piketwacht hebben, moet dat u beletten lessen te volgen? Daar is zooveel te weten dat niet onontbeerlijk is, maar dat later kan van pas komen, dat van groot nut

kan zijn, dat soms een toekomst verzekert. Vraag om inlichtingen bij den aalmoezenier, bij het gewestelijk of algemeen sekretariaat der K.A.J., vraag raad. Er bestaan lessen per post en die kunt ge volgen. 't Is wellicht het laatste jaar dat het u nog mogelijk is.

De kommandant zal u graag tot 11 uur laten uitblijven als het noodig is en ge een ernstig bewijs kunt voorleggen.

Kijk eens of er in uw garnizoenstad geen technische, sociale of godsdienstige voordrachten worden gehouden en ga er heen.

Vergeet niet bij het uitgaan een van uw maten, die er belang in stelt, mee te nemen.

9. Soldatenkring.

Ge hoeft maar even de praatjes te hooren van sommige kameraden 's avonds als het tap-toe is geblazen, om te raden hoe zij hun avonden doorbrengen. Dat is natuurlijk voor een groot deel bluf, doch wat overblijft is verre van stichtend.

Bij die menschen die hun verzet gaan zoeken in theaters, cinema's en danszalen, zult ge kerels aantreffen, die zich thuis niet zóó gedragen. Het midden waarin ze leefden en hun menschelijk opzicht hielden hen op het rechte spoor. Het zijn karakterloozen en hetzelfde menschelijk opzicht doet hen de luidruchtige lawaaimakers naloopen.

Een soldaat heeft ontspanning noodig, akkoord. En gij hebt er ook noodig. Maar de ontspanning moet een rust zijn, geen overprikkeling, d.i. een verdere afmatting.

Die ware ontspanning zult ge gaan zoeken in den soldatenkring van uw garnizoenstad⁽¹⁾.

(1) Zie achteraan de lijst der soldatenkringen van het land.

Ga er dus heen en tracht enkele makkers mee te trekken.

Zie er niet tegen op uw Zondagspak aan te schieten. Ge zult van die mensen tegenkomen voor wie dat de zwaarste karwei is. Grijp die eens heel kameraadschappelijk bij den ‘schabbernak’.

's Avonds deugt het al evenmin in de kamers als in de kabberdoeskens van daar rechtover.

De meeste onzer soldatenkringen zijn zeer bloeiend. Ge zult er het nuttige naast het aangename vinden: spelen, gezonde dranken, maaltijden tegen matige prijzen, een leeszaal, een bibliotheek. Soms ook worden lessen, voordrachten en feestavonden gegeven.

Ge zult er kameraden vinden. In den soldatenkring moeten alle katholieke soldaten van het garnizoen bijeenkomen.

Ge zult er uw aalmoezenier vinden. Onder zijn uniform moet gij vooral den priester zien. Door HH. Hoogwaardigheden de bisschoppen werd hij aangesteld om uw leider en vriend te zijn.

Kajotter, ge zijt een man van ‘pak-aan’. Zie eens uit of er in uw kring niets kan gedaan worden, wat die of die zou aantrekken. Hij is er weggebleven. Tracht iets te vinden om hem er terug te brengen.

Praat er eens over met uw kameraden, en bespreek met den aalmoezenier wat er kan gedaan worden om er de fut in te houden. De soldatenkring moet een tehuis zijn voor alle katholieke soldaten. Ze kunnen er komen spelen en lachen, praten en leren.

10. Studiekring.

Waart gij leider van den studiekring uwer afdeeling? Zoo ja, raap de besten bij elkaar en sticht een militairen studiekring.

Zoo kunt ge gemakkelijk onderling overleg plegen, onderzoeken instellen, een actieplan opmaken, elkaar steunen.

In ieder garnizoen moet er een haard komen van Katholieke Actie.

11. Gesprekken.

Soldaten zijn nog erger dan kindermeiden... Babbelen, babbelen en nog babbelen. Wilt ge er een bewijs van?

Ge zijt in de kantien, daar komt een grappenmaker binnen, een pennelikker van den staf, zoo noemt hij zich. Hij heeft geheim nieuws: 'Morgen inspektie van den kolonel'. Loop een uur later door de kamers: overal zal men u geheimzinnig weten te vertellen: 'Kameraadje, morgen komt de kolo inspektie houden...'

Onophoudend doen dergelijke praatjes de ronde en iedereen slikt ze als zoetkoekjes.

Gij, wees niet lichtgeloovig. Als het bevel gegeven wordt hebt ge nog al den tijd.

Maar met al die onschuldige klets loopen er ook andere gezegden rond, die u niet onverschillig mogen laten. Voor sommige soldaten en zelfs voor sommige oversten is het een gewoonte geworden zelfs hun gewoon gesprekken en de meest eenvoudige bevelen te onderlijnen door uitdrukkingen die op zijn minst genomen door deftige lieden als onbeschoft worden bestempeld.

Dat is geen reden om u te ergeren; maar gij

zelf, wees deftig in uwe gesprekken. Vermijd dubbelzinnige woorden, vooral als ge niet begrijpt. Aap de anderen niet na en slik liever uw tong in als het moet...

Trouwens, men zal niet blijven bij grove woorden. In iedere compagnie treft ge van die kletsers aan, die niet zwijgen kunnen en die het gesprek altijd-aan maar op dezelfde onderwerpen brengen. Ge zoudt zeggen dat hun belangstelling naar niets anders gaat, dat hun bevoegdheid ook niet verder reikt.

Dat geklets over alles en nog wat, over de strengheid van den troep en die menschenpesterij, over sportuitslagen, over weer en wind, neemt dikwijls op sommige oogenblikken een gevaarlijke wending. In zulk geval vraagt ge u soms af wat te doen.

Wat ge *altijd* moet vermijden, dat is te laten blijken dat ge goedkeurt. Zwijg liefst, toon geen belangstelling meer, begint te spreken over om het even wat. Tap een fijne mop, dat zal het gesprek afleiden.

Zoolang ge schacht zijt, moet ge niemand direkt aanpakken. In het leger is dienstouderdom een graad, en een graad is een macht. Als ge een oudere dan gij, die vieselikheden uitkraamt, vierkant en openlijk onder handen neemt, stelt gij u bloot aan spot, die uw aanzien voorgoed in den grond boort. Gij zult er niets bij winnen, zij zullen hun gesprekken nog wat meer aandikken en er immer op terugkomen, alleen maar op u 'op uw paard te doen springen'.

Ze zullen u doen doorgaan voor een verklikker, voor een 'valschen broeder', ze zullen u op afstand houden en u niet meer willen kennen. Vermijd dat alles zonder uwe gedachten prijs te

geven. Later, als de gelegenheid zich voordoet, zegt ge dien vent onder vier oogen, hoe gij daarover denkt, zonder horten en stooten, maar toch krachtdadig.

Als ge een zeker gezag op de anderen zult verkregen hebben, kunt ge stouter spreken. Neem er den vent, die een loopje wil nemen met de deugd, maar eens goed tusschen. En als het opzet waarlijk boos is, moet gij er niet voor terugschrikken hem in het bijzijn van Jan en alleman vierkant op zijn plaats te zetten. Uw ouderen, die er den moed toe hebben gehad dit handig te doen, hebben er zich zeer goed bij bevonden.

Haal er nochtans de overheid niet bij. Dat zou u hatelijk maken bij de soldaten in 't algemeen en bij de overheid zelf.

Uit uw gesprekken hoeft niet alleen het kwaad vermeden, maar gij moet er ook het goede mee doen. De K.A.J. heeft u het apostolaat door het woord aangeleerd. Gij hebt het dikwijls kunnen beproeven tegenover uw reisgezellen of tegenover uw kameraden op het werk.

Sla maar graag een praatje met een paar kameraden, zonder ze nochtans te bepreken en ge zult zien dat men gemakkelijk over een ernstig onderwerp spreekt. Ze zullen u soms vertrouwelijk een kijk geven in hun vaak treurig leven. Het zal u gelukken voor het eerst de weidsche einders van het kristendom op zedelijk, sociaal, vakkundig en godsdienstig gebied voor een ziel te laten opengaan.

Over 't algemeen zullen wij de vruchten van dit bescheiden volgehouden apostolaat niet merken, maar God laat het goede zaad wel gedijen.

12. Wees opgeruimd.

Uw geloof moet van u geen flauwen zedenpreeker maken. Kijk naar uw kameraden hoe graag ze eens den zotten Pier uithangen. Dat hoort ook zoo, als ge twintig jaar zijt.

Het soldatenleven ziet er niet altijd rooskleurig uit. De marschen door zon en regen zijn vermoeiend: op sommige dagen is het triestig in de kamer, zijn de karweien vervelend, de inspecties onuitstaanbaar en de oversten eeuwige brompotten.

De mannen ziet ge met een triestig gezicht loopen, zonder dat ge begrijpt waarom. De eerste avonden zult ge uw gebuur, een struische vent, misschien hooren schreien onder de dekens. De beste soldaten kunnen weleens heimwee hebben.

Al die menschen zijn op vreugde gesteld. Waar zullen ze die gaan zoeken? De ware en eenige vreugde lijk ge weet, is de kristelijke vreugde. De rest is genot, luidruchtigheid en valsche vreugde.

Ge zijt kristen, uw geweten is zuiver, wees dus opgeruimd. Gij hebt het zelf noodig. Om uwen plicht te doen, vooral als hij bestaat uit onbeduidend prullenwerk, moet ge opgewekt gestemd zijn.

Wees ook opgeruimd voor de anderen. Ze hebben het wellicht meer noodig dan gij. Ze kunnen dat niet missen om het soldatenleven en de ellenden hunner ziel te dragen. Dat is ook vereischt, opdat zij in u den rasechten kristen leeren waardeeren. De godsdienst heeft hen zoo vaak verdrietig en triestig toegeschenen. Het echte kristendom draagt een glimlach om de lippen; want de opgeruimdheid is een kristelijke deugd.

Soms zult ge het slachtoffer zijn van een der

talrijke grappen, onbeduidend en oud als het leger zelf, waarmee soldaten als groote kinderen hun tijd doorbrengen. Lach dan zelf het eerst. Als ge kwaad wordt of weerwraak wilt nemen, zullen ze u onvermijdelijk daar meer dan eens gelegenheid toe geven.

Nochtans, aan die grappen moet ge niet meedoen, zeker niet 's avonds na 't appel. En moesten ze gevaarlijk of onzedelijk worden, dan is het uw plicht krachtdadig te protesteeren.

13. Zing.

Kent ge dat mooie woord van den H. Augustinus? ‘Zing en stap aan!’ In onze liederen zingen wij ons ideaal en onze ziel uit. Het lied kort den tijd en het geeft moed.

Wij, Vlamingen, zijn een zingend volk en we zijn een schat liederen rijk, lijk weinig volkeren er een bezitten. Helaas, ons volk schijnt het zingen verleerd te hebben. Jawel, jawel, er wordt nog gezongen, maar wat? Vreemd Parijzergoedje, muf van parfumerie-gewezen en zwoel van zotte zinnelijkheid of schunnige, of zelfs ontuchtige deuntjes uit danszalen en ‘café-concerts’.

Beproof maar eens een keurig wijsje, zoo 's avonds om 10 uur, als er volk in de kamer is; ofwel op marsch, als de moed in de schoenen zit en niemand hem hoog kan ophalen om er eentje te zingen. Gij zult bijval hebben.

Maar ja, om er eentje te zingen moet ge er eentje kennen. En gewoonlijk kennen ze maar de twee eerste verzen en het deuntje. De rest gaat voort op tra-la-la-la-la... Kent ge den tekst van uw vlaamsche liederen?...

Om dat werkje aan te vatten moet ge nu precies

geen Hullebroeck zijn. Ge leert een zeker aantal stapliederen van buiten - we hebben er krachtige, - enkele oude en nieuwe volksliederen in 't ernstige, in 't zotte en in 't amoureuze, enkele kluchtige alleenspraken en ge kunt tot groot jolijt en profijt van uw kameraden een heelen liederavond houden. Het doet er niets toe dat ge al eens een noot te hoog of te laag zingt, als ge de mannen maar in een opgewekte stemming brengt en ze een pint gezond bloed intapt.

Vermijd sommige straatdeuntjes te neuriën. De kameraden zouden kunnen gaan denken dat gij er ook de woorden van kent en ze goedkeurt, want dikwijls zijn deze heel schunnig.

Het slechte lied uitroeien is meteen het zedelijk peil van de kazerne een graad hoogerop voeren. Met het goede lied geeft ge aan uw kameraden een voorraad kracht en deugdelijkheid en vreugde mee in het leven.

14. Dorst.

Totnogtoe genieten de waterdrinkers weinig bijval bij het soldatenvolk. Wat wellicht meer te betreuren dan te verwonderen is.

Als ge er den moed niet toe voelt uit voorzorg voor uzelf en uit geest van offer en apostolaat voor de anderen, om geheelonthouder te zijn van alle alcohol-houdende dranken, drink dan in de kantien of in een deftig koffiehuis een glas met maat en niet met maten!

Loop het eerste het beste kabberdoesken niet binnen. Ga nooit in sommige sigaretten-winkeltjes in den omtrek van de kazerne. Wat ze daar eigenlijk verkoopen ligt niet vóór de vitrien. Begrepen?...

Kameraden, vooral de ouderen zullen gezamenlijke uitstappen op touw zetten, zonder vast bepaald doel. Dat wordt gewoonlijk een boemelpartij. De eene betaalt een ‘rondeken’, de andere eveneens, en zoo komt iedereen aan de beurt. Het spreekt vanzelf dat de ‘schachten’ betalen, later komt hun beurt ook wel om op de kosten van anderen te drinken.

Die rolpartijen komen gewoonlijk terecht in niet aanbevelenswaardige kroegjes.

Neem nooit deel aan zulke wandeltochten. Niemand zal het u kwalijk nemen.

Bekijk ze maar eens als ze terugkeeren van hun tocht en ge zult er in hooge mate door gesticht worden!

Soldaat-Kajotter, wees geheelonthouder of tenminste matig en waardig.

15. Onderhoud uw betrekkingen.

Een jongen met het hart op de rechte plaats, voelt gedurende zijn krijgsdienst wat zijn familie in zijn leven te beteekenen heeft.

Men ziet die dingen best in hun juiste verhoudingen op eenigen afstand.

Vergeet uw ouders, uw broers en zusters niet. Laat geen dag voorbijgaan zonder eens aan hen te denken, vooral in uw gebeden.

Schrijf hun, zelfs als er geen opzienbarend nieuws te vermelden valt en dat het lastig is pen en papier te nemen. Wees geen zwartkijker en stel in uw brieven de onaangenaamheden van het kazerneleven niet al te akelig voor. Ze zouden wel gaan gelooven dat ge tot over de ooren in de miserie steekt.

Thuis werd het naamfeest van uw ouders wel-

licht nooit gevierd. Denk er nu aan om hen op dien dag te schrijven. Het zal hun zoo'n genoeg doen... en u zoo'n deugd.

Ge hebt waarschijnlijk nog geen verloofde, en dat hoort ook zoo op uwen ouderdom; denk er toch reeds aan. Denk aan haar - zonder ze te kennen - de dagen dat het soldatenleven vervelend en geestdoodend is en zwaar op uw schouders zal drukken.

Denk aan haar als de bekoring fel in u brandt en gewetenlooze ellendigen de driften, die gij beheerschen wilt, komen prikkelen.

Later, als ge uw bruid door Gods beschikking zult ontmoet hebben, zult ge haar kunnen verklaren dat dank zij de gedachte aan haar, gij uw lichaam rein hebt bewaard en dat ge trouw zijt gebleven.

Blijf voeling houden ook met uw parochie; met de geestelijkheid uwer parochie; met de werken waarvan ge deel uitmaakt, vooral met de K.A.J. Nu begrijpt ge beter hoe die geestelijke omgeving uwer jeugd u sterk maakte. Laat ze niet varen en denk niet dat ge buiten haar ook wel uw weg zult vinden.

Zoek achteraan in dit boekje, in de lijst der Kajottersgroepeeringen, die uwer garnizoenstad eens op. Ga een bezoek brengen van de eerste weken af, aan den proost of aan den voorzitter van de naaste afdeeling, ook aan het gewestelijk secretariaat.

Ga, als het kan, naar de vergaderingen. Een Kajotter moet zich in alle K.A.J.-afdeelingen thuis voelen.

Hoofdstuk VI

Zieleleven

1. Bid.

Voor den grooten hoop schijnt het woord 'Katholiek' iemand te beduiden, die bij de verkiezingen op de katholieke lijst stemt.

En nochtans, hoe dikwijls hebt ge het reeds gehoord? Een katholiek is vooral een mensch die bidt. Katholiek soldaat, vergeet niet te bidden. Zeker niet op de oogenblikken dat ge het thuis al deedt: 's morgens, 's avonds, vóór en na de maaltijden.

Laat uw gebed kort zijn, maar gemeend. Blijf niet bij de woorden, maar dring door tot hun beteekenis en denk aan wat ge zegt, zelfs 's avonds als de mannen in de kamer, kabaal van alle duivels maken.

En wilt ge een kranige kerel zijn, iemand die kristen durft zijn zoowel in de kazerne als op het werk, vervang uw K.A.J.-kenteeken door een daad... Bid in 't openbaar: 's avonds geknield aan den voet van uw bed, aan tafel vóór en na het eten.

Daartoe hoeft ge maar eenmaal moed te hebben: de eerste maal. En achteraf zult ge de zonnige weltevredenheid smaken uzelf te hebben overwonnen en ook de anderen.

Och, de spitsbekken steken zoo gauw hun snater in hun pluimen. Ge krijgt eerst wat schampere

scherts naar uw hoofd... misschien ook wel een oorkussen... maar gij gaat kalm uw gang... en het gebeurde is voorbij. De groote hoop zal gebaren dat zij u niet zien.

En wat eraan vast is? Ten eerste, O.L. Heer zal tevreden zijn over u. Ge zult u niet geschaamd hebben over Hem: dat zal Hij niet vergeten. Honderdvoudig zal Hij het u loonen, niet enkel in 't ander leven, maar hier op aarde, onder uw diensttijd.

Vervolgens zult ge gestaald staan tegen de aanvallen van eigen zwakheid. Om u in denzelfden toon te houden tegenover uw kameraden zult ge u verplicht gevoelen vol te houden en verder uw eigen weg te gaan in alles.

Gij zult het houvast zijn van zwakkelingen en bloodaards, van brave Hendrikken en ja-broers. Ze zullen zich aan u vastklampen en naar u opzien als naar hun onbetwiste leider.

Een van uw oudere broers stond aanvankelijk alleen in de eetzaal om te bidden..., een maand later waren ze met vijf-en-twintig.

Als een langere diensttijd een graad mag heeten, dan ook de durf!

Loop echter niet te hard van stapel. Ge moet niet uitdagen, anders krijgt ge het nog aan den stok met de bazen en ge schiet er uw aanzien bij in.

Er bestaat een licht verschil tusschen zich aanstellen en zich laten zien. Geen opzienbarende aanstellerij, maar vrijmoedig handelen, recht door, recht uit!

2. De H. Mis.

Is een soldaat in geweten verplicht 's Zondags Mis te hooren?

Vast en zeker! Ten ware misschien om reden van dienst en dan nog!

En als er nu niemand naar de mis gaat in de compagnie - wat zeer onwaarschijnlijk is - zijt gij dan nog verplicht? Vast en zeker?

En als ge piket-wacht hebt of gewone wacht moet optrekken. 's Zondags, zijt gij dan verplicht? Ongetwijfeld. Het reglement zegt het uitdrukkelijk. Ieder soldaat heeft, bij uitzondering van zeer gewichtige redenen, het recht op twee vrije uren om zijn godsdienstplichten te volbrengen. Maar ge moet het vragen aan den officier of onderofficier die van dienst is. Anderen zullen het vaak wel vragen om elders te gaan dan naar de mis...

D'r kan een reden ter verontschuldiging bestaan: een weigering van uw overste. Laat hem nu gelijk of ongelijk hebben, uw verantwoordelijkheid is gedekt. Daarom moet ge nu niet vergeten dat het de dag des Heeren is: denk aan Hem en bid wat meer dan gewoonlijk.

Kijk, hier hebt ge artikel 198 uit het reglement, betreffende den inwendigen dienst: ...tenzij bijzondere omstandigheden het verhinderen, hebben alle niet-gestrafte militairen, ook zij die gewone wacht of picket-wacht hebben, karweien te doen hebben, alsook zij die arrest hebben, binnen het kantonnement recht op den noodigen tijd om hun godsdienstplichten te volbrengen, op de dagen waarop de godsdienst tot dewelken zij behooren, hun voorschrijft naar de kerk, tempel of synagoog te gaan. De korpsoverste bepaalt voor de militairen die de wacht hebben, gestraft zijn enz. het kerkgebouw waar ze hun godsdienstplichten kunnen volbrengen, en het oogenblik van den dag, samen met het tijdsuur, gedurende hetwelk ze mogen wegblijven.

‘De hoogervermelde bepalingen gelden niet voor de militairen met voorloopig arrest, die op een beslissing van hoogerhand op rechtspraak wachten.’

Wees ervan overtuigd dat menig kameraad de Zondagmis laat varen van het oogenblik dat hij zijn khakipak heeft aangetrokken. Zeker komt dit grootendeels op rekening der godsdienstige onwetendheid.

Zeer dikwijls wordt men teruggehouden door het menschelijk opzicht. Nergens werkt dit gevoel zoo sterk op de gemoederen als in de kazerne, zelfs bij de besten. Ga daar tegen in. Maak den Zondagvoormiddag van de algemeene vrijheid van dienst geen misbruik om te blijven rondslechteren in de kamer en in de kantien. Besteed nu geen twee uren aan uw opschik. Vooral val niet aan het kaarten, waardoor gij de mis van uur tot uur verschuift. Ge moogt zeker zijn dat ge ook uw laatste uur zult verspelen, en dat ge uw eerste en zware verplichting van kristen zult verzuimen.

Het gebeurt wel dat men den eersten Zondag aan de recruten, die hun pak nog niet ontvangen hebben, in 't openbaar vraagt wie verlangt mis te hooren. Als dat gebeurt, zeg het dan onvervaard! Anderen zullen wel volgen.

En als ge naar de mis gaat, maak er geen geheim van. Dan zitten in uw kamer kleinmoedigen te wachten om hun plicht te doen op iemand die de eerste durft zijn. Gij hoeft natuurlijk niet boven op uw bed te gaan staan om door de kamer te roepen, maar als uw gebuur u vraagt: ‘Zeg, waar gaat ge heen?...’ dan antwoordt ge kordaatweg, opdat ook de anderen het hooren: ‘Ik ga naar de mis’.

Ze zullen het u natuurlijk niet komen toever-

trouwen, maar ge moogt er zeker van zijn dat anderen zullen gaan, omdat *gij* gaat.

Sta daar in de kerk niet geplaat als een paal, alsof ge niet wist wat er aan het altaar gebeurt, en alsof het H. Misoffer u niet aanging. De geboden van God en van de H. Kerk gebieden ons niet enkel in de kerk aanwezig te zijn onder de H. Mis, maar aan het H. Misoffer deel te nemen. Den Zondag 'heiligen' beteekent ten minste dat.

Bedank O.L. Heer voor de genaden, ontvangen in den loop van de week; vraag deemoedig vergiffenis voor uw fouten; bid om de kracht om over de moeilijkheden heen recht uw weg te gaan.

En hoe zult ge dat best doen, in vereeniging met den priester?... *Met een misboek...*

Gij hebt er wellicht een, maar het ligt thuis op het schap. Waarom neemt ge het niet mee? Daar blijft op uw plank toch nog wel een hoekje over en de vele en groote zakken van uw soldatenpak steken zeker toch niet proppensvol! Hebt ge er geen, schrijf dan direkt naar het sekretariaat om een prijslijst. Onze verkoopdienst heeft bijzondere prijzen voor Kajotters. Als ge geen missaal verlangt te koopen, schaf u dan tenminste de gewone gebeden van de mis aan.

Dan zult gij de woorden, de gebaren van den priester begrijpen. Spontaan zult gij de mis leeren 'beleven'. In uw soldatenleven wordt ze een bron van koenen moed en frissche levensblijheid.

In iedere garnizoenstad hebt ge een bijzondere 'soldatenmis'; bij voorkeur moet ge naar die mis gaan, want de aalmoezenier leest die ter uwer intentie, en in het sermoon preekt hij in de eerste plaats voor u.

3. Ga te Kommunie.

Als ze blazen voor de soep zijt gij er vlug bij om uw deel te hebben. Zijt gij even bezorgd om uw zielevoedsel? En nochtans, kloeker dan zijn lichaam moet de ziel van een soldaat zijn.

Is het waarlijk onmogelijk te kommunie te gaan? Is het zelfs moeilijk?

Gij gelooft dat O.L. Heer werkelijk in het tabernakel tegenwoordig is; dat hij er voor ons is. Gij kent uw nood en uw behoefte Hem te ontvangen. Herinnert gij u Zijn woorden? 'Wie dit brood niet eet zal sterven.' Zoovelen uwer kameraden hebben hun ziel laten verhongeren. En gij... Wat doet gij?...

Wat geeft het dat het u hindert 's Zondags 's morgens! Moet het dan immer van een leien dakje loopen?

In de kazerne moogt gij 's Zondags uitgaan een uur na het opstaan. Als ge vroeger buiten wilt, kunt ge het 's Zaterdags vragen op het rapport van den kommandant, of 's Zondags morgens aan den officier van de wacht.

Reeds een oud Ministerieel rondschriften dat nog altijd van kracht is, zegt: 'De korpsoversten zullen zoo breed mogelijk de aanvragen, gedaan door de militairen om 's morgens vóór acht uur uit te gaan met de bedoeling sommige Godsdienstplichten, die in de vroegte geschieden, te vervullen, in aanmerking nemen'.

De aalmoezenier zal u een uitnoodiging ter hand stellen als ge het hem vraagt, dan bekomt ge gemakkelijk de gevraagde toelating.

Als ge thuis zijt, ga dan op tijd en stond naar bed en woon de vroegmis bij.

In het kamp en in sommige diensten zal het zelfs

mogelijk zijn al eens in de week ter Heilige Tafel te naderen. Laat zoo'n gelegenheid niet ongebruikt voorbijgaan.

Gij hebt er geen gedacht van hoe heerlijk het is een soldaat ter H. Tafel te zien naderen, het hoofd rechtop, de oogen nedergeslagen, de handen gevouwen, fier en ingetogen!

Dat is een voorbeeld voor het jong volk van uwe parochie, vooral voor de Kajotters. En of uw onderpastoor, uw pastoor en uw ouders dan genoeg beleven.

4. Ga te biechten!

Als uw ziel ziek of gewond is, aarzel niet en ga naar 't rappoort van den zieledokter. Hij zal u heel wat zachter behandelen dan de dokters voor het lichaam en zijn medicijn mist nooit haar uitwerksel.

Bij dezen dokter gaan alleen maar de 'lijntrekkers' niet.

Uw geweten zal het u wel laten hooren als ge verkeerd gehandeld hebt. Stel niet uit vergiffenis te vragen aan O.L. Heer, en ga zoo gauw mogelijk te biechten.

Gij hadt de gewoonte te biechten met de groote feestdagen, ofwel voor de maandelijksche algemeene kommunie van uw afdeeling. Waarom zoudt ge die gewoonte nu laten varen?

Ze nemen wellicht al eens een loopje met de biecht in de kazerne... maar deden ze het ook niet in de fabriek, op 't bureel?...

Ge kent geen priester? 's Avonds zijn er geen biechtvaders in de kerk? Kom, kom. Ga 's Zaterdag 's avonds of 's Zondags 's morgens om het even in welke parochiekerk, ga op elk uur van

den dag in een kloosterkerk, en ge vindt er een priester.

En als ge op verlof gaat, kunt ge er gebruik van maken om thuis te biechten bij uw gewonen biechtvader. Dat is de beste gelegenheid om zijn raad in te winnen. Beter dan wie ook, kan hij u leiden en opbeuren.

5. Uw Paaschplicht.

Veel soldaten durven onder hun diensttijd hun Paschen niet houden. Ze zouden wel willen..., hun geweten heeft geen rust; maar ja, ze staan niet bekend als katholiek. Ze hebben het altijd omzichtig verborgen. Wat dan? Ze wachten op iemand die hen den weg baant.

Nu juist geen kerel die lange preeken afsteekt, maar een overtuigde, rechtzinnige jongen, die zijn overtuiging onder stoelen noch banken steekt, en die onvervaard durft antwoorden: 'Ik' als de vraag opgeworpen wordt - misschien maar voor de aardigheid - 'Wie houdt er zijn Paschen?'

Kajotter, houdt uw Paschen even trouw en even fier als in uw parochie met uw kameraden. Om den Paaschplicht mag niet gearzeld noch geschipperd.

Paaschplicht en Paaschkommunie zijn door het reglement voorzien. Daar zijn bijzondere uren voor aangeduid. De krijgsaalmoezenier zorgt te dier gelegenheid voor een bijzondere plechtigheid.

Bespreek met de besten van uw garnizoen hoe gij het best zoudt aanleggen om zooveel mogelijk zwakkelingen en bangerikken tot de Paaschkommunie te brengen.

Trek dien dag het beste pak aan, als op de feestdagen. Vraag eenvoudig aan de anderen:

‘Gaaf ge mee?’ Ge zult dadelijk merken of ge verder hoeft aan te dringen.

Degenen die niet gekomen zijn kunt ge achteraf nog bewerken, doch met groote bescheidenheid en broederlijke liefde.

Paschen! Verrijzenis van Christus; oorsprong van de verrijzenis der wereld; feest der altijd nieuwe verrijzenis der zielen, van alle zielen... wie of wat ze ook zijn!

Dat moet Paschen voor u beteekenen, en door u, voor vele anderen.

6. O.L. Vrouw.

Pater Plus, S.J. schrijft: Zijn moeder beminnen is een echt menschelijke devotie. Hoe meer een mensch zedelijk hoog staat, hoe meer hij zijn moeder bemint. Waarom? Omdat hij beter begrijpt wat hij haar verschuldigd is. Het leven leert ons wat geen enkele les ons kan geven.

Maria is uw moeder. Als kristen zijt gij haar uw bovennatuurlijk leven verschuldigd. Wat zoudt gij zijn als Maria op den dag der Boodschap op de vraag van den Engel: ‘Wilt gij de Moeder van den Verlosser worden?’ ‘Neen’ geantwoord had?

Zonder de Moeder van den Verlosser, geen Verlosser, geen heil. Zij zegt ‘ja’. Het is uw heil, door Haar.

Zeg eens op, zoudt gij op ‘t oogenblik dezelfde zijn als gij altijd en in alles - in alles hoor! - het voorbeeld en de lessen van uw moeder hadt nagevolgd?

En het voorbeeld en de lessen van uw hemelsche Moeder... deze Moeder is maagd, lijk gij weet.

Van welke mistappen wordt men soms behoed door de diepe vereering voor een maagd.

Denk zelf na. Heeft op zekere oogenblikken van opbruisende drift het aandenken van een zuivere ziel, wie gij trouw hadt gezworen, u niet tot uw plicht teruggebracht?

Welnu, wat die herinnering heeft uitgewerkt, zal de gedachte aan de Maagd, zeker verwezenlijken.

Zij is gansch zuiver, onbevlekt. Het aandenken aan deze vrouw kan beschermen tegen het spookbeeld van vele vrouwen.

Bid dan tot de Maagd. Bid Haar, het is mannelijk!

7. Bid uw Rozenhoedje.

In uw burgersleven hebt gij er wellicht zelden aan gedacht. Gij meent den tijd niet te hebben. Die uitvlucht kunt gij nu niet meer laten gelden. De vrije oogenblikken zijn talrijk in uw soldatenleven.

Gij hebt geen rozenkrans? Vraag er een aan uw onderpastoor of Aalmoezenier. Draag uw rozenkrans op zak. Gij kunt hem gemakkelijk bidden, zonder dat iemand het merkt.

Bid 's morgens uw rozenhoedje of toch een tientje, als ge klaar staat te wachten om te vertrekken voor de oefeningen.

Bid uw rozenhoedje als ge karweien hebt, als ge staat aan te schuiven voor de keuken of voor het bad.

Bid uw rozenhoedje op wacht, als de lange uren traag - och, zoo traag 's nachts - voorbijkruipen.

Bid uw rozenhoedje 's avonds als het licht uit

is in de kamer, en als het kabaal van de anderen u belet te slapen.

Bid uw rozenhoedje, 't is zoo eenvoudig en gemakkelijk. Bid het voor uzelf, voor uwe ouders, die niet gerust zijn over u, voor wie uw afwezigheid zeer zwaar valt, wellicht, al zeggen ze het niet.

Bid uw rozenhoedje voor uw makkers. Gij weet hoe ze in den grond van hun hart ongelukkig zijn, al zijn ze luimig en luidruchtig.

Bid uw rozenhoedje voor de overledenen uit uw familie, uit uw fabriek, uit uw bureel, slachtoffers van werkongevallen, voor de duizenden zielen die dagelijks voor Gods aanschijn terechtstaan.

Kajotter, bid dikwijls uw rozenhoedje.

8. Redetwisten over godsdienst.

Daar wordt in de kazerne zelden getwist over godsdienstkwesities. Als er over gesproken wordt, komt gewoonlijk de zedenleer in het gedrang.

Vele jongens zijn bang voor deze twisten vóór ze naar het leger gaan. Anderen, integendeel, zijn vast besloten ze uit te lokken. De ondervinding leert dat ze allebei ongelijk hebben.

Lok nooit in 't openbaar een woordenwisseling uit over godsdienst. Het reglement verbiedt dat streng en gij wint er niets bij. Gewoonlijk verloopt zoo iets in geklets, geroep en getier en scheldwoorden en elk volhardt in zijn meening.

Kom er ook niet tusschen als anderen zulk een twist hebben opgezet, en waarin gij u niet man genoeg voelt om de waarheid te doen zegevieren.

Als ge er u tegen opgewassen voelt, dan is het uw plicht het op te nemen voor den godsdienst, niet om de dwalenden, want hun eigenliefde zet zich scherp tegen de beste bewijzen, maar om de

onverschilligen die toeluisteren, om uw katholieke vrienden wien het goed aan het hart zal doen.

Doch... daar is de wijze van het aan boord te leggen... Vooral kalm blijven; stuif niet op, wik uw woorden, druk uw gedachte kalm en juist uit.

Blijf bij de kwestie, en verplicht uw tegenstrever er ook bij te blijven. Laat goed de woordenkramerij, zijn drogredenen en zijn uitvluchtsels uitkomen.

Stel hem een klein onnoozel vraagje, waaruit blijkt dat hij van den Godsdienst, waar hij met zoo'n radde tong over spreekt, niets afweet.

Als ge hem in zake principen zult vastgezet hebben, zal hij met feiten voor den dag komen: schunnige geschiedenisjes, die een zekeren graad van waarschijnlijkheid bezitten, en die, natuurlijk, altijd uit goede bron komen.

Laat u daardoor niet van uw stuk brengen. Eén feit bewijst niets...

Aan uw ernstige argumenten zult ge ook een tikje geestigheid moeten toevoegen, als ge zelf niet wilt bezwijken onder het belachelijke, de lachers op uwen kant halen... en de anderen stichten.

Gij kunt dat doen zonder grof te wezen, zonder uw tegenstander te kwetsen, of de goede trouw van uw toehoorders te misbruiken. Menschen die ter goeder trouw zijn, moet ge onderwijzen, maar voor een groep gaat dat niet.

Als gij een weifelaar hebt opgemerkt, of iemand die goed gestemd is, zoek hem op, praat met hem eens afzonderlijk. Ge zult hem totaal veranderd vinden, en gij zult hem goed kunnen doen.

Dit alles hebt ge reeds leeren kennen en gebruiken in uw arbeidsmidden. De nieuwe moeilijkheid ligt aan het nieuwe midden, dat schijnt te

bestaan uit een zeer gemengden hoop naamlooze mengelingen.

Nog meer dan vroeger moet ge de moeilijkheden onder mekaar bespreken, ofwel in den studiekring. Win dikwijls den raad in, van een priester.

Laat de gelegenheid niet ongebruikt voorbijgaan om uw persoonlijkheid ook in deze richting te ontwikkelen. Bij zoovelen lijdt die hier schipbreuk.

9. Uw Aalmoezenier.

Wat ge in geen fabriek hebt, vindt ge hier: een priester, gelast met den eeredienst en de zedelijke en godsdienstige zorg in het leger. De Kerk verlaat u niet in uw nieuw leven en richt voor u en uw kameraden een krijgsparochie op: uw aalmoezenier is uw pastoor.

Gelijk de pastoor van een parochie, zoo is de aalmoezenier verantwoordelijk bij God om uw zieleleven te verzorgen, uw zedelijk leven recht te houden en te leiden, het te behouden en te steunen met alle middelen, die de liefde tot God en de apostelijver hem ingeven.

Gij moet uw aalmoezenier beschouwen als Gods gezant; gij moet hem uw vertrouwen schenken; zijn taak is zwaar, zijn verantwoordelijkheid groot. Dat ziet ge in. Help hem edelmoedig, met toewijding.

Gij moet vertrouwen hebben in uw aalmoezenier, zelfs als hij bij de eerste kennismaking u niet erg meevalt. Gij moet tot hem gaan met een geest van geloof, zelfs als hij u niet aanstonds schijnt te begrijpen. Laat u beter kennen, getroost u de moeite om uw geval uiteen te doen; tracht zijn achting te winnen. Spreek daarom dikwijls met hem, blijf voortdurend in voeling met hem.

Gij zult hem tegenkomen in de kazerne, gaat met hem om zonder valsche schaamte, geef hem uw vertrouwen en geef het goede voorbeeld.

De moeilijkheden zijn talrijk in de kazerne; uw zedelijk en godsdienstig leven lijden geweldig. Haal bij uw aalmoezenier voorlichting, hulp, bescherming en steun. Gij moet beter bidden: uw aalmoezenier zal het u leeren volgens de bijzondere omstandigheden waarin gij u bevindt, en die hij zeer goed kent. Hij zal u laten helpen door kameraden, die dezelfde behoefte aan godsvrucht gevoelen.

Gij moet uw aalmoezenier helpen om het zedelijk en godsdienstig leven van uw kameraden te bezielen. Gij zijt daartoe gehouden uit dezelfde naastenliefde als uw aalmoezenier: de liefde tot O.L. Heer.

Met uw aalmoezenier staat gij in dienst van Koning Kristus. Vergeet dat niet. Gij zult om uw aalmoezenier een atmosfeer scheppen van vertrouwen en tegemoetkoming, en de vooroordeelen wegnemen indien ze bestaan, maak daartoe zijn bediening en zijn bedoeling duidelijk voor anderen. Help hem op alle mogelijke manieren goed te doen rondom u.

Gij kunt nog meer. Hiermede neemt een kristelijke ziel nog geen vrede. Gij wilt volmaakt worden en de ouderen er toe brengen. Win den raad in van uw aalmoezenier; treed in overleg met hem. Breng hem degenen aan, die dezelfde verlangens koesteren. Zoo zult ge talrijk om hem geschaard staan.

Hij zal u een dieper inzicht geven in uw geloof. Met hem kunt ge het bestudeeren, hij zal het u verduidelijken; hij zal uw studie leiden. Met hem zult ge bidden voor uw makkers en voor de H.

Kerk. Met hem zult ge u beijveren om aan allen en aan ieder goed doen. Met hem zult ge leeren nuttige offers te brengen, zult ge de vindingrijke edelmoedigheid der kristelijke liefde aanleeren.

Kajotters, samen met uw aalmoezenier zijt ge een groep redders van schipbreukelingen, een ploeg opvisschers van wrakken.

Met hem zult ge den goeden geest levendig houden; apostels zijn met verlichten ijver, taaie volharding, diep geloof, groot hart en meesleepende geestdrift. Als goede parochianen van uw aalmoezenier, zult ge ook ras-echte katholieke soldaten zijn.

Hoofdstuk VII

Allerlei wetenswaardigheden

1) Kajotterslied.

1

Harop! Kajotters onvervaard,
de jonge werkers saamgeschaard
tot welzijn van den werkersstand,
tot heil van Kerk en Vlaanderland!

Refrein

Harop Kajotters, fier en vrij
den strijd gestreden zij aan zij.
Kajotters, op voor God en Kerk,
Door eigen werk sterk.

2

Geen zure kniezers willen wij,
Wij doen onz' plicht en zingen blij,
en bouwen grootsch de toekomst op
in recht en liefde, 't kruis in top.

3

Wij kiezen Kristus tot onz' Vorst.
Zijn teeken prijkt op onze borst.
Hij was op aard' een werkerszoon,
Hij heersch' op 't werk en in ons woon.

4

Viel 't zware dokwerk ons ten deel
of 't rustig leven op 't bureel,
een zelfde vlag en ideaal,
geleiden ons ter zegepraal.

5

Wij bakken steen en schaven hout,
Wij klimmen op de stelling stout,
we leiden licht langs straat en huis
en, boven alles, rechten 't kruis.

6

Wij smeden onze ziel tot staal
bij 't bonken op het ruw metaal,
of slijpen haar tot diamant,
die straalt in Gods genadebrand.

7

Wat spinners spinnen in hun gouw,
gij, wevers, weeft het op 't getouw;
spint voort, weeft saam de werkersjeugd
uit Vlaamsche kracht en kristen deugd.

8

Ten strijd gereed staat Limburgs gouw,
het zwarte land blijft Kristus trouw,
want onze jonge-werkersbond
bloeit welig in den heidegrond.

9

We willen staan in reinheid sterk,
naast onze zusters op het werk.
En stichten eens in reine min
een Vlaamsch en Kristen huisgezin.

10

Wij brengen weer de werkersjeugd
tot Kristus' Kerk, tot eer en deugd.
Dit zweren wij, God hoor ons' eed!
Kajotters, op, ten kamp gereed!

11

Zoo gaan wij langs de levensbaan
met kruis en leeuw op onze vaan.
Hoog klinke ons werkerslied en luid,
God zendt ons ter verovring uit!

2) Kenteekens der graden.

Voor de officieren

Luitenant-generaal: 2 barretten en 3 gouden sterren op elk uiteinde van den kraag van de vest en van de kapoot; 2 gouden barretten, rechttop naar weerszijden van het kenteeken van het wapen op den band der pet. Deze band is amarantkleurig.

Generaal-majoor: 2 barretten en 2 sterren zooals de vorige.

Kolonel: 3 sterren en 1 gouden barret op den kraag van de vest en de kapoot; 1 barretje van weerszijden van het kenteeken op het nummer van de pet.

Luitenant-kolonel: 1 barret met 2 sterren zooals de vorige.

Majoor: 1 barret en 1 ster.

Kapitein-kommandant: 1 fijne liggende barret en 3 sterren.

Kapitein: 3 sterren.

Luitenant: 2 sterren.

Onder-luitenant: 1 ster.

Voor de onderofficieren

Adjutant, leerlingen van het 2de jaar krijgsschool en helpers bij den gezondheidsdienst: 1 zilveren ster.

Eerste sergeant-majoor: 4 zilveren barretten op de mouw.

Sergeant-majoor: 3 zilveren barretten op de mouw.

Eerste sergeant: 2 zilveren barretten op de mouw.

Sergeant: 1 zilveren barret.

Korporaal of brigadier: 2 roode linnen strepen.

De leerlingen van het eerste jaar krijgsschool en de aspiranten voor den gezondheidsdienst en veeartsenijdienst dragen geen kenteekens der graden.

3) Katholieke Aalmoezeniers.

Hoofdbestuur: Archimedestraat, 63, Brussel.

Hoofdaalmoezenier: Mgr. Dugardyn.

Hulp-Hoofdaalmoezenier: E.H.A. Gemoets.

Landelijke Dienst.

West-Vlaanderen

Brugge: Garnizoen en Hospitaal: E.H. Dumon, Oudenburgstraat, 13.

Roeselare en Zedelgem: idem.

Oostende, Adinkerke, Jabbeke: E.H. Lamote, Militair gesticht voor zeekuur, Oostende.

Kortrijk, Wevelgem, Tielt, West-Roosebeke: E.H. Moulaert, Kortrijksche Steenweg, 152, Wevelgem.

Oost-Vlaanderen

Gent: Garnizoen en Hospitaal: E.H. De Mayer, 50, St. Amandsstraat, Gent.

St. Niklaas en Beveren-Waas: idem.

Oudenaarde en Dendermonde: E.H. De Potter, Meerschstraat, 13, Gent.

Antwerpen

Antwerpen: Hospitaal: E.H. Van Der Mueren, 11, Jozef Balstraat.

Garnizoen: E.H. Colinet, 88, Terlinckstraat.

Garnizoen: E.H. Goossenaerts, 6, IJzeren Waag.

Brasschaat en Hoogboom: E.H. Deridder, 25, Diksmuidelaan, Brasschaat.

Lier en Kontich-Borsbeek: E.H. Verheyen, 60, Groote Bril.

Mechelen: E.H. Mertens, 58, Frederik de Merodestraat.

Limburg

Beverloo: Kamp: E.H. Kempeneers, steenweg op Hechtel, E. Adarglaan, 21, Leopoldsburg.

Hospitaal: E.H. Bergmans, Maria-Louisalaan.

C.I.B.I.: Z.E.H. Kan. Van Der Elst.

St. Truiden en Hasselt-Landen: E.H. Wolfs, Guffenslaan, Hasselt.

Luik

Luik: Garnizoen en Hospitaal: E.H. Weerts, 53, Hors-Châteaustraat.

Garnizoen en Bierset-Awans: E.H. Kerremans, Paleisstraat, 8, Luik.

Spa: E.H. Gielen, 27, Boulevard des Guérits.

Visé en Forten: E.H. Grisard, 18, Quai du Halage, Visé.

Verviers, Eupen en Spa: E.H. Maquina, 43, rue Hauzeur de Simonis, Verviers.

Elsenborn en Malmédy: E.H. Maneffe, Albert II-plaats, Malmédy en Kamp-Elsenborn.

Namen-Luxemburg

Namen: Garnizoen en Hospitaal: E.H. Léonard, Eugène Thibaudstraat, Salzannes, Namen.

Garnizoen: E.H. Lefebvre, Pepijnstraat, 46, Namen.

Aarlen: Garnizoen: E.H. Philippe, 54, Longwijlaan.

Bastenaken: E.H. Lallemon.

Henegouwen

Bergen en Casteau: E.H. Braquenier, 16, Obourgstraat, Bergen.

Charleroi en Nijvel: E.H. Wauthier, 108, Nieuwstraat, 108, Montigny-Charleroi.

Doornik en Ath: Kan. Hannart, 15, Willemeauschesteenweg, Doornik.

Brabant

Brussel: Garnizoen en Vilvoorde: E.H. Boon, Pascalstraat, 15, Brussel.

Garnizoen, Zellik en Evere: E.H. Van Der Meiren, Frans Bossaertstraat, 36, Schaarbeek.

Hospitaal: E.H. Verhoeven, Aug. Delpoortestraat, Brussel.

Etterbeek en Tervuren: E.H. Gemoets (Adjunkt van den Hoofdaalmoezenier), De Broquevillelaan, 50, Brussel.

Laken: E.H. Verbruggen R., 63, Montoyer, Brussel.

Leuven: E.H. Glazemaekers, 46, Dietsche vest.

Tienen, Diest-Schaffen en Goidsenhoven: E.H. Vennekens, Oude Vestenstraat, Tienen.

Nijvel: E.H. Aalmoezenier van Charleroi.

Dienst der scholen

Militaire School, Brussel: Mgr. Dugardyn, Hoofdaalmoezenier.

Fransche en Vlaamsche Kadettenschool, Namen: E.H. Baguet.

Fransche en Vlaamsche Pupillenschool (Lagere graad): Aalmoezenier: E.H. Boelen.

4) Soldatenkringen.

ANTWERPEN: IJzeren Waag, 6, en Uitbreidingstraat, 29, Berchem.

AARLEN: 'Maison Orban', Atheneumstraat.

BERGEN: Havréstraat, 116.

BEVERLOO: 'Albert I-kring', Mess C, rechts van de baan naar Hechtel.

BRASSCHAAT: Kampiaan.

BRUGGE: Oudenburgstraat, 15 (achter het Belfort).

BRUSSEL: 'Baudouin-Kring', Thomas Vincottestraat, 61.

'St. Jozefskring', Nijverheidsstraat, 23.

CHARLEROI: 'Soldatenhuis', Yserlaan.

DOORNIK: Fauquezstraat, 3.

GENT: St. Amandsstraat, 52.

HASSELT: Guffenslaan.

KORTRIJK: Van den Peereboomlaan, 36.

LUIK: Montagne de Buerenstraat, 15 (100° trede).

MECHELEN: Korte Hairgracht, 4.

NAMEN: Lucien Namèchestraat, 54; Dewezstraat, 49.

OOSTENDE: Yperstraat, 24.

TIENEN: Waaiberg, 3.

VILVOORDE: Chastel Audelot-square, 15a.

WEVELGEM: Militaire Kring, Kortrijkstraat.

5) Soldatenmissen.

ANTWERPEN: 9,45 u. Kerk der P.P. Redemptoristen, Hopland.

9 u. St. Willebrordus, Mechelsche steenweg, Berchem.

AARLEN: 9, 15 u. St. Martenskerk.

BEVERLOO: 10 en 11 u. Kerk van Leopoldsburg.

BRASSCHAAT: 10,30 u. Kerk van Maria-ter-Heide.

BRUGGE: Communiemis, 8 u.; Militaire Mis, 10 u., Militaire kerk, Karthuizerinnenstraat, 2.

BRUSSEL: 8,15 u. Kerk van Ste Alice, Daillylei. 10,15 u. St. Jozefskerk, Frère Orbansquare.

CHARLEROI: 10 u.H. Hartkerk, Montignystraat.

DOORNIK: 10,30 u. Kerk van St. Kwinten, Grootte Markt.

ELSENBORN: 7,30 u, en 9 u. Kapel van het kamp.

GENT: 10 u. en 11 u.O.L. Vrouwkerk, St. Pieters.

HASSELT: 10 u. Kerk van het Begijnhof.

LEUVEN: 10 u. St. Pieterskerk.

LUIK: Kerk der P.P. Redemptoristen, rue Hors-Château.

MECHELEN: 10 u. Kapel der soldaten, Korte Hairgracht, 4.

NAMEN: 10 u. Kerk der P.P. Jezuïeten.

OOSTENDE: 10 u. Kapel van St. Franciscus Xaverius, Yperstraat, 24.

TERVUREN: 9 u. St. Hubertuskapel.

TIENEN: 10, 15 u. Kerk der P.P. Dominikanen.

6) Kajotterscentra in de garnizoenplaatsen.

ANTWERPEN: Nationalestraat, 109.
 AARLEN: Zaal Leo XIII, Stadhuisplaats.
 BERGEN: Nimystraat, 63.
 BRUGGE: Oudenburgstraat, 19.
 BRUSSEL: Alg. Sekr., Poincarélaan, 79.
 Gewestelijk Sekretariaat, Poincarélaan, 79.
 CHARLEROI: Grand'rue, 211, Charleroi-Nord.
 DENDERMONDE: Maria-Kring, Bogaardstr. 24.
 DOORNIK: Dominikanenstraat, 9.
 GENT: St. Jacobsnieuwstraat, 11.
 HASSELT: Tramstraat, 6.
 HOEI: Grijze Zustersstraat, 22.
 KORTRIJK: Wijngaardstraat, 48.
 LEUVEN: Vaartstraat, 3.
 LUIK: Lonhiennestraat, 4.
 MALMEDY: Steinbachstraat (E.H. Onderpastoor).
 NAMEN: Ilon Plaats, 21.
 OOSTENDE: Stockholmstraat, 7.
 OUDENAARDE: Burgstraat, 2.
 ROESELARE: Kattestraat, 81.
 ST. NIKLAAS: Gildenhuis, Nieuwstraat.
 SPA: Société St. Joseph, Waux-Hallstraat, 43.
 TIELT: Kristen Volkshuis.
 TIENEN: Waaiberg, 3.
 VERVIERS: Minderbroedersstraat, 138.

7) Huwelijk der militairen.

Het is aan te bevelen aan de jongelingen niet te trouwen v  r het einde van hun legerdienst. Nochtans, sommige familieomstandigheden of andere aangelegenheden kunnen er hen toe

dwingen.

De volgende gevallen kunnen zich voordoen:

1) a) De dienstplichtige is ingeschreven in de wervingsreserve.

Hij moet een militiebewijs hebben, waarin verzekerd wordt, dat hij aan zijn militaire verplichtingen heeft voldaan; dit moet hem afgeleverd worden door den Burgemeester.

b) De dienstplichtige is ingelijfd, doch nog niet in den werkelijken dienst.

Deze mag niet trouwen zonder militaire toelating (hetzelfde bewijs dan als onder letter a).

2) Militairen onder de wapens.

De militair onder de wapens die wil trouwen, moet minstens 6 maand werkelijken dienst gedaan hebben en onberispelijk zijn, zoowel in zijn gedrag als in zijn dienst. De beroepsvrijwilligers kunnen echter de toelating tot het huwelijk bekomen indien ze ten volle 21 jaar zijn.

3) Militairen in bepaald verlof.

De militair in verlof met soldij moet zijn aanvraag doen aan de overheid, waarvan hij bestuurlijk afhangt.

4) Militairen in verlof zonder soldij.

Deze doen hunne aanvraag aan hun korpsoverste of aan de overheid, die hem in verlof zonder soldij gezonden heeft.

5) Militairen die afgekeurd zijn gedurende hunnen dienst, in onbepaald verlof gezonden of afgedankt zijn.

Zij mogen trouwen zonder toelating van het leger. Nochtans, indien het gemeentebestuur van hen eene toelating vordert, kunnen de belanghebbenden aan het Ministerie van Landsverdediging eene verklaring vragen die aanduidt, dat zij die militaire toelating niet meer noodig hebben.

Het militiecertifikaat wordt door den burgemeester der gemeente afgeleverd op vertooning van het militair zakboekje, of van een ander bewijsstuk dat hun toestand aanduidt tegenover den legerdienst.

Voorgescreven Rechtsvormen.

De militair moet zijn aanvraag overmaken aan den kommandant van zijn eenheid (kompagnie, batterij, eskadron) en er de volgende stukken bijvoegen:

- 1) Een uittreksel van den geboorteakt zijner toekomstige, ofwel een bewijsstuk dat zulks vervangt (akte van notariëteit of bekendheid, op gezegeld papier, of op vrij papier voor de behoeftigen).
- 2) Een bewijs van geregeld leven en goed gedrag der verloofde. Dit bewijs wordt afgeleverd door den burgemeester van haar verblijfplaats, of door den Belgischen Konsul, in het Buitenland.
- 3) Eene verklaring, waarbij de verloofde zich verbindt, haren man niet te volgen in de kampen noch kantonnementen, noch in de oefeningen te velde. Deze verklaring moet wettig beteekend worden door den politiekommissaris of door den burgemeester van hare verblijfplaats.
- 4) Eene verklaring der verloofde (evenals de vorige wettig verklaard), waardoor voldoende kan vastgesteld, dat hare bestaansmiddelen volstaan

om te kunnen leven zonder haren toekomstenden echtgenoot, gedurende zijne aanwezigheid onder de wapens.

De vraag die aan den Kommandant ter hand wordt gesteld, kan op de volgende wijze opgesteld worden:

Mijn Kommandant,

Ik ondergeteekende, dienstplichtige der klas ..., stamnummer, bij het ... regiment, de ...kompagnie, heb de eer U de toelating te vragen voor mijn huwelijk met Mejuffrouw

Hierbij voeg ik:

- 1) *Een uittreksel van den geboorteakt mijne toekomstende.*
- 2) *Een bewijs van geregeld leven en goed gedrag.*
- 3) *De twee vereischte verklaringen.*

Handteeken.

De aanvraag van den soldaat wordt door den kommandant der Kompagnie (batterij of eskadron) naar den korpsoverste gezonden, of naar den overste die er de functie van uitoefent. Want, geen enkel onderofficier, korporaal of soldaat onder de wapens mag trouwen zonder de geschreven toelating van zijn korpsoverste, of van zijn plaatsvervanger.

Volgende stukken zijn vereischt voor de burgerlijke overheid:

- a) Een uittreksel van de geboorteakte van den belanghebbende.
- b) Een militiebewijs, afgeleverd door den burgemeester.

De geestelijke overheid eischt de volgende stukken:

- a) Uittreksel van den doopakt.
- b) Bewijs dat de belanghebbende zijn eerste Kommunie gedaan heeft en gevormd is.

Bemerkingen.

- 1) Wanneer een korpsoverste of zijn gelijke meent geene toelating tot het huwelijk te moeten geven, moet hij onmiddellijk, langs hiërarchischen weg aan het Ministerie van Landsverdediging eene speciale propositie doen. Dit departement zal over ieder geval uitspraak doen.
- 2) De militairen die in den vreemde willen trouwen, moeten daarvoor de toelating hebben der militaire overheid, zooals hooger is aangeduid.
De korpsoversten zijn verzocht aan de militairen, die de toelating hebben te trouwen, een gunstverlof toe te staan op den datum door de belanghebbenden bepaald.
De aanvraag om in uniform in het buitenland op verlof te gaan om te trouwen, moet aan het departement van Landsverdediging gezonden worden een maand op voorhand.
- 4) Sinds de inlijving der klas 1923 ontvangen de gehuwde militairen die onder de wapens zijn geen bijgevoegde soldij meer voor vrouw en kinderen.

Besluit

We zijn van de klas.

In de kazerne, gelijk overal elders, vliegt de tijd voorbij..., met volle snelheid. Nog enkele weken: de ‘anciens’ kennen maar één verlangen meer.

De groote kuisch: in de kamer, in de gangen, op de binnenpleinen overal ziet ge ze bezig met wrijven en poetsen en wasschen. 't Is voor den laatsten keer dat ze hun gerief uitpakken: daarna gaat het den zak in voor het vertrek.

Zorg dat al uw zaken zuiver en in orde zijn. Zoo zult ge ze waarschijnlijk in goeden staat terugkrijgen als ge later wordt binnengeropen voor uw kamp. Laat vooral niets liggen. Nu ziet ge wie nalatig is geweest gedurende zijnen dienstdag: ze kunnen nu hun verloren goed gaan terugzoeken. In 't algemeen vindt ge weinig dieven in 't leger, doch in deze omstandigheden komen zij voor den dag. Kijk dus goed uit uw oogen als de ‘anciens’ hunne laatste pakken maken en ook als uw jaar van de klas is.

De laatste dagen zal ook de luidruchtigheid boven komen; en zal de tijd aanbreken voor de ‘tractaties’ tot afscheid in de kantien.

Ge moet natuurlijk geen triestig gezicht trekken, omdat het ermee gedaan is, doch toon u waardig, volhard tot het laatste oogenblik in uw gedrag van de eerste dagen.

Wanneer ge in linnen broek voor de laatste maal het wachthuisje salueert, gaat ge niet naar

een feestpartij... Ge staat voor het leven, het volle leven; het leven met zijn overweldigenden ernst, het leven van een man.

Uwe ouders zijn blij u weer terug in hun midden te kunnen opnemen. Bleeft ge getrouw aan uw Kajottersideaal, dan zult ge ook gelukkig zijn weer bij hen te zijn. Vanaf die eerste dagen zult ge weer, lijk vroeger, een eerbiedige, dankbare en gediensstige zoon zijn.

Denk eraan dat gij invloed uitoefent op uw jongere broers en zusters. Zij kijken naar u op en zullen doen gelijk gij, in 't goede... doch ook in 't kwade.

Nog enkele jaren zullen verlopen en gij zult dan ook uw eigen huisgezin stichten. Misschien hebt gij reeds uw verloofde gekozen.

In al die zaken moogt gij niet meer handelen gelijk een kind, maar als een man, verstandig, gewetensvol en karaktervast.

Zorg van nu af aan u een vast beroep voor uw leven te verzekeren. Zie er niet tegen op de noodige pogingen en voetstappen te doen, zelfs nog studies aan te pakken die u, zooniet noodig, dan toch steeds nuttig kunnen zijn. Uw beroep is de onmisbare grondslag van uw geluk.

Van nu af aan moet gij het er op aanleggen om, in uw verder leven, de economische en sociale instellingen te steunen: de vakvereniging, den onderlingen bijstand, de spaarbank der werklieden, de koöperatief.

In uw parochie en in de parochiale werken gaat ge nu weer uw oude plaats innemen. Nu hebt gij ze meest noodig en zij kunnen u ook gebruiken.

Tegenover de Kajotters van uw parochie of van uw werkhuis, voor uw makkers die de soldaten van morgen zullen zijn, kortom, voor alle jonge

werklieden, zijt gij nu de oudere broeder: toon u bereid hen immer raad te geven, moedig hen aan, help en verdedig hen.

't Is vooral op uwen ouderdom dat men behoefte gevoelt aan waar en diep geluk. De K.A.J. heeft er u de middelen toe gegeven... Voor u ligt de weg open... Wat dunkt u? Werk met liefde, bid... en houd vol.